

TABULARA, TALANA, YALANA BALTA

**IRKÇILIĞA,
SÖMÜRÜYE,
ŞERİATA HAYIR!..**

Sorumlusu: Av. Hayri BALTA

hayri@tabularatalanayalanabalta.com

www.tabularatalanayalanabalta.com

**GAZİANTEP
HALKEVİ'NDE
HALKÇI ÇALIŞMALAR
ve
İKİ OYUN:
1. SAKAR ALİ
2. ŞAŞKIN BAŞKAN**

Hayri Balta Karahüyük Köylüleri arasında...

TABULARA, TALANA, YALANA BALTA

**IRKÇILIĞA,
SÖMÜRÜYE,
ŞERİATA HAYIR!..**

Sorumlusu: Av. Hayri BALTA

hayri@tabularatalanayalanabalta.com | www.tabularatalanayalanabalta.com

Hayri Balta; Mahkeme kararı ile "Atatürkçü ve Aydın" unvanını alan tek kişidir.

GAZİANTEP HALKEVİ'NDE HALKÇI ÇALIŞMALAR ve İKİ OYUN: 1. SAKAR ALİ 2. ŞAŞKIN BAŞKAN

Hayri Balta Karahüyük köylüleri arasında...

**I. BASKI
MAYIS 2015
(100 ADET)**

İÇİNDEKİLER

1. FEVZİ GÜNENÇ'E	3
2. HANCI	3
3. HALKEVİ	4
4. SAYIN ÖĞRETİCİM Dr. EMİN KILIÇ KALE'NİN BİR KONUŞMASI	6
5. SAYIN ÖĞRETİCİM Dr. EMİN KILIÇ KALE'NİN BİR DERSİ	6
6. HALKEVİ'NDE HALKÇI ÇALIŞMALAR	17
7. GAZİANTEP TOPLUM GAZETESİ, 26.5.1965	18
8. BAŞKAN DEDİĞİN DE BÖYLE OLMALI...	26
9. FEVZİ GÜNENÇ'İN MEKTUBU	28
10. GAZİANTEP ZAFER GAZETESİ; ADI GEÇENLE RÖPORTAJ YAPIYOR. İŞTE SÖYLEDİKLERİ:	33
11. "SAKAR ALİ" NASIL "SAKAT ALİ" OLDU?	37
12. ÖLÜNÜN YALANI	41
13. OYUN 1: SAKAR ALİ	42
14. OYUN 2: ŞAŞKIN BAŞKAN	65
15. AV. HAYRİ BALTA'NIN ÖZ GEÇMİŞİ...	104
16. TABULARA TALANA YALANA BALTA YAYINLARI:	108

1. FEVZİ GÜNENÇ'E

Sevgili Fevzi,
Önce sevgi...

Ekte Halkevinde Halkçı Çalışmalar adlı çalışmamı sunuyorum.

Bir kaç yerde adın geçiyor, okuyunca beğeneceğini umuyorum.

50 yıl sonra aklımda kalanlar, bu kadar...
Bilmem buna ne der okuyucular.

Yalnız bir ricam olacak senden,
Meryem Eroğulları'na verirsen,
Ne yazıda ne da fotoğraflarda bir kesinti yapsın.
Yayınlarsa olduğu gibi yayınlasın...

Şimdi kal sağlıcakla,
Sevgiler yeniden sana...

Av. Eren Bilge Balta, 15.8.2010

2. HANCI

Uzaktan gelmişim yorgunum Halkevi
Şiir matinesi ver yavaş yavaş
Çalışmana baygınım Halkevi
Marifetlerini der yavaş yavaş

Yolculuk başladı her mahalleden
Herkesin içinde aynıdır neden
Ey Halkevi kim seni böyle eden
Bütün sırlarını ser yavaş yavaş

Garibim bu işler bana yabancı
Herkesin içine verdin bir sancı
Bırak bu işleri Halkevi hancı
Başarısızlık sonradan kor yavaş yavaş

İşte halkevi sen her zaman böylesin
Öteyi ne sen sor ne halk söylesin
Herkes böyle Halkevi'ni neylesin
Başkanın hesabına gör yavaş yavaş

Gariban der derneklerde Başkan var
Programlı, planlı iş yaparlar
Bilmem bu işte de vardır bir plan
Gizli sırlarını ger yavaş yavaş...

GARİBAN AŞIK

3. HALKEVİ

Gaziantep'te Halkçı Çalışmalar başlıklı çalışmamı; GARİBAN AŞIK'IN şiiri ile başlayıp bitireceğim...

Aradan 50 yıla yakın bir zaman geçmiş. Ben hatırımda kaldığı kadarı ile Gaziantep Halkevinde yapılan halkçı çalışmalar hakkında bilgi vermeye çalışacağım.

1964 yılı başlarında Gaziantep'te vali olarak Salih Tanyeri var. Salih Tanyer'i Halkevi'nin o zamanki yönetiminin çalışmalarından memnun olmamış olacak ki Gaziantep Gazilerinden Ali Nadir Ünlerle görüşüyor. Ona "Gaziantep Halkevi'ni nasıl canlandırabiliriz?" diyor. Ali Nadi Ünler de "Bana birkaç izin ver de bu konuda düşünüp bir çözüm bulayım!" diyor.

Bu görüşmeden sonra Ali Nadi Ünler soluğu Sayın Öğreticim Dr. Emin Kılıç Kale'nin evinde alıyor. Sayın Öğreticiye durumu anlatıyor...

Musikide Hayat Dersleri adındaki topluluğumuzda gerek Halk musikisinde; gerekse Klasik Musikisi konusunda yeterli müzisyenler var. "Hayri Balta da Tiyatro Kolunu canlandırır!" diyorlar. Bizim topluluğun Halkevi'ni canlandıracağı konusunda anlaşılıyor ve durum Gaziantep Valisi Salih Tanyeri'ye bildiriliyor.

Bunun için ilk yapılacak işin Halkevi Yönetimin değiştirilmesidir. İşin başında Gaziantep Valisi var. Hemencecik genel kurula gidiliyor. Yönetime Ali Nadi Ünler ve seçtiği arkadaşları getiriliyor.

Halkevi'ne ilk gittiğimde Cabir Tekin ile Mustafa

Bakkaloğlu'nun çalıştırdığı bir tiyatro topluluğu var. Bir de Saatçi Hanifi'nin oğlu Adil Hoca'nın çalıştırdığı halk müziği topluluğu...

Yeni yönetim Sayın Öğreticim Dr. Emin Kılıç Kale'yi Sohbet Toplantıları ile Özel Musiki Topluluğunu oluşturmakla görevlendiriyor. Beni de Tiyatro Kolu Başkanlığına getiriyor... Bizim öğrencilerden Boyacıbaşı dediğimiz Fazıl Muhsinoğlu'nu da Halk Müziği topluluğunu canlandırmakla görevlendiriyorlar.

Hemen kolları sıvayarak çalışmalara başlıyoruz. Sayın Öğreticim Dr. Emin Kılıç Kale her Cumartesi Halkevi'ne giderek sohbet toplantılarına ve musiki çalışmalarına başlıyor. Emin Kılıç Halkevi'nde sohbet toplantıları yapar da Gaziantep halkı durur mu? Her cumartesi Halkevi toplantı salonu dolup dolup taşmaya başlıyor. Öyle ki ilk gelen izleyicilerin başında Gaziantep Valisi Salih Tanyeri ve eşi hanımefendi de var. Elbette halktan seyirciler de salonu doldurmuş durumda.

Fotoğrafta görüldüğü Salih Tanyeri ve eşi arkası dönük olarak oturmakta olan Halkevi Başkanı Ali Nadi Ünler ile Sayın Öğreticim Dr. Emin Kılıç Kale'nin karşısında oturmakta ve arka sırada da haktan kişiler... Dikkat edilirse haremlik selamlık yok; kadın erkek bir arada...

Bu tür toplantılarda herkes kafasına takılan soruları rahatça sorar ve Sayın Öğreticim de bütün içtenliği ile soruları yanıtlamaya çalışırdı...

İşte Halkevi'nde yapılan bu söyleşilerden birini örnek olarak sunuyorum.

4. SAYIN ÖĞRETİCİM Dr. EMİN KILIÇ KALE'NİN BİR KONUŞMASI

"1. Burası Halkevi'dir. Halkın evidir. Harattan çıkmış gibi adamı nereden bulalım. Ne sağa meyli olsun, ne sola meyli olsun, olmaz öyle şey...

Eğer burası halkın evi ise buraya her eğilimde insanlar gelebilir. Bunların içinde sağa eğilimli de, sola eğilimli de olabilir.

Eğilimsiz insan olur mu? Varsa eğer, bunlar kişiliksiz insanlardır.

"2. Ben Halkevi tüzüğünü okudum. Derneğe giriş koşullar içinde; sağcı giremez, solcu giremez diye bir kayıt yok...

Bu yurttta yaşayanların sağcısı da, solcusu da bizim yurttaşımızdır. İnsandır.

Burası halkın evi ise herkese açık olmalıdır.

Yönetim kurulu üyelerinin görevi polislik veya savcılık değildir.

Yok Hayri Balta, aşırı solcudur; burayı nurcularla dolduralım... Yok bilmem kim Nurcudur; burayı solcularla dolduralım dersin ve bunu duyan adı geçenin yakasına yapışır da: "Arkadaş, sen benim suç olacak neyimi gördün de sağda solda sağcılığımın, solculuğumdan söz ediyorsun derse ne yanıt verecek? **12.3.1966**

5. SAYIN ÖĞRETİCİM Dr. EMİN KILIÇ KALE'NİN BİR DERSİ

19.3.1966: Halkevi'ndeyiz: Bir izleyici soruyor:

"Siz ölürseniz felsefeniz sizinle gidecek. Bir kitap falan..."

Yanıt:

"Ne duruyordunuz? 20 yıldır ders veriyorum, neredeydiniz... 27 yıllık tahsilim 17 yaşında kurduğum

felsefeme süs ve cila olmuştur.”

“Sizde kusur yok mu?”

“Varsa, gösterin, düzelteyim...”

“Ben tatmin olmadım...”

“Bana ne? Tatmin ederim demedim ki, yanıt veririm, dedim... Yanıtlarım tatmin eder, etmez, beni ilgilendirmez...”

“Niçin okudunuz kitapları?”

“Demirci, marangoz olsaydım, bana yanaşamazdınız...”

“Musikin anlaşılıyor?”

“Biz burada ders yapıyoruz... Senin anlayıp anlamaman beni ilgilendirmez...”

“Bir insan duygulanmazsa kavak ağacından ne farkı kalır?”

“Yüksek seviyedeki insan için kederlenecek, sevinecek bir şey yoktur. Bilmiyoruz ki sevinilecek, üzülecek bir şey yoktur.

Ben görüşümü kabul ettirmek peşinde değilim. Olsaydım kitap yazardım.

“Öyle ise gayen yok...”

“Çalışmasını bilmeyenler içindir söz konusu gaye...”

Bir başka soru üzerine:

“Niçin sigara içiyorsun demem. Bana gerekçesini göster ben de içeyim derim...”

“Gerekçe kendine mi umuma mı?”

“Kendine gösteren umuma göstermiş olur...”

“Gerekçeyi nasıl bilmeliyiz?”

“Hak!”

Konu değişiyor:

“Kahve konusunu halletmeden bir adım attırmam...”

“Bahis toplum üzerinde...”

“Ben toplum üzerinde konuşmuyorum. Ben senin üzerinde konuşuyorum. Ben bireyciyim... Ben senden bahsediyorum, bütünden bahsediyorum...Psikoloji mevcut ilimlerin özetidir. Psikolojiyi bilen adamın bilmediği ilim yoktur.

“Ruh hallerine inanmaz mısınız?”

“Ruh var demedim. Geçen ders söyledim. Ruh, maddenin devamıdır...”

“Siz, felsefem bana ait dediniz...”

“Bana ait olsa kimseye söz söylemem. Ben felsefemin yaratıcısı benim diyorum. Yerli malı...”

“Filozofum diyorsunuz... İlkelerini söyler misiniz?”

“Güzel! Çıkar bakalım kağıdı kalemi... Yokmuş! Şuna kağıt kalem veriniz... Bir de öğrenci olacak başıma...”

“Çağırmak saygısızlık mı?”

“Evet! Gel şunu öğren demek, insana saygısızlıktır. Şu sigarayı terk et diyemem. Ben bunu yapamam...”

“Çok arzu ederdim; bir eseriniz olsun!..”

“Bu arzuna bir şey diyemem...”

“Siz kendinize bir adam yetiştirdiniz mi?..”

“Yetiştiririm demedim ki? Öyle bir isteğim yok ki!..”

“Yapamadığınız gün ne olacak?”

“Bana ne... Ben şimdi görevimi yapıyorum.”

Konuk bir şey söyleyecek olur...

“Sabırlı ol! Sabırlı olmayan yiğit değildir...”

“Bir yerde anlaşılmadık...”

“Ben anlaşalım demedim ki?..”

“Felsefenizin ilkelerini soruyorum...”

“Yaz bakalım şimdi. Sayın Filozof’tan soruldu:

Yanıt:

“1. İnsanlara ve insanlığa olan saygımın yüksekliğinden, sorulmadan, hiçbir şeye yanıt vermem...”

“2. Verdiğim yanıtların muhatabım tarafından beğenilip beğenilmemesi asla söz konusu değildir...”

“3. İleri sürdüğüm fikirler için; iyidir diyecek kadar baskı yoluna saptmamışımdır...”

“4. Hiçbir felsefe ekolüne, hiçbir tarıkata, hiçbir derneğe bağlılık söz konusu değildir.; yani, fikirler tamamen orijinal ve yerlidir. Kendi malımdır.

Bu arada terzi olduğunu bildiğimiz bir başkası soruyor. Terziye:

“Yaz bakalım! Sayın filozoftan soruldu. Tabiatı gaye var diyen filozoflar var.; bunu reddedenler de var... Bir de benim fikrim var. O da ikinci gruba yakın geliyor. Buna göre gerçek nedir? Söyler misiniz?”

Yanıt:

“İnsan denilen yaratığın en üstün niteliği sorumluluk duygusudur. Bu nitelik o kadar önemlidir ki; bu duygu

birakılmadığı sürece insan er geç gerçek dine erişir. O da son amaçtır...

Ben o filozofların yerinde olsaydım, senin de yerinde olsaydım: gaye falan filan deyeceğime sorumluluk duygusuna canı gönülden sarılır; bir an önce, dindar olurum..."

Konuk soruyor:

"Tabiatın amacı nedir?"

"Siz insanlık için amacı aldınız..."

"Ben toptan tabiattaki amacı soruyorum..."

"Tabiattaki bütün varlıklar, unutmaya ki insan sayesinde... Yoksa bunlar yoktur. Giderek kendine gel...Öküzü boynuzundan yakala; yani insanı bırakma. Bütün işlem insan üzerinde. Çünkü tabiat kelimesi bile insanın kendi malıdır. Buna göre insan her şey olmuş olur..."

"O halde Tanrı da insanın..."

"He ya!.. Tanrı kelimesi bile senin... İnsan olmasa Tanrı olmazdı!.."

Aynı izleyici başka bir soru soruyor:

"Sorumluluğun tanımını yapar mısınız? Sorumluluk ne demektir? Kökü nereden gelir?"

"Fennin son buluşuna göre dünyamızda hayat başlayalı bir milyar yıl olmuştur. İnsanların esas atası hayvan olduğuna göre insanların o atalarından ayrılışı da ortalama 4 milyar yıl olmuştur. İşte bu uzun süre içindedir ki insan denilen yaratıkta sorumluluk duygusu doğmuştur. "

Bu arada bir lise son sınıf öğrencisi soruyor:

"Efendim her şey senin diyorsun. Ben kimim?.."

"Ben kimim deyen sensin!.."

Öğrenci konuyu değiştiriyor:

"Biraz önce Musikim nasıl dedin? Ben de nezaket icabı 'Güzel!' dedim. Gerçekte ise güzel değil, nezaket icabı beğeniyorum dedim..."

"Sen bir riyakardan başka bir şey değilsin öyleyse..."

"O halde siz bir sofistsiniz..."

"Ben sofist mofist tanımam..."

Bir başkası sordu:

"Allah'a nasıl varılır?..."

"Allah'a varılamaz, Allah'a yanaşılamaz..."

+

Bu soru yanıt şeklinde olan söyleşiler bittikten sonra musiki çalışmalarına geçilirdi...

Görüldüğü gibi fotoğrafın tarihi 25.10.1964'tür. Fotoğrafın başında da Halkevi'nde "Özel Musiki" dersleri yazıyor.

Halkevinde yapılan bu musiki çalışmalarında masada tef çalan Dr. Emin kılıç Kale ve hemen masanın yanında ben de tef çalarak Sayın Öğreticime eşlik ediyorum... Karşıda görülenler Musikide Hayat Dersleri öğrencileri arkası dönük olarak oturanlar da izleyicilerimiz...

Bu sohbet ve musiki toplantıları aralıksız olarak her hafta Cumartesi günleri öğleden sonra Halkevi salonunda yapılmaktadır.

Diğer Halk Müziği çalışmaları ise Cumartesi ve Pazar akşamları sahnelediğimiz oyunlardan önce izleyicilere sunulurdu. Her hafta halkevi sahnesinde oyun sahnelenirdi.

Dediğim gibi oyunlardan önce Cumartesi günleri Saatçi Hanifi'nin oğlu Adil'in ekibi Halk Müziği Topluluğu sahneye çıkardı. Pazar günleri ise Fazıl Muhsinoğlu'nun Halk Müziği Ekibi sahneye çıkardı.

Fotoğrafta Fazıl Muhsinoğlu'nun Halk Müziği topluluğunu görüyoruz. Fazıl Muhsinoğlu'nun saz öğretiminde önemli bir rolü olmuştur. Diyebilirim ki saz öğretimi Gaziantep'e Fazıl Muhsinoğlu aracılığıyla ve öğretmenliği ile gelmiştir. Bu durumu saz çalan şimdiki ustalara hatırlatmayı bir görev bilirim... Saatçi Hanifi'nin oğlu Adil'e saz çalmayı öğreten de Fazıl Muhsinoğlu'dur. Fazıl Muhsinoğlu bizim Emin Kılıç topluluğunda saz değil tambur çalardı.

Halkevinde klasik müzik Dr. Emin Kılıç Kale, halk müziği Fazıl Muhsinoğlu ve Adil Hoca'nın başkanlığında yapılırdı. Bir de daha küçük olan ortaokul öğrencilerine seslenen batı müziği topluluğumuz vardı. Bunun başında da Nail Korkmaz adında genç bir çocuk bulunurdu. Müzik konusunda müthiş bir yetenektir. Hangi saz aletini eline versen hiç aksatmadan hemen çalmaya başlardı. Genellikle de genç yaşında batı müziği konusunda uzmanlaşmıştı.

Bu toplulukta halk müziği topluluğundan önce sahneye çıkardı ve küçük çocuklardan oluşan bu topluluk da batı ezgilerini seslendirirdi.... İzleyicilerimizden de çok alkış alırdı.

Ortada mandolin çalan Nail Korkmaz Hoca'dır. Bu çocuk ekmeğini saz çalmakla çıkarırdı. Şimdi nerede, ne yapmaktadır bilmiyorum. Çok da şirin bir çocuktur. Ne istersek sessiz sedasız yerine getirirdi. Bizimle birlikte sonuna kadar çalıştı. Sonra memleketten ayrıldı ve nereye gittiğini de bilmiyorum...

Bu arada ne dinsizliğimiz, ne komünistliğimiz ne de masonluğumuz kalıyordu söylenmedik. Oysa ben de dâhil olmak üzere hiçbirimiz ne dinsizlik, ne komünistlik ne de masonlukla ilgimiz vardı. Yalnız tasavvufî görüşlerimiz halka ters geliyordu. Onlar istiyorlardı ki Sünni bir Müslüman olalım. Namaz kılalım, oruç turalım. Hurafelere inanalım. Oysa biz aklın üstünlüğüne inanıyorduk, biliminin yol göstericiliğine...

Atatürk önderimizdi. Onun ilkeleri ve ülküleri yaşamımıza yön veriyordu. Bu niteliklerimizden ötürü aleyhimizde dedikodular yapılmaya başlandı. Emin Kılıççılar Halkevi'ni ele geçirdi deniyordu. Oysa Yönetim Kurulunda bizden bir tek kişi vardı... O da Hüseyin Bahir Patpat'tı.

Sol başta görünen Halkevi Yönetim Kurulu üyesi Hüseyin Bahir Patpat. Ortada Halkevi Başkanı Ali Nadi Ünler. Sağ başta da ben Hayri Balta...

Daha önce de söylediğim gibi Halkevi Tiyatro Kolu Başkanlığına beni getirdiler. Benim öyle bir Cahit Saraç gibi bir tiyatro tahsilim olmadığı gibi Mustafa Bakkaloğlu, Cabir Tekin gibi tiyatro tecrübelerim de yoktu.Yalnızca bir tiyatro severdim...

Bu arada bir anımı anlatmadan geçemeyeceğim. O sıralar Gaziantep Amerikan Hastanesinde çalışıyordum. Bir gün Amerikan Hastanesi Müdürü odama geldi.

"Sen, dedi, yazarmışsın, tiyatrodan da anlarmışsın... Bu yılbaşı Hastanede bir gece düzenleyeceğiz. Bir oyun yaz da sahneleyelim..."

Müdürün bu sözleri beni onurlandırdı. Düşünmedim bile: "Olur, baş üstüne!.." dedim.

1964 Yılbaşına bir ay kadar bir zaman zaman var. Bu bir aylık süre içinde oyunu yazacaksın, oyuncularını ayarlayacaksın, provalarını yapacaksın ve sahneye koyacaksın.

Oyuncu kadrosu hastane personelinden olacaktı. Fazıl Mühsinoğlu da hastanede çalışıyordu. Onu Halk Müziğini

korosunu hazırlamakla görevlendirdim. Zaten çalıştırdığı bir ekibi vardı.

Ben de hemen masanın başına geçtim. Bir günde 16 sayfalık Sakar Ali adlı oyunu yazdım. Artık oyuncularını bulup prova çalışmaları yapabiliydik. Oyuncuları hastane çalışanlarından ayarladık. Kadın oyuncularını da hemşireler canlandıracaktı. Bir de halay ekibi oluşturduk. Tabakhanenin kenar semtinde oturan çalgıcılardan da bir davul zurna ayarladık. Başladık halay oyunlarına çalışmaya.

Neyse uzatmayalım. 1964 yılı Yılbaşı Gecesini Amerikan Hastanesinin toplantı salonunda yaptık. Gecenin açılış konuşmasını da aşağıdaki fotoğrafta görüldüğü gibi gecenin açılış konuşmasını da ben yaptım:

Toplantı salonu tıklım tıklım dolmuştu. Hastane çalışanları ve yakınlarının çoğu oturacak yer bulamamış, geceyi ayakta izlemek zorunda kalmıştı.

Bu konuşmadan sonra davul zurna eşliğinde Halay Ekibimiz sahneye çıkmıştı. Daha önce hiç oynamadığımız halde başarılı bir halay sektik. Halaydan sonra öyle bir alkış aldık ki şaşım kaldım. İşte Halay

Ekibimiz...

Tam ortadaki uzun boylu kişi benim... Diğerleri Hastanenin hastabakıcıları ve hemşireleri...

Amerikalı hemşireler ve doktorlar da kendi halk oyunlarından oyunlar sergiledi. Artık sıra bizim **Sakar Ali** adlı oyunu sahnelemeye gelmişti.

Oyunu ben yazmıştım. Sahneye ben koymuştum. Yönetmenliğini ve oyunculuğunu da yapmıştım. Oyunda bir ciğer kebabçısı dükkânında geçen olayları canlandırıyorduk.

Oyun, beklemediğim bir ilgi ile karşılandı. Salon gülmekten kırılıp geçiyordu. Oyunun yankıları Gaziantep yerel basınında yer aldı. Durup dururken adımız yazara ve tiyatrocuya çıkmıştı. Bu oyundan da bir kare alarak yeniden halkevi çalışmalarına geçelim.

Sol başta ayakta kendisini savunmaya çalışan Sakar Ali'yi canlandıran ben. Ortada fötr şapkalı olarak görülen Hastane Müdürü Abdullah Sinek... Elinde süpürge ile vurmaya çalışan ise hastanede çalışan bir hemşire...

Amerikan Hastanesindeki geceye niçin geçtim. Şunun için... Bu gecedeki başarılı çalışmam benim Halkevi Tiyatro Kolu Başkanlığına getirilmem için bir bonservis olmuştu. Yönetim ve arkadaşlar bu işte başarılı olacağıma inanmışlardı.

Ne var ki beni Halkevi Tiyatro Kolu Başkanlığına getirilmem daha önce Halkevi Tiyatro kolunda çalışanlar tarafından iyi karşılanmamıştı.

Cabir Tekin, sessiz sedasız Halkevinden ayrıлып gitmişti. Ali Araptarlı ayrıлып gitmemişti ama hiçbir oyunumuzda da rol almamıştı. O zamanlar kendisi bir lise öğrencisi idi. Kendisini hep kara kalemle Türkay Şoray'ın resimlerini çizirken hatırlarım. Türkan Şoray'ın gözlerine hayrandı. Bu gözleri başarılı biçimde çizirdi...

Abdullah Bakkaloğlu'na gelince cıngar çıkardı. Niçin, neden olduğunu bilmediğim bir kızgınlıkla Halkevi Başkanı Ali Nadi Ünler'le yüz yüze tartışmaya girdi. Ali Nadir

Ünler'e Kendisinden beklenmeyecek bir biçimde, çok ağır hakaretlerde bulundu. Bu tartışma sırasında yanlarında ben de vardım. Ali Nadi Bey, Mustafa Bakkaloğlu'nun hakaretlerini olgunlukla karşılıyor, ses çıkarmıyordu. Ne var ki Mustafa Bakkaloğlu'nu disipline verdi beni de tanık olarak gösterdiler...

Disiplin kurulunda ifade vermek üzere çağrıldım. Bildiklerimi, duyduklarımı olduğu gibi anlattım. Yalan söyleyemezdim, bu benim karakterime uymazdı. Benim, bu olanı olduğu gibi anlatmam Mustafa Bakkaloğlu'nu kızdırdı. Uzun süre benimle konuşmadı. Sonra ne olduysa oldu bana güler yüz göstermeye başladı. Şimdi her Gaziantep'e gidişimde Mustafa Bakkaloğlu'na uğramadan geri dönmem...

Artık, bu uzun girişten, sonra Halkevi tiyatro çalışmalarını anlatabilirim. Nasıl oldu bir türlü anlayamıyorum. Hiçbiri hakkımızda yapılan dedikodulara kulak asmıyordu. Gençler birbiri ardınca gelip Tiyatro Kolu'na yazılıyorlardı.

Bunlar arasında adlarını hatırlayabildiklerimi, alfabetik olarak, şöyle sıralayabilirim. Ekrem Erkek, Fetullah Göğüş, Halil Birecikligil, Mehmet Türkan, Süleyman Karakuş, Vahittin Bozgeyik... Bunlardan başka daha 10'a yakın genç vardı. Ne var ki aradan 50 yıla yakın bir zaman geçtiği için adlarını hatırlayamıyorum... Onlardan özür dilerim ve bana **"Ben de vardım!"** diye bilgi verirlerse adlarını buraya yazabilirim...

İlk olarak yukarda anlattığım **SAKAR ALİ** adlı oyunu sahneledik. Başrolde Süleyman Karakuş oynuyordu. Sakar Ali'yi de başarı ile canlandırıyordu.

Bu ilk oyunumuzdu her cumartesi ve pazar günleri sahneleniyordu ve salon ağzına kadar doluyordu. Öyle sanıyorum ki bir ay kadar sahnede kaldı... Ve bu oyun Gaziantep basınında aşağıdaki biçimde yer aldı:

6. HALKEVİ'NDE HALKÇI ÇALIŞMALAR

Halkevi'nde cumartesi ve pazar günü akşamı **"Halkevililer Gecesi"** düzenlenirdi. Bu münasebetle günün sesi ekibi ile halkevi korusu türküler söylerdi.

Her iki ekip de beğenildi. Halkevi üyelerinin yaptıkları,

resim ve heykeller gösterilirdi.

Bundan sonra Hayri Balta tarafından yazılan Sakar Ali adlı bir perdelik komedi sahneye kondu. Piyes konusunu Gaziantep'ten alıyordu ve bir çiğerci dükkânını canlandırıyordu. Piyes boyunca salondakiler zaman zaman güldüler.

Bu arada Alay Komutanı Kurmay Albay Tokatlı sık sık kahkaha attı.

7. GAZİANTEP TOPLUM GAZETESİ, 26.5.1965

Ne var ki bu oyuna ilişkin elimde bir fotoğraf yok. Bunun yerine Amerikan Hastanesindeki oyundan bir fotoğraf veriyorum.

Oyunun bitiminde izleyicileri selamlıyoruz. Sol başta Sakar Ali rolündeki ben. Hemen solumdaki çiğerciye oynayan hastane Aşçıbaşı Hasan Usta... Hasan ustanın solundaki Hastane İdare Müdürü Abdullah Sinek... Çarşafli olarak görünen Erkek Aşe rolündeki bir hemşire. En sağdaki iki kişi de hastane çalışanlarından iki genç...

Sakar Ali'den sonra yine benim yazıp sahnelediğim Şaşkın Başkan adlı bir perdelik oyun sıraya girdi. Arka arkaya sahnelediğim ve tarafımdan yazılan bu iki oyun benim adımla tiyatrocu olarak anılmaya yetti. Bu oyun da bir cumartesi ve pazar günleri olmak üzere bir ay kadar sahnelendi.

Bu oyunu da adını hatırlayamadığım genç çocuklar başarı ile canlandırmışlardı. Oyundaki karakterleri sanki tiyatro okulunu bitirmiş gibi ustalıkla canlandırıyorlardı. Onların bu başarısı biz Halkevi yöneticileri mutlu ediyordu.

Her oyun sırasında da Halkevinin kapısına bir pano yerleştiriyorduk. Bu panoyu da şöyle yazıyorduk.

HALKEVİ SUNAR
“ŞAŞKIN BAŞKAN”
SAHNEYE KOYAN
HAYRİ BALTA

Bu panonun bize alerjisi olanlar üzerinde olumsuz etki yaptığında kuşku yok. Fakat hiçbir zaman saldırıya uğramadı. Bu da ne desen değerdı. İşte **ŞAŞKIN BAŞKAN** adlı oyundan bir kare:

Şaşkın Başkanı rolünü oynayan genç delikanlı ile onun eşi rolünü ve de afsuncu kadın rolünü oynayan genç kızlarımızın adını hatırlayamıyorum. Eğer tesadüfen bu yazımı okuyarak kendilerini tanıtırlarsa adlarını yazmayı bir ödev bilirim.

Bu oyunlardan sonra arka arkaya Cahit Atay'ın PUSUDA ve ORMANDA adlı oyunlarını sahnelemeye başladık. Bu oyunda Süleyman Karakuş ve Vahittin Bozgeyik başrolde oynuyorlardı. İki de kendilerine verilen rolleri başarı ile canlandırıyorlardı.

Süleyman hareketli, yerinde duramayan bir gençti. Vahittin Bozgeyik ise sessiz sakın ve çok konuşmayan bir gençti.

Bir oyun sırasında Süleyman Karakuş'un rol gereği yerde yatmakta olan Vahittin Bozgeyik'e vurması gerekiyordu. Süleyman Karakuş rolüne öylesine kendini kaptırmıştı ki yerde yatan Vahittin Bozgeyik'in böğrüne öyle bir tekme savurduki Vahittin Bozgeyik neye uğradığını şaşırdu. Canı yandığından öyle bir çığlık attı ki izleyiciler onun samimi çığlığını rol sanmıştı ve bu nedenle de çılgınca alkışlamışlardı. Oysa Vahittin Bozgeyik rol yapmıyordu. Tekmenin acısı ile kıvranıp duruyordu.

Bu davranışı nedeni ile Süleyman Karakuş'u azarladım. Böyle kendinden geçercesine rol yapmakla gerçeği birbirine karıştırırsa kendisine rol veremeyeceğimi söyledim. Bundan sonra daha dikkatli olmaya çalıştı.

Cahit Atay'ın bu iki oyunu da aylarca sahnelendi. Salon tıklım tıklım doluyordu. İzleyicilerimiz Halkevinin tiryakisi olmuşlardı sanki. Ayrıca birer perdelik iki oyun daha oynadık; bunların adı da Unesco yayınlarından Gergedan ve Dönemeç idi.

Şimdi size bu izleyici topluluğundan bir kare sunuyorum:

Sol başta Halkevi Başkanı Ali Nadi Ünler ve eşi hanımefendi. Tam ortada ben; sağ yanımda eşim Meliha Balta. Benim solumda Fevzi Günenç. Fevzi Günenç'in solunda Güner Samlı. Güner Samlı'nın yanında da eşi Aysel Samlı...

Solda Ali Nadi Ünler'in arkasında Sayın Öğreticimin iki oğlu var. En soldaki Uğur Kale, onun yanındaki İmre Kale. İmre Kale'nin solundaki de Dr. Emin Kılıç Kale'nin öğrencilerinden Ekrem Uytun...

Bu Ekrem Uytun şimdi Almanya'da yaşamakta ve bir kültür elçisi gibi çalışmakta. 77 yaşında olmasına karşın başına topladığı gençlere aynı Emin Kılıç Kale gibi ney dersi vermekte aynı zamanda da tasavvufi görüşlerini açıklamaktadır. Yani anlayacağınız tam bir kültür elçisi gibi çalışmakta...

Şimdi gelelim sonumuzu hazırlayan halkçı çalışmalarımıza. Bu güne değin bütün tiyatrocular kentin ileri gelenlerine, eşrafına, hatırı sayılanlarına, yöneticilerine, memurlarına oyun sergilerler; onların beğenisini kazanmakla mutlu olurlardı. Ne var ki ben değişik bir yol izledim. Hep halka yöneldim. Gaziantep halkına oyun sergilenmekle yetinmeyip köylere de açıldım.

İlk olarak bir otobüs dolusu şendik ile kentimize en yakın

bir köy olan Nurgana'ya gittik. Köylüleri köy meydanına topladık. Onlara Cahit Atay'ın Ormanda oyununu sergiledik. Köylülerin büyük ilgisini gördük, büyük alkış aldık. Bir yanda halk oyunları ekibimiz halay sekiyordu; ondan sonra Halk Türküleri ekibimiz saz eşliğinde köylülere türküler okuyordu.

Kafilemizdeki genç âşıklar Nurgana'nın ortasından geçen Sacır suyunun kıyısındaki Erik ve Zerdali ağaçları altında kuracakları yuvanın hazırlıklarını yapıyorlardı. Bu âşıkları şöyle sıralayabiliriz. Güner Samlı ile Aysel Samlı... Fevzi Günenç ile Gülten Aldaş, Durmuş Toraman ile Hayriye Ustaoglu... Bu âşıklar sonradan yuva kurdular ve çocuk sahibi oldular...

Nurgana'da sabahtan akşama değin yedik, içtik, gezdik, eğlendik, türküler okuduk, oyun sergiledik. Kafilemizdeki gençlerin tadı damağında kaldı. Döndükten sonra ikide bir beni sıkıştırıyorlardı: "Bir köye daha gidelim..."

Bir ay sonra bir köy gezisi daha hazırladık. Bu kez hedef Kilis yolu üzerindeki Karacaburç köyü idi. Halkevlileri bildirildi. Karacaburç köyüne gideceğiz. Gideceklerin adları yazıldı. Buna göre otobüs tutuldu. Bir Pazar sabahı Karacaburç köyüne doğru hareket edildi. Köylüler bizi köyün girişinde karşıladı. Halkevlilerin hepsi köyün ağaçları altında sergilerini açtılar. Gençler kümeler halinde ve hep bir arada eğlenip duruyordu. Köylülerle çabucak kaynaşmışlar ve kırk yıllık arkadaşmış gibi konuşup tanışmaya başlamışlardı.

Bu arada ben de sağdan soldan topladığımız çalı çırpı ile bir süpürge oluşturdum. Bu çalı çırpıyı bir süpürge gibi kullanarak oyuncularımız oynayacağı sahneyi çerden çöpten ve taştan temizlemeye başladım. Köylülerden biri de bana yardım ediyordu. Şimdi bu sahne hazırlama çalışmamıza bir göz atalım...

Dediğim gibi elimde çalı çırpı bir köylü ile birlikte köy meydanında oyuncularımızın sergileyeceği oyun için sahne hazırlıyorum. Arkada oturmuş olarak ve ayaktaki köylüler bizi izliyor...

Bu geziler bizim Halkevi gençlerin de hoşuna gidiyordu. Çünkü her köyde bir başka ortamla karşılaşıyorlardı. Yeni yeni arkadaşlıklar ediniyorlar ve dostluklar kuruyorlardı. Genç, yaşlı, erkek, kadın, kız bir araya gelerek kaç göç olayı yaşamadan; haremlik, selamlık demeden, kaynaşıyorlardı. Bu oluşum ise karanlık güçlerin dikkatinden kaçmıyordu ve kapalı kapılar arkasında bu Halkevi yönetiminden nasıl kurtulacaklarının hesabını yapıyorlardı.

Köylerde yaptığımız bu etkinliklerin biz Halkevlilerin tadı damağında kalmıştı. Hep birden gelip beni sıkıştırıyorlardı. “Bu ay hangi köye gideceğiz?”

Ben de durumu Yönetim kuruluna aktarıyor gereken izni alıyordum. Bu kez de hedef şimdiki Otogarın arkasında bulunan Karahüyük köyü idi. Önce Karahüyük köyüne gidildi. Köy muhtarı ve İhtiyar Heyeti ile görüşüldü. Geleceğimiz gün bildirildi. Onlar bu önerimizi sevinçle karşıladılar “Gittiğimiz takdirde çok memnun olacaklarını...” söylediler...

Haydi, bir otobüs dolusu şendik ile Karahüyük köyüne. Orada da Halk Türküleri ekimiz türküler söyledi, Halay Ekibimiz halay sekti. Tiyatrocularımız da yine Cahit Atay’ın

Pusuda adlı oyununu sergiledi.

Köylüler ilk olarak böyle bir olayla karşılaşılıyordu. Köyün bütün gençleri, erkekleri, kadınları kızları, yaşlıları köy meydanında toplanmışlardı. O gün köyde bir bayram havası yaşamışlardı. Şimdi bu gezimizden bir kare sunalım da yaptığımız hatanın büyüklüğünü anlayalım. Hiç köylülerle böylesine iletişim kurulur mu?.. Köylü köyünde gerek, kentli de kentinde... Olur mu böyle köylüyü de, kentliyi da tiyatro diye, müzik diye etkilemek... Nedir bu Hayri Balta'nın amacı?..

Fotoğrafın ortasında görünüyorum. Benim solumda da köy muhtarı... Çevremizdekiler de köy halkı...

Bu etkinliklerimiz 1964 - 1966 yıllarını kapsamaktadır. Ne var ki bu etkinlikler birilerine batmaktadır ve bu Halkevi yönetiminden nasıl kurtulacaklarının hesabı yapılmaktadır...

Gaziantep Valisi Salih Tanyeri başka bir ile atanmıştı. Önlerindeki en büyük engel kalkmıştı. Artık rahatça bu Halkevi Yönetiminden kurtulurlardı. Kaldı ki Halkevi genel kurul tarihi de yaklaşmış.

Şöyle bir planla karşımıza çıktılar bizden görünerek. "Ali Nadi Ünler yaşlı olduğu için bu Halkevi çalışmaları kendisini çok yoruyor. Yerine genç bir başkan atayalım kendisi de (Ali Nadi Ünler) deneyleri ile yeni başkana akıl verir, yol

gösterir...”

Biz Emin Kılıç Kale'nin öğrencileri gerçeğin bizi yönetimden uzaklaştırmak olduğunu anladık. Karar aldık. Hiç itiraz etmeden istedikleri kişilere oy verecektik. Ne var ki Ali Nadi Ünler işin ayrımında değildi ve onlarla birlikte hareket ediyordu.

Genel kurulda karşı yanın istekleri oldu. Öğretmen Cemal Aslan Başkan seçildi. Yeni yönetim işbaşı yapar yapmaz bizler Halkevindeki etkinlikten çekildik. “Nasıl bilirlerse öyle yapsınlar!” dedik. Artık musiki çalışmalarımızı Sayın Öğreticimin evinde yapıyorduk.

Çok sürmedi Halkevi'nin etkinlikleri kalmadı. Halkevi suyu çekilmiş hamama döndü. Ne gelen vardı ne giden, ne de köy gezileri... Kala kala Halkevi Tiyatro Kolu'ndaki gençler kaldı. Onlar da bir etkinlik yapmaya karar verdiler. Yapacakları gecede yapacakları etkinliklerin programını teksirle çoğalttılar. Programda türküler vardı, halk oyunları vardı, şiir etkinlikleri vardı.

Ne var ki yeni Halkevi Başkanı Cemal Aslan yerel basında sağcı gazeteleri tek tek dolaşarak “Solcular oyun sahneleyerek propaganda yapacak!” diye haber uçuruyordu. Aynı şekilde Emniyeti ve Valiliği haberdar ediyordu.

Sağcı gazeteler de Halkevi Başkanının verdiği bu haberi sanki gece yapılmış gibi baskıya vermişlerdi. Ne var ki beklenmedik bir olay oluyor. Gaziantep Valiliği gecenin yapılmasına izin vermeyince gece yapılamıyor. Ama Gaziantep'in sağcı gazeteleri gece yapılmış gibi gösteriyorlar.

İşte bu olayı Fevzi Günenç gazetesinde aşağıdaki şekilde alaya alıyor:

HANCI

Uzaktan gelmişim yorgunum Halkevi
Şiir matinesi ver yavaş yavaş
Çalışmana baygınım Halkevi
Marifetlerini der yavaş yavaş

Yolculuk başladı her mahalleden

Herkesin içinde aynıdır neden
Ey Halkevi kim seni böyle eden
Bütün sırlarını ser yavaş yavaş

Garibim bu işler bana yabancı
Herkesin içine verdin bir sancı
Bırak bu işleri Halkevi hancı
Başarısızlık sonradan kor yavaş yavaş

İşte halkevi sen her zaman böylesin
Öteyi ne sen sor ne halk söylesin
Herkes böyle Halkevi'ni neylesin
Başkanın hesabına gör yavaş yavaş

Gariban der derneklerde Başkan var
Programlı, planlı iş yaparlar
Bilmem bu işte de vardır bir plan
Gizli sırlarını ger yavaş yavaş...

GARİBAN AŞIK

Bu olaydan sonra da Halkevi'ndeki Halkçı Çalışmalar
tarihe karışıyor.

Bir daha da Halkevi kendine gelemiyor.
Şimdi nasıl? Onu da Hayri Balta bilemiyor...

Av. Hayri Balta, 15.8.2010

8. BAŞKAN DEDİĞİN DE BÖYLE OLMALI!..

Öğretmen Cemal Aslan ilginç bir tipti. Kendisi de eşi
de sınıf öğretmeni idi. Eşi, Akyol İlkokulu'nda öğretmenlik
yapardı ve benim Elçin ve Gülçin'in adlı kızlarımın öğretmeni
idi...

Cemal Aslan bizim Halkevi'ne başkan oldu. Amacı
Halkevi'nin yaşatmak, geliştirmek değil de; tersine
ekinliklerine son vermekmiş... Biz bunu sonradan anladık
ama iş işten geçmişti. Kaldı ki bizim de yapacak bir şeyimiz
de yoktu. Çünkü emir büyük yerden gelmişti.

Cemal Aslan'dan önce Gaziantep Halkevi Başkanı Ali
Nadi Ünler'di. Ali Nadi Ünler'i, olayı tezgahlayanlar şöyle

aldattı: “Sen yaşlısın, koşturup duramıyorsun. Senin yerine Başkan olarak Cemal Aslan’ı seçelim. Seni de Başkan vekili olarak görevlendirelim. Sen, deneyimlerinle ona ne yapması gerektiğini söylersin; o da genç olduğu için koşuşturup durur...”

Böylece Cemal aslan Halkevi başkanı oldu.

Yıl 1969’du... Ben o zamanlar Fevzi Günenç’in Kurtuluş gazetesinde yazıyordum... Gençliğin verdiği heyecanla ve de o günün moda siyaseti gereğince ateşli yazılar yazıyordum. Bu Cemal Aslan da cadde de her karşılaşmamızda; “Yav! Hayri Bey, sen ne güzel yazılar yazıyorsun. Zevkle okuyorum. Devam devam!” diyerek beni dolduruşa getiriyordu!..

Böylece benimle aynı düşüncede olduğunu anlatmaya çalışıyordu. Ama bizim Halkçı çizgimizin dışında olduğunu şu olay vesilesiyle anladık. Başkan dediğin de böyle olur hani!...

Yeni seçimle beni Halkevi Tiyatro ve Kültür Kolu Başkanlığından uzaklaştırmışlardı. Ama ekip benim ekibimdi. İşte bu tiyatro ekibi bir etkinlik düzenlemeye karar vermiş... Halk ozanlarından şiirler okunacakmış Halk Türküleri Korusu da saz çalıp türküler okuyacakmış... Bu etkinliklerinin programını teksir makinesi ile çoğaltmışlar. O zamanlar daha fotokopi makinesi çıkmamıştı. Etkinlik tarihinden bir gün önce de dağıtmaya başlamışlar.

Elbette bu etkinlik Halkevi Yönetim Kurulundan ve de Başkandan habersiz olamazdı. Onların oluru ile yapılacak bu etkinlik de bizden sonraki yönetimin ilk etkinliği olacaktı.

Akşama yapılacak bu etkinliğin programını eline alan Başkan doğru Vilayet’e ve de Emniyet 1. Şubeye... “Amanın, haberiniz olsun... Halkevindeki eskiden kalma solcular etkinlik yapacaklar!..”

Halkevi Başkanı bununla da yetinmemiş... Gaziantep’te ne kadar sağcı gazete varsa hepsini tek tek dolaşmış; “Solcular etkinlik yapacak. İşte programları. Nasıl bilerseniz öyle yapın!”

Etkinlik akşama olacak. Gazeteler büyük bir haber yakalamışlar gibi etkinliği gazetelerine haber olarak girmişler ve baskıya vermişler. Hem de yapılmayan geceyi izlemişler

gibi yorumlarda bulunarak...

Ne var ki etkinliğe bir saat kala Gaziantep Valiliğinden gönderilen sivil polisler "Valilikçe etkinliğe izin verilmediğini" bildirerek o geceki etkinliği durdurmuşlar. Elbette Valiliğin izin vermemesi üzerine ne oyun oynanmış ne de sazlar çalınıp türküler söylenmiş...

Ertesi gün sağcı gazetelerde çıkan haber: "Solcular halkımızın mukaddesatı ile oynuyorlar. Milliyetçi ve mukaddesatçı halkımızı zehirlemeye devam ediyorlar!"

Tam bir provokasyon... Ver amcanın kafası tutsun, pamuk yansın keyif olsun!...

Ertesi gün; yapılmamış bu etkinliği yapılmış gibi gösteren gazeteler bozum oldular mı bilmem ama bizim taraftakiler sağcı gazetecilerin düştüğü bu gülünç durumu dillerine doladılar.

Ertesi gün, Fevzi Günenç, "**Yapılmamış geceyi yapılmış gibi gösterdiler!**" diye büyük puntolarla Kurtuluş gazetesinde açıkladı. İptal edilmiş etkinliği yapılmış gibi gösteren gazetecilerin yalan haberlerini yüzlerine vurdu.

İşte böyle okurlarım geçmişte böyle provokasyonlar yapıldı. Bağımsızlık ve halkın refah seviyesini yükseltmek isteyen biz solcular hakkında...

Nerede adı solcuya çıkmış olanlar varsa ya hapislerden geçirildi, ya da kurşunlardan.

Cemal Aslan gibi Başkanlar da bir başka boyutta yer aldı bu olaylarda.

Yaptılar da ne oldu... Getirip ülkeyi mafyaya, tarikatlara, cemaatlara, soygunculara, vurgunculara teslim ettiler...

Alma mazlumun ahını çıkar aheste aheste!..

9. FEVZİ GÜNEÇ'İN MEKTUBU

Sevgili Bilge Balta Ustam,

GAZİANTEP KÖYLERİNDE TİYATRO başlıklı anı yazını severek, gülümseyerek izledim. Eti ne budu ne olanlardan devletin şu korkusuna bak...

Senin Sakar Ali ile Şaşkın Başkan oyunlarının metni var mı elinde? Varsa CHP'den bir grup genç oynamak ister.

Sakar Ali'yi amatör bir grup Şehit Kamil Belediyesi adına oynayacak gibi bir haber aldım. Bu sakar senin sakar mı, oyunun adını mı aparmışlar anlayacağım.

Sevgi, saygı ile...

FEV, 6.8.2008

+

Ustam

Sakar Ali'yi aldım. Şöyle bir göz atayım, dedim. Bir sardı, bir sardı beni... Baktım sonuna gelmişim.

Çok beğendim. Harikulade bir oyun. Sanırım 46 yıl öncesinin oyunu. O zamanlar böyle yazmışsın, şimdi yazsan kim bilir nasıl yazardın...

Yazık, yuh olsun bizlere, senin değerini bilemedik. O kadar bilemedik ki, oyununu oynuyoruz, senin adını bile anmıyoruz. İnsanların bu kadirbilmezliğinin önü nasıl alınır, bilmiyorum.

Şimdilik seni yürekten kutlamakla yetineceğim.

Sevgi, saygı...

FEV, 8.8.2008

+

Sevgili Ustam Eren Bilge Av. Hayri Balta,

Önce "Baltasına sap..." yazısına bakalım. İkinci paragrafın başında bir dizgi yanlışı var. "Acı dişi" değil "azı dişi" olsa gerek.

Anılarının her bölümü ayrı güzel... Duyarlılıklarla dolu. Kendi durumun iyi değilken bile diğer aile bireylerinin sorunları için kendini paralıyorsun. Örnek davranışlar...

Bir insanın öğrenimini sürdürememesinden duyduğu acıyı, imrenmeyi, yükselme özlemini ne güzel dile getirmişsin.

Gelelim "**Şaşkın Başkan**" oyununa.

Bu haliyle bıraksan, oynandığında epeyce sükse yapacak kadar iyi bir oyun. Ancak aynı zamanda etli bir oyun. Yani, sanki: "Ben, bu halimde bırakmayın. Ben çok daha iyi olabilirim" diyor.

Her şeyden önce tiyatro tekniğine uygun olarak yazılmamış. Bunu yeniden yapılandırmalıyız.

Öbür oyunun "Sakar Ali" için de söylenebilir bu.

Yeri gelmişken söyleyeyim. "**Sakar Ali**" 22 Ağustos

2008 tarihinde Amfi Tiyatroda oynanacak. Bilboardlarda koca afişler yaptırıp astırmış Büyükşehir Belediyesi. Oynayan Ses Tiyatrosu. Süleyman'ın tiyatrosu yani. Afişte bir eksiklik var. Yazarın adı yok.

Oyunu izleyene kadar bekleyeceğim. Ardından harekete geçeceğim.

Yine ikinci oyununa dönüyorum. “Şaşkın Başkan” üstüne çok konuşmak gerekecek. Bu oyunun kurgusunda bir terslik var gibi geldi bana. Herkes başkan seçilmek isterken bizimki başkanlıktan kaçıyor. Aslında “süyükten yitilmek” istemeyeni anlatıyor oyun ama yıllardır güncel olan, daha yıllarca da güncel kalacak olan seçilmek için çevrilen dolaplardır. Acaba bunu “ti”ye almak daha doğru olmaz mı? Senin kurgunda bireysel kaygı öne çıkıyor, öbüründe toplumsal sorun var. Konuşalım bu konuyu enine boyuna.

Benzer konudaki oyunları da gözden geçirmeli bu arada. Moliere'in “Scapin'in Dolapları” ile “Hastalık Hastası”nı örneğin.

Şimdilik bu kadar. Konuya yeniden dönelim derim.

Sevgiyle, saygıyla.

FEV, 21.8.2008

+

Sevgili Eren Bilge Ustam,

TESETTÜRLE SPOR BAĞDAŞMAZ yazını keyifle okudum. Başbakkalın bu konudaki sözleri bizim de dikkatimizi çekmişti TV'de izlerken. Gülüp geçmiştik.

Başbakkalın iki türlü konuştuğu var. Biri danışmanlarınca hazırlanmış, hesaplı sözler. İkincisi ise başbakkalın anında söylediği sallamaları.

Bu sallamalar pek eğlenceli oluyor. Ama adamın gönlüne koymuyorlar ki, adam yurttaşlarını doyasya eğlendirsin. Bir bakıma Süleyman Karakuş'a benziyor Başbakkal.

Karakuş dedim de, yarın akşam amfi tiyatrodaki sahneleniyor SAKAR ALİ. Umarım SAKAT ALİ'ye dönüştürmemiştir oyunu Süleyman.

Bugün bilboardlardaki afişlerin resmini çektirdim. Gelişmelerin peşinde olacağım. Seni bilgilendiririm.

Sevgiyle, saygıyla.

FEV, 21..8.2008

+

Sevgili Fevzi,
Önce sevgi...

Merak ettim, Belediye Amfi Tiyatrosunda Sakar Ali mi oynandı; yoksa Sakat Ali mi oynandı?

Sabahtan beri açıklama yapmadın; işte bu olmadı...

Bu konuda beni aydınlatırsan sevinirim.
Sana sağlıklılıkla kal derim...

Sevgilerimle,
Eren Bilge, 23.8.2008

+

Sevgili Ustam,

Oyunla ilgili bilgiyi bu kadar büyük merakla bekleyeceğini tahmin edememiştim. O nedenle yanıtı gecikerek veriyorum.

Ne yazık ki Sakar Ali oyunu oynandı. Ama içine edilerek oynandı. **Konu senin oyununun konusunun aynısı.** Karakuş, Karakuşluğunu gösterdi ezdi, büzdü içine etti oyunun. İyi ki de "Bu oyun Hayri Balta'nın yazdığı Sakar Ali oyunudur." demedi.

Benim bildiğim, tiyatrolarda izleyicileri klasik batı müziği karşılar. Ya de en azından hafif müzik... Bu davul zurnayla karşıladı izleyenleri. Amfi Tiyatroya 50 kadar izleyici gelmişti.

Sonra o sayı iki katına çıktı. Ama bu durum Süleyman efendinin umurunda değildi. Zira kendisi oyunu belediyeye satarak parasını peşin almış.

Ayağına şalvar geçirip çıktığı sahnede önce bize uzun bir nutuk attı. Anlayamadım neden, sesi de çok kısık. Oyunun ilk gecesı olduğu için, "sesi daha önceki oyunlarda kısılmıştır," diyemeyiz. Provalarda da insan sesi kısılmaz bu kadar. Olsa olsa, dayanamayıp buzlu rakı içersen başına gelebilir böyle bir şey. Hani Ramazan da yakın ya, geleneksele uyup rakıyla oruca him basarsan olur böyle bir şey olsa olsa...

Neyse... Bizimki o kısık sesiyle, kendisine ait olan Ses Tiyatrosunun Türkiye'deki en büyük altı tiyatrodan biri olduğunu ilan etti.

Ezcümle şöyle sürdürdü sözlerini:

“Şimdi burada benim yerimde Hülya Avşar oynayacak olsaydı. Kapıda 250 YTL'ye satılan biletleri almak için insanlar birbirine girerdi. Biz sanat yapıyoruz, onun ise kimlerle yattığını siz de biliyorsunuz.”

Avşar kızına çamurunu attıktan sonra bizlere sitem etti. “Gaziantep'te kendisine gerekli ilgi gösterilmediğinden küsüp İstanbul'a gitmiş. Orada el üstünde tutuluyormuş. Ama memleket hasreti üstün gelmiş, Gaziantep'e dönmeye karar vermiş.”

Onun bu kararı üzerine Haldun Dormen, “Gel etme, eyleme Süleyman!..” demiş. “Bizi bırakıp gitme...” Dinlememiş, bırakıp gitmiş. Çok merak ettim: Acaba Haldun Dormen kendisini tanır mı?

Oradaki izleyiciler nasıl olsa bilmezler Haldun Dormen'in tiyatroculuğunu. Anımsarlarsa onu ancak Gülben Ergen'in “Dadı” dizisindeki uşak rolünden; manken seçimi, güzellik kraliçesi seçimi, “Yılın Starını Arıyoruz” programlarının sunuculuğundan ya da jüri üyeliğinden tanırılar.

Bizim Karakuş'un, Haldun Dormen'in ağzı kokulu yareni olduğunu nereden bilsin Gaziantep'imizin Amfi Tiyatro izleyenleri? Hem canım yalandan kim ölmüş ki şimdiye kadar?

Konuyla ilgili olarak kendisiyle konuşmaya gerek görmedim. Seviyesizlik edebilirdi. Eğer bu konuyla ilgili olarak dava açmayı düşünüyorsan Büyükşehir Belediyesine açmalısın. Karakuş oyunu onlara kaçta sattıysa, belediye ona ödediği bedelin yüzde yirmisini de sana telif ücreti olarak ödemek zorundadır.

Oyunu Hüseyin Akkaya ile izledik. O da Amfi Tiyatroda 22 Ağustos 2008 gecesi saat 21.00 de oynanan Sakar Ali'nin sana ait olduğunun tanığıdır. Ben de tanığıyım tabii ki.

Ayrıca Sakar Ali'yi senin yazıp oynattığının Halkevi Tiyatrosundan izleyen tanıklar var. Bunlar Özgür Düşünce Derneğinden.

Şimdilik bu kadar.

Sevgiyle, saygıyla...

FEV, 23.8.2008

+

**10. GAZİANTEP ZAFER GAZETESİ; ADI GEÇENLE
RÖPORTAJ YAPIYOR. İŞTE SÖYLEDİKLERİ:**

Karakuş: “Sakar Ali oyununu ben yazdım”

Zafer - Tiyatrocu ve yazar Süleyman Karakuş, Sakar Ali oyununu kendisinin yazdığını savundu. Oyunun Gaziantep gelenek ve göreneklerini en iyi şekilde yansıttığını belirten Karakuş, “Sakar Ali oyununu ben yazdım. Bu oyun Gaziantep’in gelenek, görenek, örf ve adetlerini içeren müzikal bir oyundur. Davul zurnayla oynanan ilk müzikal oyun. Anlatılmak istenen içkinin nasıl yuva yıktığını göstermek. Gaziantep kültürünü sadece baklava, fıstık ve yemek çeşitleriyle değil de daha değişik dille anlatılmak isteniyor. Sponsorumuz Büyükşehir Belediyesi Başkanı. Hedefim büyük marketlerde tiyatro oynatmak” diye konuştu. (Gaziantep Zafer Gazetesi, 25.8.2008)

+

**BU HABER ÜZERİNE GAZİANTEP ZAFER
GAZETESİNE GÖNDERDİĞİM AÇIKLAMA YAZI:****SAKAR ALİ**

Sakar Ali adlı müzikal güldürü oyununu ben **8.12.1963** tarihinde Amerikan Hastanesinde çalışırken yazdım. Bu oyun, ilk olarak çalıştığım işyeri olan Amerikan Hastanesi’nin 1963 yılında düzenlemiş olduğu Noel gecesinde oynandı.

Oyunu sahneye koyan da bendim. Sakar Ali rolünü de ben oynadım. Sakar Ali oyununa ilişkin çekilen fotoğraflar albümümdedir. Mahmut Bey rolünü de o tarihlerde Hastanede İdare Memuru olarak çalışan Abdullah Sinek oynamıştı. Yaşıyorsa tanıklık edebilir.

Sakar Ali adlı oyunu, aynı tarihlerde, Gaziantep Tiyatro Kolu Başkanlığını yaptığım sıralarda Gaziantep Halkevi Tiyatro Sahnesinde de oynadık. İşte, o tarihlerde Güner Samli’nin yayınlamakta olduğu haftalık Toplum gazetesinde çıkan haber:

“HALKEVİ’NDE HALKÇI ÇALIŞMALAR

Halkevi’nde cumartesi ve pazar günü akşamı

“Halkevliler Gecesi” düzenlendi. Bu münasebetle Güneyn Sesi eki Ekibi ile Halkevi Korusu türküler söylediler. Her iki ekip de beğenildi. Halkevi üyelerinin yaptıkları, resim ve heykeller gösterildi.

Bundan sonra, Hayri Balta tarafından yazılan Sakar Ali adlı bir perdelik komedi sahneye kondu. Piyes konusunu Gaziantep’ten alıyordu. Ve bir ciğerci dükkânını canlandırıyordu. Piyes boyunca salondakiler zaman zaman güldüler. Bu arada Alay Komutanı Kurmay Albay Tokatlı sık sık kahkaha attı. (Gaziantep Toplum gazetesi. 26.5.1965)

Bu gazete kupürünün aslı elimdedir.

Oyunu yazan ve sahneye koyanın Hayri Balta olduğuna ilişkin yukarda adın geçen Abdullah Sinek dışında; aşağıda adı geçen kişiler de oyunu benim yazıp ilkin sahneye koyan olduğum konusunda da tanıklık yapabilirler:

Av. Hayri Girişken

Fevzi Günenç, Gaziantep Zafer Gazetesi yazarı

Hüseyin Akaya (Eski tiyatrocuların...)

Mustafa Bakkaloğlu (Halkevi tiyatrocularından...)

Cabir Tekin (Halkevi tiyatrocularından...)

Ayrıca bu oyun 1977 yılının 7. ayında Halil Zor tarafından çıkarılan Özgür Gaziantep gazetesinde de tefrika edilmiştir. Öyle sanıyorum ki “**SAKAR ALİ**”Yİ ben yazdım diyen kişinin elindeki metin bu gazetede yayınlanmış olan metindir...

Oyunu benim yazmış olduğuma ilişkin bütün bu kanıtlar da **Google** arama motoruna girerek Sakar Ali yazıp tıklayın; karşınıza Sakar Ali adlı oyunum çıkar. Yazar olarak da Bilge Balta adı görülür. Bilge adı benim Hayri yerine kullandığım addır. Şimdi de Hayri Balta yerine: **EREN BİLGE** adını kullanmaktayım....

Bu da yetmezse, Internete girerek www.bilgebalta.com adresini yazarak entere basınız. Karşınıza **TABULARA TALANA YALANA BALTA** adlı Sitem çıkar. Bu sitenin **ARŞİV** bölümüne inerseniz **SAKAR ALİ** adlı oyunumun metni ile karşılaşacaksınız. Aynı zamanda **ARŞİV** bölümünde bulunan ikinci oyunum **BEKİR AĞA (ŞAŞKIN BAŞKAN)** adlı oyunumu da görebilirsiniz.

HaA! Bu arada şunu da belirtiyim ki bu arkadaş tiyatroya

ilk olarak benim Halkevi Tiyatro Kolu Başkanlığı yaptığım sıralarda başlamıştır.

Bu adam; 43 yıldır Sakar Ali adlı oyunumu benden izin almadan oynar. Oynarken de metne sadık kalmaz. Metin dışına çıkarak abuk sabuk doğaçlamalar yaptığını, bazı sahnelere kafadan eklemeler yaptığını oyunu izleyen arkadaşlar bana anlatmışlardır.

Bütün bunlara karşın adını anmak istemediğim kişinin “SAKAR ALİ OYUNUNU BEN YAZDIM” sözleri için söyleyecek sözcük bulamıyorum. Ahlak diye bir kavram var.

Şu an Fransa’da tatilde bulunan Gaziantep’teki avukatım, tatilden döner dönmez adı geçen kişi ile oyunu sahneye koyan Gaziantep Belediyesini mahkemeye vereceğim. Sakar Adlı oyunu iznimi almadan oynayan ve oynatanlar hakkında maddi ve manevi tazminat davası açacağım. Bunlardan alacağım para ile hem **SAKAR ALİ** oyunumu hem de **ŞAŞKIN BAŞKAN** adlı oyunumu bastıracağım Gaziantep halkına parasız dağıtacağım.

Ayıp, ayıp!... İnsan tiyatroya yanında başladığı ustasına bunu yapar mı?.. Başkasının yazdığı oyunu ben yazdım der mi?

Edep yahu! Ölüm var...

Eren Bilge (Av. Hayri Balta) Gaziantep Zafer Gazetesi’ne yaptığım açıklama... 25.8.2008

X

Gaziantep Zafer Gazetesinin Yaptığım Açıklama Üzerine Yaptığı Haber:

Sakar Ali Paylaşlamıyor

“Sakar Ali” müzikal güldürü paylaşlamıyor. Tiyatrocu ve yazar Süleyman Karakuş’un gazetemize yaptığı “Sakar Ali oyununu ben yazdım” açıklamasına Hayri Balta’dan tepki geldi.

Sakar Ali’nin kendi eseri olduğunu dile getiren Balta açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

“Sakar Ali adlı müzikal güldürü oyununu ben 8.12.1963 tarihinde Amerikan Hastanesinde çalışırken yazdım. Bu oyun, ilk olarak çalıştığım işyeri olan Amerikan Hastanesi’nin

1963 yılında düzenlemiş olduğu Noel Gecesinde oynandı. Oyunu sahneye koyan da bendim. Sakar Ali rolünü de ben oynadım. Sakar Ali oyununa ilişkin çekilen fotoğraflar albümümdedir. Mahmut Bey rolünü de o tarihlerde Hastanede İdare Memuru olarak çalışan Abdullah Sinek oynamıştı. Yaşıyorsa tanıklık edebilir.

Sakar Ali adlı oyunu, aynı tarihlerde, Gaziantep Halkevi Tiyatro Kolu Başkanlığını yaptığım sıralarda Halkevi Tiyatro Sahnesinde de oynadık. İşte, o tarihlerde Güner Samlı'nın yayınlamakta olduğu haftalık Toplum gazetesinde çıkan haber:

“Halkevi’nde Halkçı Çalışmalar: Halkevi’nde cumartesi ve pazar günü akşamı “Halkevliler Gecesi” düzenlendi.

Bu münasebetle Güneyn Sesi eki Ekibi ile Halkevi Korosu türküler söylediler. Her iki ekip de beğenildi. Halkevi üyelerinin yaptıkları, resim ve heykeller gösterildi. Bundan sonra, Hayri Balta tarafından yazılan Sakar Ali adlı bir perdelik komedi sahneye kondu.

Piyes konusunu Gaziantep’ten alıyordu. Ve bir ciğerci dükkânını canlandırıyordu. Piyes boyunca salondakiler zaman zaman güldüler. Bu arada Alay Komutanı Kurmay Albay Tokatlı sık sık kahkaha attı. (Gaziantep Toplum gazetesi. 26.5.1965)

Bu gazete kupürünün aslı elimdedir.

Ayrıca; oyunu yazan ve sahneye koyanın Hayri Balta olduğuna ilişkin yukarda adın geçen Abdullah Sinek dışında; aşağıda adı geçen kişiler de oyunu benim yazıp ilkin sahneye koyan olduğum konusunda da tanıklık yapabilirler:

Av. Hayri Girişken

Fevzi Günenç, Gaziantep Zafer Gazetesi yazarı

Hüseyin Akkaya (Eski tiyatrocülardan...)

Mustafa Bakkaloğlu (Halkevi tiyatrocularından...)

Cabir Tekin (Halkevi tiyatrocularından...)

Bu tanıklar da yetmezse Google arama motoruna girerek Sakar Ali yazıp tıklayın; karşınıza Sakar Ali adlı oyunum çıkar. Yazar olarak da Bilge Balta adı görülür.

Bilge adı benim Hayri yerine kullandığım addır. Şimdi de Hayri Balta yerine: EREN BİLGE adını kullanmaktayım....

Bu da yetmezse, Internete girerek www.bilgebalta.com

adresini yazarak entere basınız. Karşınıza TABULARA TALANA YALANA BALTA adlı Sitem çıkar. Bu sitenin ARŞİV bölümüne inerseniz **SAKAR ALİ** adlı oyunumun metni ile karşılaşacaksınız. Aynı zamanda ARŞİV bölümünde bulunan ikinci oyunum **BEKİR AĞA (ŞAŞKIN BAŞKAN)** adlı oyunumu da görebilirsiniz.

Ha! Bu arada şunu da belirteyim ki bu arkadaş tiyatroya ilk olarak benim Halkevi Tiyatro Kolu Başkanlığı yaptığım sıralarda başlamıştır. Bu adamın, 43 yıldır benim Sakar Ali adlı oyunumu benden izin almadan oynar. Oynarken de metne sadık kalmaz. Metin dışına çıkarak abuk sabuk doğaçlamalar yaptığını, bazı sahnelere kafadan eklemeler yaptığını oyunu izleyen arkadaşlar bana anlatmışlardır. Bütün bunlara karşın adını anmak istemediğim kişinin **“SAKAR ALİ OYUNUNU BEN YAZDIM”** sözleri için söyleyecek sözcük bulamıyorum. Ahlak diye bir kavram var.

Şu an Fransa’da tatilde bulunan Gaziantep’teki avukatım, tatilden döner dönmez adı geçen kişi ile oyunu sahneye koyan Gaziantep Büyükşehir Belediyesini mahkemeye vereceğim. Sakar Ali adlı oyunu iznimi almadan oynayan ve oynatanlar hakkında maddi ve manevi tazminat davası açacağım. Bunlardan alacağım para ile hem **SAKAR ALİ** adlı oyunumu hem de **BEKİR AĞA (Şaşkın Başkan)** adlı oyunumu bastıracağım Gaziantep halkına parasız dağıtacağım. Ayıp, ayıp!... İnsan tiyatroya yanında başladığı ustasına bunu yapar mı?.. Başkasının yazdığı oyunu “ben yazdım der mi?” (Gaziantep Zafer Gazetesi’nin haberi... 26.8.2008)

11. “SAKAR ALİ” NASIL “SAKAT ALİ” OLDU?

Önce Büyükşehir Belediyesinin dev panosunda “Sakar Ali” oyununun büyük reklam panosunu gördüm. Sevindim. İstanbul’da Milliyet Medya Center’da çalıştığım yıllarda (1990...) bir telefon almıştım. Telefondaki ses, kadim dostum Hayri Balta’ya aitti.

“Aşkolsun Fevzi,” diyordu. “Devlet Tiyatrosunda oyunun oynanıyor, bize haber vermiyorsun. Ancak afişlerden öğreniyoruz.”

Haberim yoktu. Muştuyu kendisi veriyordu. Bu Ankara DT'nin kadirbilmezliği miydi? Benim "Şıp orada, şıp burada, şıp kapı arkasında"lığımından mıydı? Belki de benim durmadan adres değiştirmemden kaynaklanıyordu? Yoksa koskoca bir devlet tiyatrosu oynadığı oyunun galasına yazarını çağırılmaz mıydı?

Sevgili Balta'nın bana yaptığı jesti, ben de kendisine yapmalıydım. İşte, aradan yıllar geçmişti. Bu kez onun oyunu Sakar Ali Gaziantep'te oynanıyordu. Eğer oyunu sahneye koyan Ses Tiyatrosu gerekli jesti yapmadı, yazarını oyunu izlemeye davet etmediyse, bari ben haber vereyim dedim.

Ne var ki, bir terslik vardı bu işte. Koooskoca reklam panosunda oyunun yazarının adını sığdıracak yer bulamamışlardı. Hayri Balta adı da o kadar uzun bir ad değildi canım. Topu topu 10 harf.

"Herhalde işi tiyatrodaki düzeltirler..." diye düşünerek 11 Ağustos/Amfi Tiyatro" bilgisini beynime yazdım.

O gece, o saatte, Gaziantep'te tiyatro otoritesi sayılan bir arkadaşımın oradaydık. Ne yazık ki artık gelenekselleşmiş olan oyun hakkında gerekli bilgileri içeren bir broşür dağıtılmadı.

Ses Tiyatrosunun sahibi, baş oyuncusu, benden saygısını hiçbir zaman esirgemediğini itiraf etmem gereken Süleyman Karakuş, oyundan önce yaptığı 23 dakikalık konuşmasında da oyunun yazarından söz etmek lütfünde bulunmadı.

Bir kitapta, bir tiyatro oyununda yazarın adından söz edilmemesi kötü yaralar beni. Ben bilirim bunun acısını. Bir yazar eserini meydana getirebilmek için sabahlara kadar uykusuz kalmayı göze alır. Ama siz kalkıp o göz nurunu görmezden gelerseniz, bunun adı en azından ayıp olur.

Ankara DT için kadirbilmez dedim ya, sözümü geri aldım. Onlar hiç değilse adımları arada kaynatmamışlardı. Ses Tiyatrosu ise sanki "Sakar Ali"yi değil de "Yetim Ali"yi oynuyordu. Oyunun yazarını tümünden yok saymıştı.

O gece "Sakar Ali" oyunu oynandı. Ne yazık ki oynandı. Ne yazık ki, diyorum, zira o güzelim oyunun içine edilerek oynandı.

Hayri Balta'nın yazdığı, yıllardır da arkadaşımın www.tabularatalanayalanabalta.com web sitesinde yayınlanan bu

oyunun konusunu eskiden beri biliyorum. Kaç kez okudum.

Karakuş Karakuşluğunu gösterdi ezdi, büzdü “Sakar Ali” oyununu “Sakat Ali” yapıp çıktı.

Bu yazıyı yazmazdım. Bir emekçinin tekerine taş koymak benim ilkelerime ters düşer ama bu kez bir oyun yazarına oynanan bu oyun ters geldi bana.

“Sakar Ali” her şeyden önce yazarından izin alınmadan oynandı. Bakın, benim oyunlarımı oynayabilmek için Bakü’de, İstanbul, İzmir, İzmit, Adana, Mersin vb ilde yerleşik tiyatro gurupları internetten adresimi buluyor, benden izin alıyorlar.

Etik olan bu. Bilmeyenler bilsin diye söylüyorum 50 kadar oyunum var. Çoğu da çocuk oyunu. Her isteyene de seve seve oynama izni veriyorum. Telif de beklemiyorum. Her şey para değil ki...

Balta’nın kaygısını anlıyorum. Şu kadarcık onore edilseydi, kalbini fethederlerdi onun. Telif beklemeksizin o da bütün oyunlarının oynanmasına rıza gösterirdi. Yok, hayır, böyle yapılmıyor. Aksine korsanlık yapılıyor, Oyunu “Ben yazdım” diye gazetelere demeç veriliyor. (Zafer, 26 Ağustos, sayfa 1) Zaten işi zıvanasından çıkaran da bu oluyor. O demeç üzerine Bay Karakuşa dünkü Zafer’de yayınlanan yazıyı kaleme alma gereğini duyuyor oyunun asıl yazarı Hayri Balta.

Oyunla ilgili bir iki küçük eleştirim de var: Benim bildiğim, tiyatrolarda izleyicileri klasik batı müziği karşılar. Ya de en azından hafif müzik... Bizimki iki tane çalgıcı tutmuş, davul zurnayla karşıladı izleyenleri. Amfi Tiyatroya 50 kadar izleyici çekebilmişti kafa beyin götüren bu davul zurna ziyafeti.

Sonra izleyici sayısı iki katına çıktı. Ama bu durum Süleyman efendinin umurunda değildi. Zira kendisi oyunu belediyeye satarak parasını peşin almıştı.

Ayağına şalvar geçirip çıktığı sahnede önce bize uzun bir nutuk attı. Anlayamadım neden, sesi de çok kısıktı. Oyunun ilk gecesi olduğu için, “sesi daha önceki oyunlarda kısılmıştır,” diyemezsiniz. Provalarda da insan sesi kısılmaz bu kadar. Olsa olsa, dayanamayıp buzlu rakı içersen başına gelebilir böyle bir şey. Hani Ramazan da yakın ya, geleneksele uyup rakıyla oruca him basarsan olur böyle bir şey olsa olsa...

Neyse... Bizimki o kısık sesiyle, kendisine ait olan Ses Tiyatrosunun Türkiye'deki en büyük altı tiyatrodan biri olduğunu ilan etti arkadaşımız. Keşke öyle olsaydı. Bundan biz de bir pay çıkartırdık kendimize.

Ezcümle şöyle sürdürdü sözlerini Karakuş:

“Şimdi burada benim yerimde Hülya Avşar oynayacak olsaydı. Kapıda 250 YTL'ye satılan biletleri almak için insanlar birbirine girerdi. Biz sanat yapıyoruz, onun ise kimlerle yattığını siz de biliyorsunuz.”

Avşar kızına çamurunu attıktan sonra bizlere sitem etti. Gaziantep'li kendisine gerekli ilgi gösterilmediğinden küsüp İstanbul'a gitmiş. Orada el üstünde tutuluyormuş. Ama memleket hasreti üstün gelmiş, Gaziantep'e dönmeye karar vermiş.

Onun bu kararı üzerine Haldun Dormen, “Gel etme, eyleme Süleyman” demiş. “Bizi bırakıp gitme...” Dinlememiş, bırakıp gitmiş. Çok merak ettim: Acaba Haldun Dormen kendisini tanır mı?

Oradaki izleyiciler nasıl olsa bilmezler Haldun Dormen'in tiyatroculuğunu. Anımsarlarsa onu ancak Gülben Ergen'in “Dadı” dizisindeki uşak rolünden; manken seçimi, güzellik kraliçesi seçimi, “Yılın Starını Arıyoruz” programlarının sunuculuğundan ya da jüri üyeliğinden tanırılar.

Bizim Karakuş'un, Haldun Dormen'in ağzı kokulu yareni olduğunu nereden bilsin Gaziantep'imizin Amfi Tiyatro izleyenleri? Hem canım yalandan kim ölmüş ki şimdiye kadar?

Yazar Avukat Hayri Balta, hem tazminat hem telif davası açacağını söylüyor, oyununun çalınmasından ötürü. Balta'nın, gariban bir tiyatro emekçisinden ya da belediyeden alacağı tazminata ihtiyacı mı var? Yok, elbette. Ama artık bu bir onur meselesi oldu. Alacağı tazminatı tiyatrocusu eski arkadaşlarıyla ezmeyi de mi bilmez sevgili ustam?

Bekleyelim bakalım, neler olacak?

Fevzi Günenç, Gaziantep Zafer Gazetesi, 26.8.2008

+

Dostlar,
Önce selamlar...

Aşağıdaki yazı bilgi içindir.
Gazeteye girilmemelidir.

Çünkü karşımızdaki bir ölü'dür.
Ölüler muhatap alınmaz; bu bilinmelidir...

Sevgilerimle,
Eren Bilge,
27.8.2008

+

12. ÖLÜNÜN YALANI

Bilmiyorum psikologlar; bir adamın başkasının yazdığı oyuna sahip çıkan bir kişinin ruh halini açıklar...

Ancak Din İlmî; başkasının yazdığı oyuna sahip çıkanı "Ölü!" niteler. Din ilmine göre Yalan söylemek günahdır. Din, günah işleyen insanı "Ölü!" olarak kabul eder.

"Günah'ın karşılığı ölümdür." (İncil. Rom. 6/23)

Din ilminde yalan söyleyen, nankörlük eden, kadir kıymet bilmeyen, gerçeğe sırtını dönen; yani, başkasının yazdığı oyuna sahip çıkan adamı, manevi anlamda "Ölü!" olarak kabul eder. (Bk. Kuran, 27/80, 30/52, 35/22)

+

Adını anmaya bile utandığım bu adam bir gün Av. Hayri Girişken'in işyerine geliyor. Av. Hayri Girişken ona:

"- Sağda solda Sakar Ali'yi ben yazdım diye gezip duruyorsun ama bu oyunu Hayri Balta'nın yazdığını bilmeyen kimse yok! Sen bu yalanı söylerken hiç mi rahatsız olmuyorsun?"

Verdiği yanıt yalnızca yılışık yılışık gülümseme...

+

Bu konuda ben de kendisine; 1982 yılında Ankara'ya geldiğinde; **"Yavrum oyna, oyna da... Hiç olmazsa afişlere adımlı yazmayı unutma!... Eğer böyle yaparsan ben sana ayda bir oyun yazar gönderirim!"** demiştim.

Gerçekten de sözümü dinlemiş olsaydı ben de kendisine

ayda bir oyun yazar gönderirdim ve böylece o da geçimini sağlardı...

+

1982'de bu arkadaş Ankara'ya gelmiş. O zaman ben avukatlığa yeni başlamıştım. Bir de baktım işyerimden içeri girdi. Sandım ki; beni sevdiği, beni saydığı için gelmiş... Hayır!.. Beni sevdiği için ya da saydığı için uğramamış... Ya, Gaziantep'e dönüş için otobüse verecek parası kalmamış da onun için gelmiş...

İsteği üzerine ben de kendisine otobüs parası ile yol harcamalarına yetecek kadar para vermiştim!

Şimdi ben bu adama ne diyeyim?...

+

Yalan yuva yapmış ruhuna...

Ben ne diyebilirim buna...

"Edep yahu!. Ölüm var!.."

Yaşarken ölmüş zaten...

El fatiha ruhuna...

Eren Bilge, 27.8.2008

13. OYUN 1: SAKAR ALİ

Bir Perdelik Müzikli Oyun

Hayri BALTA. Gaziantep, 8.12.1963

Kişiler:

Kebapçı: Hasan Ağa

Kebapçının karısı: Erkek Aşe,

Kabadayı: Sakar Ali

Kabadayının arkadaşı: Sinsi Kerimi

Memur: Mahmut Bey,

Damat Adayı: Güveyi

+

SAKAR ALİ

Bir Perdelik Müzikli Oyun

Hayri BALTA. Gaziantep, 8.12.1963

Perde açılmadan önce, perde gerisinden, oynak müzik parçaları çalınır... Bu sıra oyuncular, oyundaki giyimleri ile tek tek seyircilere tanıtılır...

Müzik durdurularak perde açılır.

GÖRÜNTÜ: 1 Kebapçı...

Sahnede bir ciğer kebabçısı dükkanı görünür. Giriş kapısında yerlere kadar sarkan şerit halinde sineklik. Kapının hemen yanında bir Halep süpürgesi. Köşede kebabçının tezgahı. Tezgahın hemen dibinde tel dolap. İçinde asılı küçük bir ciğer... Kenarda pişmeye hazır tike saplanmış ciğer kebabları, mangal.

Tel dolabın üzerinde eski gazeteler. Ortada bir masa üstünde kirlice bir örtü... Masada, bir sürahi, iki üç bardak, tuzluk, biberlik vb. Masanın çevresinde iskemleler...

Dükkanın duvarında birkaç resim: Dünya güzeli, Hazreti Ali'nin zülfükarlı resmi. Hayber Kalesi Çengi. Atatürk ve İnönü'nün fotoğrafları...

Kebapçı Hasan Ağa, 55-60 yaşlarında, ayağında şalvar, belinde şal, az sakallı... Sakin sakin, ciğeri tike tike kesip hazırlık yapmaktadır.

+

(Kebapçı Hasan Ağa, bir ara döner, ocaktaki ateşi karıştırır ve sonra yelpazeyi alarak ocağı yellemeye başlar. Vakit öğledir ve müşterilerin gelme vaktidir. Yellerken de mağrur mağrur müşteri çağırmaya başlar...)

- Kebaap, kebaap!.. Yemesi sevap... Bir yiyen bir daha yiy. Ne yiyenin karnı doyuy, ne de satanın yüzü gülüy...

(Bu ara yellemeyi bırakarak ortadaki masanın üzerini silmek üzere gelir ve gelirken de kendi kendine seyircilerin duyacağı bir sesle söylenmeye başlar...)

- Allah'a ağır gelmesin ama bu günlerde işler kesat gitmeye başladı...

(Masanın üzerini silerken, yakınır...)

- Ne olur ya, her sokakta beş tane çartlak kebabçısı türerse.... Ne dünyaya kaldık yahu!.. Habbapçısı gelir kebabçılık eder, şerbetçisi gelir kebabçılık eder, kilimcisi gelir kebabçılık eder, kuşakçısı gelir kebabçılık eder.. Hallaç gelir kebabçılık eder, derici gelir kebabçılık eder... Yapıcısı, yontucusu, boyacısı, odacısı, kapıcısı gelir kebabçılık eder...

(Tel dolabın üzerindeki gazetelerden birini alarak katlar; dükkandaki sinekleri öldürmek için sağda solda konmuş bulunan ve de uçuşan sinekleri öldürmeye başlar ve bu arada da söylenir...)

-Herkes gelip kebabçılık ederse işte biz de böyle sinek avlarız!..

(Sinekleri öldürürken kendi kendine söylenmektedir....)

- Ulan bıktık elinizden... Ne öldürme ile tükeniyisiniz,, ne de kovalamayla...Bir müfettiş gelse de Hasan Ağa bu sinekler ne dese, ne deyim ben...

(Sinekleri öldürüp, kovalarken kendi kendine söylenmesini sürdürür...)

Müfettişlerin de geleceği yok ya...

(Halâ söylenmektedir...) Sinek pis değil ama made bulandırır... Bazı kibar müşteriler tel dolabın dışında sinek gördüler mi suratlarını eşkidiyer... Sanki ömürlerinde hiç sinek görmemişler gibi... Neymiş de efendim, sinek pis değilmiş de made bulandırırılmış. Hem sinek pis değil deyler, yorlar; made bulandırır deyler... Pis deelse niçin maden bulanıyor...

(Yeniden sinek kovalamaya başlar... Elindeki gazeteyi sallar, isabet ettiremez. Sineği kovalarken düşecek gibi olur... Sinek varır giriş kapısındaki şeritlerin üstüne konar. Elindeki gazete tomarı ile sineğe vurayım derken, tam bu sırada içeri girmekte olan müşterisinin yüzüne yapıştırır...)

GÖRÜNTÜ 2: Kebapçı ve Memur Mahmut Bey.

Kebapçı:

- Aman beyim kusura kalma, bir kazadır oldu!..

İçeri girmekte olan Mahmut Bey:

- Dikkat etsene be adam, kapının önünde de sinek mi öldürülmüş? Kapı bu, her an bir adam girebilir... Niçin düşünmüyorsun?

Kebapçı:

- Kusura kalma beyim, aklımı başımda koyuy muki bu sinekler ki...

(Mahmut Bey, başını sallayarak kebablara bir göz atarken...):

- Neyse şuradan dört şiş kara koy da, hele bir tadına bakalım...

(Yemek masasının baş tarafına geçer... Cebinden gazetesini çıkararak bakmaya başlar...)

Kebapçı: (Müşterinin başucuna gelip iki kat eğilerek...):

- Kaç şiş olsun beyim?

Mahmut Bey (Okumakta olduğu gazetesini bırakarak öfkeli bir şekilde...)

- Dört şiş olsun demiştik ya!..

Kebapçı (Ciğer dolabına doğru giderken dönerek sorar...):

- Karasından mı, kırmızısından mı?

Mahmut Bey (Gazetesini indirerek öfkeli bir şekilde...):

- Karasından demiştik ya!..

Kebapçı (Karasından dört şiş alarak mangala kor. Gazetesini okumakta olan Mahmut Beye dönerek...):

- Kebap kanlı, yiğit canlı olmalı deyler... Avradın dört dene olsun deyler... Az mı pişsin, çok mu?..

Mahmut Bey (Başını sallayarak gazetesini indirir ve):

- Ne az, ne de çok!..

(Kebapçı kebabını yellemeye başlar, yellerken bağırır...):

- Kuyruk!.. Kuyruk!.. Bi'yeyen bir daha yiy!... Vay bu

meslek de sana helal olsun deyle, avradın dört dene olsun deyleler....

(Kebapçının kendinden geçmişçesine bağırı çağırı kebabını övmesine Mahmut Bey şaşkın şaşkın ve başını sallayarak bakar ...)

Kebapçı (Kebabını yellerken...):

- Nerde çalışıyn beyim?

Mahmut Bey:

- Devlet Hastanesinde.

Kebapçı:

- Neyle uğraşıyn beyim?

Mahmut Bey:

- İdare Memuruyum!..

Kebapçı (Biraz düşünür». Söyleyeceklerini söylemeye cesaret edemiyormuş gibi durumu vardır...):

- Her ekmeğe kaç şiş çekeyim beyim?

Mahmut Bey (Gazetesini katlayıp cebine korken...):

- Her ekmeğe iki şiş korsan yeter...

Kebapçı (Şaşkın şaşkın Mahmut Beyi süzer. Pişen kebabı ekmeğe çekerek verirken...):

- Başını ağrıtıyoruz ama beyim, bu sizin hastanenin doktorlarının işine de hiç akıl ermiyor?..

Mahmut Bey (Lokmasını ağızına atacakken durur, dönerek sorar...):

- Nedenmiş o?

Kebapçı:

- Üstünüzden ırak, bizim hanımda bir hastalık var. Götürmedik avsuncu, götürmedik nefesi kuvvetli hoca kalmadı. Elimizde ayağımızda ne varsa sattık savdık bu kadının iyi olması için harcadık. Eni sonu bu iş afsuncu işi değil, hacı hoca işi değil... Bu iş doktor işi dediler.. Hele bir de Memleket Hastanesine götürün dediler. Vardık Memleket Hastanesine. Bin merasimle içeri girdik. Muayene odasına girinceye kadar canımız çıktı! Bekle babam bekle ki doktor gelsin... Neyse, sonunda bir doktor geldi ki yüzünden düşen bin parça... Gözünde de siyah bir gözlük. Ne yüzü gülüyor, ne de dişi işiyor... Doktordan çok cumhurbaşkanı-na benziyor...

Bize:

- Hasta kim? dedi. Bizim hanım, hasta diye beni göstermesin mi? Yüreğim ağzıma geldi... Hayır beyim! Hasta ben değilim, bu diyerek bizim hanımı gösterdim. Hanımın görmez yanından da doktora bizim hanımın kafadan sakat olduğunu el işareti ile anlattım...

Doktor bizim hanıma: "Çık bakalım şuraya" diyerek masayı gösterdi. Bizim hanım masaya çıkıp oturdu. Donuk gözlerle doktora bakmaya başladı. Doktor da ona...

Birbirlerine bakıp durduktan sonra doktor yazı makinesinin başına geçti. Başladı bizim hanımı sorguya çekmeye...

(Kebapçı bunları anlatırken hem hanımını, hem de doktoru öykünecektir...)

- Adın ne? (Doktorun yazı makinesini yazışını elleri ile yazarmış gibi öykünerek)

- Tak tuk!..

- Soy adın ne?

- Tak tuk!..

- Babanın adı, doğum yerin, doğum tarihin... Elbette bizim hanım; doğum tarihini anlatıncaya kadar akla kararı seçti. Doğum tarihini bir türlü hatırlayamadı... Doktor da sıkıştırıp duruyor...

- Daha önce hastalık geçirdin mi?

- Tak, tuk...

Hep tak, tuk... Bir de çabuk yazıyor ki. Be adam zabıt katibi misin, sorgu hakimi misin, yoksa kabir suvalcısı mı? Anamızı neylersin, babamızı neylersin?.. İşine baksana! Elbette bu kadar sorunun altından bizim hanım kalkamadı...

Doktorun sorularına ben cevap vereyim, dedim; ağzımı açıp bir kelime söylemeye kalmadı ki, "Sen karışma, ben ona soruyorum!" diye beni azarlamasın mı? Cinim tepeme çıktı, ama seslenemedim. Bir de yavan oluyor ki doktor kısmının adamı azarlaması...

Sorgu bittikten sonra bizim hanımı masanın üzerine yatırdı. Başladı sağını solunu ellemeye. Ne yalan söyleyeyim, bu benim zoruma gitti... Ne de olsa ayalım!..

- Şuran mı ağrıyor ?

- Yok.

- Ağrı şuranda mı?

- Yok!..

Doktor şuran mı, buran mı? dedikçe bizim hanım “yok, yok!...” deyip duruyordu. Daha fazla dayanamadım:

- Doktor, hastalık bunun karnında değil, boynunda değil; hastalık bunun kafasında... dedim...

Doktor bu sözlerim üzerine dönüp bana baktı tuhaf tuhaf...

- Sen susacak mısın, yoksa seni dışarı attırayım mı? dedi... Baktım zorlu geliyor, çaresiz sesimizi kestik...

Neyse doktorun muayenesi bitti.

Doktor bana:

- Sizin hanımda bir hastalık var olmaya var ama tam teşhis edemedim... Birkaç gün bizim hastanede yatsın da hastalığını anlayalım, dedi. Kendisine: Hastaneye nasıl yatırmalısınız beyim? dedim

“Baştabiple konuşursam belki yatırır!” dedi. Sonra düşündü.. Bir kağıt yazarak elime verdi. “Git şunu baştabibe imzalat da gel...” dedi.

Vardık baştabibin yanına:

- Beyim, hal matda böyle böyle dedik!”

Baştabip bana “Ne işle uğraştığımı sordu... “Kebapçuyım!” deyince (Baştabibi öykünerek)

- Yoo olmaz, kebabçılar çok kazanır... demesin mi. Dilim damağım tutuldu. Elimizde ayağımızda ne varsa satıp savup bu kadına harcadık diyemedim, boğuldum kaldım...

Neyse tam bu sırada hanımı muayene eden doktor geldi. Baştabiple anlamadığım bir dilde, fang fung ederek bir şeyler konuştular da; baştabip bizim hanımı hastaneye, parasız yatırmaya razı oldu...

Mahmut Bey (Yemeğini yerken...):

- Eee sonra, sonra ne oldu? Hanım halâ yatıyor mu?

Kebabçı:

- Yoo, on beş gün sonra çıkarttılar... Sağ olsunlar, bir kuruş para da almadılar...

Mahmut Bey:

- Hastalığı neymiş?

Kebabçı:

- Vallahi beyim aklım yetiyor mu ki? Doktor bana “şizofreni mi” mizofreni mi” diye bir şeyler söyledi ama

iyice anlayamadım. Doktor benim gavurcasına aklım yetmez, şunun Türkçe'si yok mu, onu söyle? dedim. Bana "Türkçe'de bunun adına erken bunama derler. Anlayacağın karın bunamış... Bu hastalığın çaresi yok... Böyle gelmiş, böyle gider.. Kafasını bozacak iş yapma, idare et gitsin... dedi. Ne yaparsın, çekip oturuyoruz İşte.

Mahmut Bey (Üzülerek...):

- Vah, vah yazık olmuş... Ne dersin başa gelen çekilir. E artık izin ver de biz de tadiyla tuzuyla şu yemeğimizi yiyelim...

(Kebapçı, Mahmut Beyin başucundan ayrılarak yeniden kebab saplamaya başlar. Durur durur, duramaz. Yine Mahmut Beyin karşısına geçer...):

Kebapçı:

- Yalnız beyim, ayıp olmasın ama ben seni hiç oralarda göremedim?

Mahmut Bey (Lokmasını ağzından çıkararak...):

- Siz ne zaman gelip gittiniz hastaneye?

Kebapçı:

- Geçen ay!

Mahmut Bey:

- Ben geçen ay yıllık iznimi kullanıyordum, 0 yüzden görmemişsinizdir beni... (diyerek yemeğini yemeye başlar.)

Kebapçı (Biraz durur yine gelir...):

- Beyim, acı bizim halimizi hatırlamızı şu baştabibe anlat da bizim hanımı birkaç gün daha yatırsın...

Mahmut Bey:

- Ben ona karışmam ancak gidip sen söylemelisin...

Kebapçı (çaresiz kalmış gibi iki elini yana açarak...):

- Gittik beyim gittik, baştabibe de gittik... Düşünmem gerek, dedi... Daha düşünüyor, halâ düşünüyor...

(Mahmut Bey hafifçe gülümserken; Kebapçı, tel dolabın yanına gider. Oradaki bir sineği kovalar... Döner ocağı karıştırır ve yine Mahmut Beyin karşısına gelir...)

Kebapçı:

- Beyim ne olur bir kere hatırlatsan... Kebapçı diyor ki, dersin, "Daha düşünemedi mi diye soruyor dersin... Hanımının deliliği artmaya başlamış!" dersin...

Mahmut Bey:

- Olur hatırlatayım... Yalnız bana anlatır mısın, hanım ne gibi delilikler yapıyor?

Kebapçı:

- Aman beyim, bizim hanımın yaptığı deliliğin haddi hesabı mı var? Hangi birini sayayım sana... Yalnız birini söylesem yeter... (Biraz düşünür... Derinden bir of! Çeker...) Dün komşunun düğününden geldi.. Gelir gelmez aynanın karşısına geçti. Başladı kıcını (hanımının tvist dansı yapmasını kendisi de kıcını sağa sola sallayıp öykünerek...) tuhaf tuhaf sağa sola kıvırmaya... Tavukların zibillikte eşelendiği gibi...Bi'de yavan oluyor ki kıcını kıvırıp oynarken... Ayıp da demiyorlar, utanmıyorlar da...

Ula bu hanım aynanın karşısında ne eder, ne eyler diye sorup soruşturunca anladık ki, bizim hanım aynanın karşısında tvist yaparmış...Tabi tvistin de ne olup olmadığını bilmiyorum. Meğerse bu oyun Amerikan gavurunun icadıymış... Oradan yayılmış bütün dünyaya. Zaten ne kötülük geliyorsa bu dünyanın başına bu Amerika gavurundan geliyor...

(Biraz düşündükten sonra...)

Bu gavurların başına bir gelecek var. Bizi açıklığa alıştırır onlar, dansa alıştırır onlar... (Yine düşündükten sonra...) Hele onlar gavur, ya bizimkilere ne oluyor? Bilmem ki?..

Mahmut Bey (Gülerek...):

- Hasta hanım mı tvist yapıyor?

Kebapçı:

- Hey a!.. (Hanımını öykünerek...) İşte o böyle böyle tvist yapıyor... Erken bunama olursa böyle yaparmış... Ne diyeceksin? Atsan atılmıyor, satsan satılmıyor, başımıza bela oluyor. Şaştım elinden... Bazen de dükkânı teftişe geliyor... Bir şey desen başımıza çöküp dövüyor... Onun için diyorum ya sanat şu baştabibe söyle de birkaç gün daha yatsın hastanede... Belki akıllı başına gelir, biraz sakinleşir...

Mahmut Bey:

- Bizim orası tımarhane değil... İyisi mi sen onu tımarhaneye gönder... Mesela; Bakırköy'e, Elazığ'a, Manisa'ya falan...

Kebapçı:

- Ben de onu düşünüyorum ama beyim içimden gelmiyor, özüm dövmüyor... Ne de iyi kötü işimize yarıyor... (Utana sıkıla...) Ayıp olmasın ama; erkek kısmı, yaşı ne olursa olsun sarılıp yatmak istiyor.

(Mahmut Bey, Kebapçının sözünü keserek...)

- Sen de az değilsin ha!.. Bu yaşta hala...

Kebapçı:

- Öyle deme beyim avratsız olmaz!... Ömür biter gönül bitmez... Neyse orayı karıştırma da esasa gelelim. Allah'ı var, bizim hanım iyi hanım. Dövüş kavga evin işlerini yapıyor. Dikiş dikiyor, yırtık söküp yamıyor... Evi temizliyor, yatakları seriyor, yemeğini pişiriyor, çamaşırımızı yıkıyor... Ara sıra deliliği tutup da beni dövmese... Dövmemesi için bir çare yok mu? Şu dövmesi olmasa her şeye razıyım... Birkaç iğne vursalar, akıllı başına gelmez mi ola diyorum...Ha hastane, ha tımarhane...

Mahmut Bey (Gülerek...):

- Sen de usta ne yardan geçiyorsun, ne serden... Neyse elimizden geleni yaparız... Yalnız biraz izin ver de tadıyla şu yemeğimizi yeyelim...

Kebapçı:

- Aman beyim sen de çok kibarsın... Yemeği kulağınla yesen hakkın var... Ne olur sanki yemeğini ağzınla yeyip, kulağınla beni dinlesen... Kıyamet mi kopar sanki?..

(Tam bu sırada içeriye üç kişi girer.. Damadın elinde bir sepet... Sinsi Kerim'in elinde Teyp; yani ses alma makinesi. Sakar Ali'nin elinde büyükçe bir tespih...)

GÖRÜNTÜ: 3 (Öncekiler: Kebapçı, Mahmut Bey, Sakar Ali, Sinsi Kerim, damat adayı Güveyi...):

Sakar Ali (İçeri girerken...):

- Selamün aleyküm!

Kebapçı (Hemen geriye dönerek ağırlar...):

- Aleyküm selam, buyrun, buyrun... Şöyle buyrun!.. diyerek yer gösterir...

(Mahmut Beyle Sakar Ali göz göze gelir. Mahmut Bey, selamı başını eğerek alır. Kapının yanında durmakta olan Sakar Ali, Mahmut Beyin selamına, başını eğerek karşılık verir ama anlamlı anlamlı güler... Sinsi Kerim elinde teyp, yemek masasının başına gelirken, damat adayı kebabçının

yanına gider...)

Damat adayı:

- Arkadaşlardan para alma, ne kadar yerlerse yesinler, ne isterlerse istesinler para benden..

Sakar Ali (Damat adayının önüne geçerek elini tutar...):

- Ben varken sana para vermek düşer mi? (Kebapçıya dönerek...) Bunun parası geçmez... Kebapçı başını eğerek anladığını belirtir, damat adayının parasını almaz, elini iter...)

Damat adayı:

- Evlenen sen misin, ben miyim? Bizim bildiğimiz kim evlenirse parayı o verir...

Sakar Ali:

- Öyle ama ben varken kimseye para verdirmem... (Mahmut Beyi göstererek...) Öyle ki şu beyden bile para almayacaksın... Aldınsa vereceksin... O da, benden yiyecek...

Kebapçı:

- Baş üstüne ağam, emrin başım üstüne... (Damat adayı ya havleale çekerek ve hayıflanmışçasına başını sallayarak yerine oturmak üzere gider...)

(Mahmut Bey'in karşısında oturan Sinsi Kerim'e, arkası dönük olarak kebab seçmekte olan Sakar Ali'yi göstererek yavaşça...):

Mahmut Bey:

- Kim bu adam?

Sinsi Kerim:

- Hiç sorma beyim! Allah'ın belası bir herif. Kendisine Sakar Ali derler... Keyf için adam vurur... Telince gitmezsem önce tokadı yersin sonra bıçağı...

Mahmut Bey (Korkmuştur...):

- Çattık belaya desene...

(Sakar Ali, kebabları beğenirken Mahmut Beyin söylediğini duymuştur. Mahmut Beyin karşısına gelir, öfke ile dik dik bakar...)

Sakar Ali:

- Ne söylenip duruyorsun? Ulan Tanrı'nın bir selamını bile esirgedin bizden...

Mahmut Bey (Çekingen...):

- Aldık ya... Başımızla aldık görmedin mi?

Sakar Ali:

- Ağzını topla... Adam gibi konuş. Başınızla aldık görmedin mi? demek de ne demek?... Adam gibi konuş. Biz muhallebi çocuğu muyuz ki başımızla selam alıp verelim... Biz sana selamünaleyküm diye selam verdik... Sen de aleyküm selam diye almalısın...

Mahmut Bey:

- Peki, kusura bakma... Aleyküm selâm diye alalım.

(Sakar Ali, Mahmut Beye dik dik bakarak tam karşısına oturur... Sağında damat adayı, solunda Sinsi Kerim... Mahmut Beye, damat adayını tanıtırken...)

Sakar ali:

- Bu benim hapis arkadaşımın kardeşi... Hapis arkadaşım bunu bana emanet etti. Kardeşimden ileri bu... Şimdi düğün hazırlığını yapıyoruz... Evlendireceğiz kendisini... Gerdeği girecek, onun için güçlü kuvvetli olması gerek... İşi çabuk bitirmesi gerek...

(Sinsi Kerim'i göstererek...)

- Bu da benim asker arkadaşım... Askerlikte çok kahrımı çekmiştir... Ne yiğit arkadaşır bu bilemezsin...

(diyerek Sinsi Kerim'in ensesine babacanca bir tokat vurur ve Sinsi Kerim'e sorar...)

Sakar Ali:

- Öyle değil mi Sinsi Kerim? Söylesene...

Sinsi Kerim:

- Az adam değilsin... Askerde bile ele avuca sığmaz, hapsilere sığardın ancak... İki günün birinde hapis yatardın!.. Ben senin askerliği nasıl bitirdiğini anlayamıyorum...

Sakar Ali (Gülerek...):

- Ne bitirmesi. Ordu elimden bıktı da; beleş tayin yemesin diye kafadan çürüğe çıkardı beni... Yoksa ben kiim... Doğru dürüst askerlik yapmak kim?

(Mahmut Bey Ayağa kalkıp gitmek isterken erken Sakar Ali'ye...):

Mahmut Bey:

- İzninizle, artık gitmeliyim... Kebap paramı verdiğiniz için teşekkürler...

(Sakar Ali, yavaş yavaş ve anlamlı olarak ayağa kalkarak

Mahmut Beyin yolunu keser...):

Sakar Ali:

- Acele mi bu kadar? Hele oturak, konuşak... Yemeği yer yemez kaçma mı olurmuş? Tuz ekmezsiz adam!..

Mahmut Bey:

- Kaçmıyorum, gitmek zorundayım, çalışma saatim geldi...

Sakar Ali:

- Otur oturduğun yerde... Bir gün geç gitsen kıyamet mi kopar. Arayan kim, soran kim? Düzenin çivişi çıkmış, sen mi çakacaksın?... Hem sorsalar bile bir yalan uydurursun olur biter... Sizde yalan mı yok?.. (diyerek Mahmut Beyi göğsünden iter...) Ben çalışma saati falan dinlemem... (Sinsi Kerim'e dönerek...) Getir şu sepeti şuraya... Bir şişe de rakı çıkar... (Bu ara masadaki bardakları koklar ve Kebapçıya dönerek) Kebapçıbaşı, sen de şu bardakları yıka... Bu ne pislik... Birinci sınıf turistik lokanta mı oldun? (Damat adayına dönerek) Sen de salak salak bakıp durma öyle... Adam dediğin leb demeden leblebiyi anlamalı... Kalk şu sepette ne varsa çıkar bakayım... (Bu sırada ayakta ne yapacağını şaşırılmış bir durumda Sakar Ali'nin yüzüne bakmakta olan Mahmut Bey'e dönerek) Sen de öyle aptal aptal bakma yüzüme... Kafamı bozuyorsun, ne bakıyorsun öyle almaz almaz. Ömründe hiç mi adam görmedin? Korkma biz adam yemeyiz, otur oturduğun yerde... (Damat adayına dönerek...) Kalk bakalım güvey kardaş, sen de sakilik yap... Doldur bardakları, (Mahmut Bey'e dönerek...) İlk bardağı şu beyin şerefine kaldıracamız...

(Mahmut Bey, bu sözleri duyar duymaz ayağa fırlar...):

Mahmut Bey:

- Yoo, ben memur bir adamım, içki içemem. Hem işe içkili gidersem baştabib beni işten attırır...

Sakar Ali:

- Sen de bu gün işe gitmezsin olur biter... Bir gün işe gitmemekle kıyamet kopmaz ya... Hem bu Baştabip de kim?

Mahmut Bey:

- Kim olacak? Hastanenin baştabibi...

Sakar Ali:

- Oğlum biz senden baştabibin adını soruyoruz... Yoksa

biz de biliriz her hastanede bir baştabip olduğunu... Hem baştabip diyeceğine başhekim desen ağzına mı yapışır?.. Neyse, kim olursa olsun bizi ilgilendirmez... Millete, bu gün git yarın gel demeyi biliyorsun da başhekime bir yalan uydurmayı bilmiyor musun? (Diyerek Mahmut Bey'i göğsünden iterek yerine oturtturur. Kendisi de yerine oturduktan sonra Kebapçı kebabları getirir. Güvey bardakları doldururken...)

(Sinsi Kerim, Sakar Ali'ye dönerek...):

Sinsi Kerim:

- Ali Ağa, sor bakalım memur beye; sulu mu içer, susuz mu?..

Sakar Ali:

- Sen de tam kabak kafalısın be Sinsi... Biz nasıl içersek o da öyle içer... Bunlar bayılır beleş rakıya... Beleş rakı diyorsun, daha ne diyorsun

(Mahmut Bey, heyecanlanarak...)

Mahmut Bey:

- Daha ben ömrümde rakı içmedim...

Sakar Ali:

- İyi ya, tadına bakmış olursun...

Mahmut Bey:

- Ama baştabibe ne diyeceğim,*

Sakar Ali:

- Ulan ne avanak adanmışsın sen... Daha baştan kıktan söz ediyorsun.. Bin kere mi söyleyeceğiz sana! Millete bu gün git, yarın gel demesini biliyorsun da, başhekime bir yalan uydurmasını bilmiyor musun? Hem bu başhekimin adını bir daha ağzına alırsan karnından bir kapak açarım görürsün gününü... Elimi belaya sokma, otur oturduğun yerde... İnsan gibi davranıyoruz sana, bil değerimizi...

(Güvey bardakları rakı ile doldurur; önce Sakar Ali'ye sunar. Sakar Ali iki yudum içer. Sakar Ailenin rakı içişini Mahmut Bey yüzünü buruşturarak izler. Rakı bardağı Sakar Ali'den sonra Mahmut Beye sunulur, Mahmut Bey bir yudum içince yüzünü ekşiterek öksürür... Güvey bardağı Sinsi Kerim'e verirken...)

Sakar Ali:

- Ne o muhallebi çocuğu? İçin mi yandı? Şununla da

erkeğim diye gezersin. Al şu kebaptan ye de için açılınsın... (diyerek eliyle bir tike kebabı Mahmut Beyin ağzına kendi eliyle sokmak ister...)

(Mahmut Bey, kebabı almamak ister. Başını arkaca doğru çeker...):

Mahmut Bey:

- Ben alırım, sen zahmet etme!

(Mahmut Bey, bu ara kebabçıya dönerek):

- Bir çatalın yok mu?

Sakar Ali:

- Daha çatal istiyor... Elimiz dururken çatala ne gerek var?.. Hem elle yemenin sevabı var. Sünneti şeriftir... At hele şunu ağzına...

Mahmut Bey:

- Nasıl olur, elimizden mikrop kaparız,.

Sakar Ali:

- Elimizde mikrop var deyip de bana doktorluk taslama... Biz geldiğimizde kebabı dürüm etmiş yiyordun... Bizi gözü küllü mü sanıyorsun? Şimdi sen şunu yeyecek misin, yemeyecek misin? (diyerek ayağa kalkar. Masadan Mahmut Beyin üzerine doğru eğilerek tokat atmak için yekindir... Sinsi Kerim atılarak Sakar Ali'nin eline yapışır ve kendisini yerine oturtur. Mahmut Bey çaresiz kalarak kebabı Sakar Ali'nin elinden ağzına alır...)

(Güvey, Sakar Ali'ye dönerek...):

- Ali ağa, kebabçıya içer misin diye sormadık, belki keyifçi...

(Sakar Ali, Mahmut Beye dönerek ve güveyi göstererek...):

- Gerçekten, belki adam keyifçi... Adam dediğin böyle olmalı; yemeli, yedirmeli, içmeli içirmeli... Çevresini gözetmeli, Öyle ya belki adamın canı çekti de, buyur sen de iç dememizi bekliyor!

(Masayı süzmekte olan Kebabçıya dönerek...):

Sakar Ali:

- İster misin? Sana da verelim mi Kebabçı Ağa... Kol senden de geçsin!.. Hı ne dersin?..

(Kebabçı, iki elini yana açarak...):

Kebabçı:

- Yoo istemem, istemem. Ben iş güc sahibi bir adamım, olmaz, olmaz...

(Sakar Ali, sandalyesinde kasılarak...):

Sakar Ali:

- Neden olmazmış? Güvemyimizin canı senin de içmeni istiyor, Adam bu genci reddetmeyi utanır be!.. Sen hiç meclis görmedin mi? Eğer hiç meclis görmedinse yazık sana... Boşuna yaşamışsın bu dünyada, boşuna ağartmışsın şu saçını sakalını... Beni ayağa kaldırma da gel şuraya... Görmüyor musun, (Mahmut Beyi göstererek...) şu koskoca adama içirdik. Bir yudum içersen canın çıkmaz ya!...

(Kebabçı, korka korka gelerek...):

Kebabçı:

- Aman ağam hatırın için zehir olsa içirim ama saçımndan sakalımdan utanıyorum...

Sakar Ali:

- Ayıp ettin Kebabçı Ağa... Kırk yılda bir dükkanına geldik. Bir kadeh rakı ikram ettik. Saçını sakalını ileri sürüyorsun... Bir daha dükkanına gelmeyelim mi yani?.. Dükkanına gelmemizi istemiyor musun yoksa...

Kebabçı:

- Niçin gelmeyecekmişsiniz... Başımın üstünde yeriniz var...

Sakar Ali:

- Ee ne duruyorsun öyleyse, içsene... Kafamı bozmayın, sizinle mi uğraşacağız...

Kebabçı:

- İçerim, içerim ama evdeki avrattan korkuyorum, ya farkına varırsa... Ya şimdi dükkana gelirse...

Sakar Ali:

- Erkek dediğın avrattan korkar mı? Ne biçim erkeksiniz siz.

Kebabçı:

- Ya birdenbire dükkana gelirse... Hiç belli olmaz.. Bunamış karının biri... Bir de bakmışsın ki dükkana gelmiş... Ara sıra dükkana teftişe gelir de...

Sakar Ali:

- Gelirse gelsin... Kendisine de içiririz...

Kebabçı:

- Ne içirmesi... Eğer bu dükkanda rakı içtiğimizi görürse hepimizi sopadan geçirir...

Sakar Ali:

- Aklını başına topla... Demek sen karşıdakinin kim olduğunu bilmiyorsun?... Bana adıyla sanıyla Sakar Ali derler. Kimi Sakar Ali der bana, kimi de Deli Ali... Heybetimden korkar herkes benim... (Eliyle Mahmut Beyi göstererek) Görmüyor musun, herif baştabip maştabip diye saçmaladı durdu da, sonunda nasıl kafayı çekti...

(Kebapçı, çaresizlik içinde güveyinin verdiği bardaktan bir yudum içer...):

Kebapçı:

- Siz bilirsiniz ama hanım gelirse karışmam...

(Sakar Ali, ayağa kalkarak Kebapçının ağzına bir tike kebab verir. Güveyi göstererek...):

Sakar Ali:

- Adam şu genç için ölür be... Nasıl da edep erkan biliyor... Sanırsın kırk yıllık saki... Genç dediğin böyle olmalı... Kız gibi saçını yağlayarak caddeyi aşındıran gençlerden ne çıkar... (Biraz düşünür...) Haydin bakayım bu kez de sakinin şerefine içeceğiz...

(Saki bardağı doldurup yeni baştan vermeye başlar. Önce Sakar Ali'ye verir. Sonra sırasıyla Mahmut Bey, Sinsi Kerim, Kebapçı, en sonunda da kendisi içer... Sakar Ali içkiden bir yudum alanın ağzına bir tike kebab vererek saki yardımcılığı yapar... Mezeyi verirken de "İçtiğin zift olsun!" der... Onlar da sırasıyla "Sevdiğin çift olsun!" diyerek karşılık verirler. Sakar Ali, en son Kebapçının yanına gelir ve ağzına kebab verirken...)

Sakar Ali:

- Al bakalım Kebapçı Ağa. İçtiğin zift olsun...

Kebapçı:

- Elin dert görmesin, sevdiğin çift olsun!.. Ama ya hanım gelirse...

(Sakar Ali, kebabı Kebapçının ağzına teperek...):

Sakar Ali:

- Sus, daha hanım gelirse diyor... Gelirse gelsin... Geleceği varsa, göreceği de var...

(Sakar Ali masaya oturmaya gelirken Mahmut Beyin

tabaklardan meze atıştırdığını görür...)

Sakar Ali:

- Al sana bir obur... Neye yarar... Rakı meclisinde bulunmamış ki... (Eğilip omzundan dürterek): Ulan biz bu sakiyi buraya bostan korkuluğu olarak mı diktik... Bir daha saki vermeden elini içkiye, mezeye sürersen belini kırarım senin... (Sinsi Kerim'i göstererek yerine otururken...) Bak şu adama, alkol ala ala zehir bile etki etmeyecek duruma gelmiş... Eğer bu adamı akrep soksa kendi öleceğine, akrep ölür. Damarlarında kan yerine alkol dolaşıp durur... Ama yine de sakinin izni olmadan elini oynatmıyor. Sakinin izni olmadan elini mezeye sürmüyor... Saki vermeden içmiyor... Sense ağzına bir yudum rakı atma ile oburlaştın... Acından ölmüş gibi, ömründe hiç görmemişsin gibi, mezenin başına çöküyorsun... Ne olacak kravatlı değil misiniz... Ne gözünüz doyar, ne de karnınız...

(Sakar Ali, masadan bir portakal alarak soyar. Sakiye bardakları doldurarak bir daha vermesini söyler. Rakıyı içen Mahmut Bey'e meze olarak portakal dilimi verirken...)

Sakar Ali:

- Sessiz sessiz içiyorsun ha dayı... Babanın çiftliği mi var? Asıl bakayım keseye. Bizim usulde bir yudum alan bir şişe ismarlar... Bakıyorum da sen hiç oralı olmuyorsun..

Mahmut Bey:

- Bilmiyordum, hiç rakı meclisinde bulunmadım ki...

Sakar Ali:

- Rakı meclisinde bulunmadınsa kafan da mı çalışmıyor... Beleş beleş rakı içilir mi? Babanın rakı fabrikası mı var? Aç bakalım kesenin ağzını...

(Mahmut Bey, sağını solunu eller, utanarak...):

Mahmut Bey:

- Yanımda o kadar para yok!..

Sakar Ali:

- Paran yoksa şerefinde mi yok.» (Sakar Ali, Kebapçıya dönerek..) Kebapçıbaşı, memur beye bir on kağıt ver... Aybaşıda getirip verir..

Kebapçı:

- Başüstüne beyim, vereyim ama ya aybaşıda getirip vermezse?..

Sakar Ali:

- Gerçekten... Gerçekten ya getirip vermezse.. Bürokrat bunlar, on kuruş için on defteri indirir kaldırır... Bir kuruşluk yanlışlığı bulmak için on gün çalışır...Çok hesapçı kitapçı olur bunlar...

Ben hapisteyken idareye çok gidip gelirdim... Bilirim ben bunları almaya yavuz, vermeye gelince uyuz... (Sinsi Kerim'e dönerek...) Kalk bakalım, ara şunun üstünü başını... Bak bakalım para eder bir şey var mı şunun üstünde başında?..

Mahmut Bey:

- Ayıp değil mi de üzerimi arıyorsunuz?

(Sakar Ali ayağa kalkarak Mehmet Beyi döşünden İter ve...):

Sakar Ali:

- Ayıbı bilen adam üstünde para taşır. Sonra gider paralı bir işe yapar... Ama alışmışsınız miskin miskin oturmaya... Bekle ki gelsin aybaşı... Salla başını al maaşını.. İşinize gelir değil mi beleş rakı? Ya adamın parasını getirip vermezsen... (Sakar Ali bu ara Mahmut Beyin kolundaki saati görür...) Bak işte bu saat işe yarar... Çıkar bakalım şunu. Korkma ben alacak değilim... Rehin olarak Kebapçıya bırakacağız... (Mahmut Beyin kolundan saati kendi eliyle çıkararak Kebapçıya verir...) Al bakalım Kebapçı Ağa. İşte sana kız gibi saat.. (Mahmut Beyi göstererek) Eğer aybaşıda getirip vermezse paranı, bana haber edersin, saati satar bir meclis daha kurarız... Çıksorut mahallesinde kime sorsan evimi sana gösterirler. Sakar Ali'nin evi nerde? desen, kim olsa evimin kapısına kadar götürür seni... (Şaşkın şaşkın yüzüne bakmakta olan Mahmut Bey'e dönerek ayağa kalkar...):

Sakar Ali:

- Öyle almaz almaz bakma yüzüme iyilik bilmez herif... Saatini alıp da cebime koysam ne diyeceksin... Sana rakı meclisinde nasıl oturulur, nasıl davranılır onu öğretiyoruz... Teşekkür edeceğine suratını asıyorsun... Aklın varsa aybaşıda on lirayı getirir saatini alırsın. Bir gün geciksen bile saatini satar deve yaparız... Yani bir meclis daha kurarız senin anlayacağın... Haberin olsun...(diyerek yerine oturur. Kebapçı saati alıp cebine koyar ve rakı almak için dışarı doğru giderken...)

Sinsi Kerim:

- Ali Ağa baksana.. Kebapçı dışarı çıkıyor... Dışarı çıkması doğru mu? Sakiden izin aldı mı?..

Sakar Ali:

- Kebapçıbaşı buraya gel! (derken Sinsi Kerim'in ensesine babacancasına bir tokat vurur) Aklınla bin yaşa... Hiç bunu düşünmemiştim. Sen bana askerde iken de akıl hocalığı ederdin... (Sakiye dönerek...) izin verirsen Sinsi Kerim alsın rakıyı...)

Saki:

- İzin sizden Ali Ağa!..

(Mahmut Bey ayağa kalkarak...):

Mahmut Bey:

- İsterseniz ben alayım...

Sakar Ali:

- Daha senin ağzın süt kokuyor oğlum!.. Sen kimi kandırıyorsun ki... Seni bırakalım da soluğu Merkez Karakolunda al öyle mi?..

(Kebapçıdan aldığı parayı Sinsi Kerim'e vererek...):

Sakar Ali:

- Kalk bakalım Sinsi Ağa... Bu iş sana düştü. Şu on lirayı deve yap da gel!..

(Sinsi Kerim rakı almak için çıkarken herkese sigara ikram eder... El döşte sigaralar alınıp verilerek beli eğik arkasını dönmeden gerisin geriye giderek kabadayılının meclisten ayrılışlarını öykünür... Sinsi Kerim çıkıp gittikten sonra Sakar Ali bir türküyü keyifle okumaya başlar... Türküsünü bitirirken Sinsi Kerim elinde dolu bir kağıt torba ile içeri girer...)

(Sinsi Kerim, Sakar Ali'nin türkü söylediğini görünce...):

- Oldu olmaya bari şu teybi açalım da birkaç oyun havası dinleyelim...

Sakar Ali:

- Çok iyi olur, tam sırası...

(Sinsi Kerim diktafonu çalıştırmak ister ama başaramaz, eli ayağı dolaşır... Bunu gören Sakar Ali...)

Sakar Ali:

- Sen dur Sinsi Ağa... N'olur n'olmaz... Ayreti (Eyreti) teybin başına bir kaza getiririz de bir daha kimseden teyp

istemeye yüzümüz olmaz. (Mahmut Beyi göstererek...) İyisi mi ver şu beye de o çalıştırsın. Ne de olsa doktorlarla inip kalkıyormuş. Eli yakışır böyle şeylere

(Mahmut Bey, teybin başına geçer, çalıştırır. Teypten, önce günün en tutulan hareketli parçalarının çalındığı duyulur... Bu türkü üzerine Kebapçı kendiliğinden elini beline atarak diğer elindeki silgi bezini sallayarak oynamaya başlar. Bunu gören Sakar Ali Güvey'e dönerek...)

Sakar Ali:

- Kalk bakalım!.. Güvenin oynaması ucuzluk getirirmiş. Kalk oyna da ucuzluk gelsin... (Yanında oturmakta olan güveyi iterek oyuna kaldırır... Güveyi ile Kebapçı karşı karşıya geçerek sululuğa kaçmadan oynarlar... Oyunun süresi seyircinin ilgisine göre ayarlanmalıdır... Oyun bittikten sonra güveyi yerine oturtmak üzere gelirken teypten davullu zurnalı oyun havaları çalmaya başlar...)

-Bu sahnede gerekirse bir davulcu ile bir zurnacı da getirilebilir. Ancak davulcu salonun durumuna göre davulunu çalarak seyircileri rahatsız etmemelidir.

- Sakar Ali ortaya atılarak...)

Sakar Ali:

- Ne duruyorsunuz be. Ocağınız batmaya sizin... Böyle oyun havası çalınır da durulur mu? Erkek değil misiniz?..

(Sakar Ali, eliyle çekerek Mahmut Beyi oyuna kaldırmak ister... Mahmut Bey direnince...)

Sakar Ali:

- Babanın köçeği mi var... Gelsene, ne bakıp duruyorsun öyle avanak avanak...

(Bunun üzerine Mahmut Bey de kalkar... Diğerleri de kendiliklerinden halaya veya oyuna katılarak başta Sakar Ali olmak üzere teypten gelen oyun havalarına ayak uydurarak seyircinin ilgisi ile orantılı olarak oynarlar... Mahmut Bey, Sinsi ve Kebapçının oyunları ilginç olmalıdır... Oyun bittikten sonra herkes yerlerine oturacaklarken teypten tvist parçaları çalmaya başlar...)

Sakar Ali:

- Ulan Sinsi, bu ne havası böyle?

Sinsi Kerim:

- Buna tvist derler... Bilen olsa da oynasa...

(Kebapçı hemen atılarak...):

Kebapçı:

- Twist dedikleri bu mu? Ben bu parçaya nasıl oynanacağını hanımda gördüm. (diyerek ortaya Atılır. Başlar elinden geldiğince kıcını kıvrarak twist oynamaya... Kebapçının oynaması gülüşmelere yol açmalıdır. Bu ara oynadıkça neşelenir de...) Hay gözünü seveyim hanım, iyi ki şunu oynamayı sende gördüm...

(Bu sıra oyuna kalkan Sakar Ali'nin oynamasını Sakar Ali'ye yakıştıramayan Sinsi Kerim Sakar Ali'yi pardösüsünden çekerek yerine oturtmaya çalışır... Bunun üzerine Sakar Ali, Mahmut Bey'e dönerek...)

Sakar Ali:

- Gelip oynasana ne bakıp duruyorsan bize. Sizler böyle oyunları iyi kıvrırsınız...

Mahmut Bey:

- Ama Ali âğa, ayıbıma gidiyor bu tür oyunlar... Hiç de oynamadım... (diyerek kalkmamak ister. Ama Sakar Ali elini beline atınca Mahmut Bey de ayağa fırlar. Başlar, müziğe uyum sağlayarak oynamaya. Mahmut Beyin oynadığını gören Sakar Ali ikinci olarak ayağa fırlar... Ama Sinsi Kerim, Sakar Ali'nin oynamasına izin vermez. Paltosunun eteğinden çekerek yerine oturturmaya çalışır... Tam bu sırada Kebapçının karısı Erkek Aşe dükkana gelir...)

GÖRÜNTÜ: 4 (Öncekiler Erkek Aşe...)

Erkek Aşe:

- Amanın bu ne hal... Ocak başından ırak eyleye... Başına him taşı düşse herif!.. Kudurdun mu iyiden iyiye... (diyerek kapının yanında duran süpürgeyi kaptığı gibi arkası kapıya dönük olarak twist yapmakta olan Kebapçının başına indirmeye başlar... Süpürgeyi başına yiyen Kebapçı neye uğradığını şaşırır. Arkasını dönüp bakar ki hanımı...)

Kebapçı:

- Aman hanım gözünü seveyim bütün kabahat şunda.. (diyerek Sakar Ali'yi gösterir ve kaçarak masanın altına saklanır. Masanın altında yüzü seyircilere dönük olmalıdır... Bu ara twist çalmakta ve oynamakta olan Mahmut Beyle Erkek Aşe karşı karşıya kalırlar...)

Erkek Aşe:

- Hele şu züppeye bak Daha karşımda kıvrıp duruyor... Utanmıyor da... (diyerek süpürgeyi Mahmut Bey'e de vurmaya başlar...)

Mahmut Bey:

- Aman bacı vuracaksan şuna vur şuna... Bütün kabahat işte şunda... (diyerek oynamakta olan Sakar Ali'yi gösterir ve kendisini Kebapçı gibi masanın altına atar. ... Kebapçı ile Mahmut Bey'in yüzü seyircilere dönük olarak masanın altında dururlar...Oynamakta olan Sakar Ali'nin karşısına dikilen Erkek Aşe...)

Erkek Aşe:

- Demek bütün bunların sebebi sensin ha!... Al öyleyse! (diyerek başlar Sakar Ali'ye vurmaya... Sakar Ali hemen boynundaki atkıyı çıkarıp eline dolayarak kendisine kalkan yaparak erkek Aşe'nin saldırılarından kendini korumaya çalışırken...)

Sakar Ali:

- Git hanım git!.. Başıma bela olma... Sakar Ali şimdi de kadınlarla kavga etmeye başlamış dedirterek adımı kötüye çıkartma. Şimdi seni şurada döversem şerefim beş paralık olur... Hapiste kimseler bakmaz yüzüme...

Erkek Aşe:

- Sus rezil herif!... Utanmadan da karşıma geçmiş konuşuyor!.. (diyerek Sakar Ali'nin üzerine delicesine saldırmaya başlar... Bunu gören Sakar Ali...):

Sakar Ali:

- Deli bu kadın, deli bu... (diyerek kapıya doğru koşmaya başlar... Sakar Ali'nin kaçtığını gören Sinsi ile Güveyi Kadının kendilerine vurmasına meydan vermeden onlar da kapıya doğru koşarlar ve koşarlarken de Erkek Aşe'den nasiplerine düşeni alırlar... Erkek Aşe, elinde süpürge kocasını ararken...):

Erkek Aşe:

- Nerede bu kör olasıca herif!.. Sakalından da utanmıyor. Yaşına başına da bakmıyor. Utanmaz herif geçmiş müşterilerin karşısında göbek atmakta, kalça kıvırmakta...

(Diyerek dükkanda kocasını arar ve masanın altında saklanmakta olan kocası ile Mahmut beye vurmaya başlar ve onlar da masanın altından çıkıp dışarı kaçarlar perde kapanır. Masada bulunan teypte hala oyun havaları çalmaktadır...)

X

14. OYUN 2: ŞAŞKIN BAŞKAN

Bir Perdelik Müzikli Oyun
Hayri BALTA. Gaziantep, 8.12.1964

(Günümüzde Dernek Başkanı olmak için çaba gösterilir; 1960 yıllarda Dernek Başkanı olmamak için çaba gösterilirdi...)

Kişiler:

Hasta

Hastanın Eşi,

Hastanın Oğlu,

Dahiliyeci Dr,

Operatör Dr.

Üfürükçü,

Beden Eğitimi Dr.

Müziksever Dr.

+

Perde açılmadan önce, perde gerisinden, oynak müzik parçaları çalınır... Bu sıra oyuncular, oyundaki giyimleri ile tek tek seyircilere tanıtılır... Müzik durdurularak perde açılır.

+

Sonradan görme bir zenginin odası. Sağda hole açılmış bir kapı. Solda oturma odasına açılan bir kapı. Duvarlarda birkaç manzara resmi. Ayrıca aile büyüğünün resmi.. Dipte bir sedir. Sağda bir pencere. Solda bir masa ve bir iki sandalye....

Hasta sedirde oturmakta ve sol ayağındaki bir yara ile ilgilenmektedir. Odada kendisinden başka kimse yoktur. Ara sıra karnını, başını da yoklamakta, acı çekmektedir. Oturma odasına açılan kapıya dönerek:...

Bekir Ağa:

- Aşe, Aşe gelsene... Baksana şu halime!.. Dayanamıyorum artık. (Biraz durduktan sonra...) Aşe, Aşe nerelerdesin? Gelsene yahu! Öleceğim daha... (Ayağa kalkar, topallayarak kapıya doğru gider...)

Hanım (İçeri girer, öfkeli):

- Yine ne var? Sen de habbeyi kubbe yapıyorsun... Bu kadar bağırp çağırarak ne var? Ayağındaki bir çıbanı bu kadar büyötmeye değer mi?.. Ömründe hiç mi hasta olmadın?..

Bekir Ağa:

- Bilmiyorsun hanım bilmiyorsun. Ah bir bilsen ne çektiğimi... Sana küçücük bir çıban gibi görünüyor ama ne çektiğimi bir Allah, bir de ben bilirim.. Bak şimdi ağrılar karnıma, karnımdan da başıma sıçramaya başladı...

Hanım:

- Karnın da mı ağrımaya başladı?

Bekir Ağa:

- Karnım da ağrımaya başladı, başım da.. Sana bir şey yokmuş gibi geliyor ama ölürsem görürsünüz gününüzü...

Hanım:

- Allah göstermeye. Allah yazdı ise bozsun. Ben sensiz ne yaparım?.. Sen öleceğine ben öleyim... Allah ocak başından ırak eyleye. Allah kimselerin kocasını elinden almaya, evini barkını yıkmaya... (Düşünür...) İki sokak ötede bir kadın var. Adı bütün kentin dilinde. Nefesi kuvvetli diyorlar. Elini hangi hastanın üzerine koyup da bir iki okuyup üflese o saat iyi oluyormuş... Onu getireyim de seni bir okuyup üflesin...

Bekir Ağa: (Telaşla...):

- Yok hanım yok!.. Bu iş afsunla, üfürökle olacak

gibilerden değil... Baksana şu halime... (Karnını tutarak iniler...) Ahi Of! Bu hastalık senin bildiğin hastalıklardan değil. Bu hastalık doktor hastalığı, doktor hastalığı... Doktor gelmezse bu hastalık geçmez!..

Hanım:

- Öyle ama doktorlara da güç yeteceği kaldı mı ki.. (Doktorları öykünerek....) Bir iki tak tuk ediyorlar, adamın iki yüz kağıdını alıyorlar..

Bekir Ağa:

- Aman hanım ne alırlarsa alsınlar... Tak tuk etmezlerse pat-küt etsinler. Yeter ki beni iyi etsinler...

Hanım:

- Öyleyse kalk gidelim bir doktora... Bir kere muayene etsin...

Bekir Ağa: (Büyüklenererek...):

- Doktorun ayağına mı gideceğiz... Aman hanım şerefimi beş paralık mı edeceksin?.. Bekir Ağa o kadar zenginliğine bakmadan topallaya topallaya doktorun ayağına gitmiş derler. Evde muayene olursa çok para vermekten korkuyor, derler. Daha az para vermek için doktorun ayağına gidiyor, derler... Doktor benim ayağıma gelsin. Doktor gelsin beni evimde muayene etsin. Alsa alsa ne alır ki.. Ne alırsa alsın. Ben bu parayı dar günler için, kötü günler için kazandım.?

Hanım:

- Sağa sola ne bakıyorsun sen... Para paradır. Bu gün bir kılın bir örmeye yararı var. Yazık değil mi paramıza... Kolay mı kazandık sanki. Senin için evde çıkırkı eğirdiğimi, masura sardığımı ne çabuk unuttun?..

Bekir Ağa: (öfkelenerek eşini omzundan iter...):

- Uzatma hanım, uzatma... Bu evin erkeği sen misin, ben miyim? Bu evin erkeği benim. Parayı kazanan da benim.. Hasta olan da... Ben ne dersem o olacak... Çağır şu Hacı'yı da bana bir doktor getirsin.. (Hacı'yı çağırmak için topallaya topallaya kapıya doğru gider...) Hacı, Hacı nerelerdesin? Baban burada can çekiyor, sen oralarda Tom Miks okuyorsun. Yazıklar olsun sana.

Hacı (Ürkek, ürkek içeri girer...):

- Ne Tom Miks okuması baba, derse çalışıyorum derse... Lise son sınıf öğrencisi Tom Miks mi okurmuş?...

Bekir Ağa:

- Gel, seninle tartışacak durumda değilim şimdi... Hemen git, en yakındaki bir doktoru al da gel!!

Hacı:

- Hangi doktoru çağırayım baba?

Bekir Ağa:

- Oğlum, hangi doktor diye sorulur mu? En yakındaki bir doktoru al da gel!. Babam çok hasta, can çekiyor, dersin... (Oğlunu kapıya doğru götürürken kulağına eğilerek seyircilerin duyacağı tonda...) Gelirken doktorla birlikte yürüyerek geliniz. Doktor bir taksi tutalım derse, evimiz şuracıkta, yakın dersin. Taksiye gerek yok. Kendisini dükkanımızın bulunduğu çarşıdan getir... Soran olursa babam çok hasta da doktor götürüyorum dersin... Haydi oğlum göreyim seni.. Babanın oğlu olduğunu göstermelisin...

(Hacı çıkar. Hasta acı çekmeye, uğunmaya başlar...)

Bekir Ağa:

- Hanım git bana bir ıhlamur pişir... Bakma öyle yüzüme!.. Sıcak bir şey getir de önce şu sancıdan kurtulayım... Sanki, saniyede bir yıldırım düşüyor karnımın içine... (Hasta kalkar evin içinde dolaşır...) Of, of!. Başım dönüyor başım... Ağrıyor da üstelik.. Kopasıcı başım kopacak gibi ağrıyor... (Kendisini hâlâ dinlemekte olan eşine...) Ne bakıyorsun öyle, nerdeyse doktor gelecek...

(Bekir Ağa, Hanım odadan çıkarken ayak seslerini izler... Ayak sesleri uzaklaşınca canlanarak ayağa kalkar ve odanın ortasına gelir. Kendi Kendine söylenmeye başlar. Anlamli, anlamli gülümseyerek...):

- Bir de bana Esnaf Birliği'nin Başkanı ol diyorlar... Paran oldu mu her işi yakıştırıyorlar adama?.. Amma paran yoksa yüzüne bile bakmazlar adamın... Ben kim Esnaf Derneğinin Başkanı kim... Daha doğru dürüst gazeteyi okuyup anlayamıyorum... Yalan, yalan beni dernek başkanı yapmak istemeleri yalan... Dernek başkanlığı adı altında soyup soğana çevirecekler beni... Bende değil paramda gözleri... Yalancı, iki yüzlü, dolandırıcı, uç kağıtçı herifler sizi... Banka gibi kullanacaklar beni... Para sızdıracaklar benden... Gösteririm ben size..

Esnaf Derneği için kotadan kalay çıkacak ver para, ikinci

kota için ver para, üçüncü kota geldi, ver para... Sizi hınzır herifler sizi. Benden başka zengin mi kalmadı şu koca kentte... Dernek başkanı yaparak; derneğin odununa, kömürüne kadar para sızdıracaklar benden... Yutar mıyım ben.. Zırnık koklatmam size... Şimdi ben numaradan bir hasta olayım... Onu da bütün aleme duyurayım; ondan sonra, hastalığımдан ötürü dernek başkanlığı yapamayacağım gerekçesiyle, bir istifa, oldu bitti... Ama bu arada birkaç doktora birkaç yüz kağıt gidecekmiş, varsın gitsin... Ama başkanlık yaparsam binlikler gidecek .tomar tomar. Tam da sırası iyi ki çıktı şu ayağındaki yara... Bundan yararlanmak gerek... Yüz bin kağıt versem böyle bir yara çıkartamazdım ayağımda... Amma da ağrıyor haa!.. Ağrısın, ağrısın,. ağrımının tam sırası... Gözünü seveyim böyle hayırlı çibanın.. Dernek başkanlığı haa! Gösteririm ben size dernek başkanlığını...

(Elinde tepsi, tepside ıhlamur bardağı, hanım içeri girer.)

Bekir Ağa:

- Nerede kaldın hanım yetiş!.. İçim yanıyor içim... Neredeyse yangın çıkacak içimde... (Bardağı alarak karıştırır, içmeye başlarken hanıma dönerek...) Beni ziyarete gelen olursa sakın içeri alayım deme... Çok hasta, çok hasta, nerdeyse ölecek diye bas feryadı... Of anam of!.. Neredeyse başım kopacak... Karnım da öyle bir ağrımaya başladı ki...

(Bu sırada Hacı içeri girer...)

Hacı:

- Baba doktor geldi... İçeri alayım mı?..

Bekir Ağa:

- Ocağın bata senin!.. Duracak sıra mı?.. Hemen içeri al doktoru... (Doktor içeri girer...)

Bekir Ağa:

- Aman doktor ulaş, öldüm, bittim!... Önce bir ilaç ver de şu karnımdaki sancı gitsin...

(Doktor gururlu, gösterişli, kendini beğenmişin biri... Davranışları ağır, oturaklı...)

Doktor:

- Muayene etmeden, hastalığı teşhis etmeden ilaç mı verilmiş? Dur hele önce şu hastalığını teşhis edelim... (Hastayı süzerek...) Korkma, korkma bir şeyin görün-

müyor... Hastalığın da korkacak bir durum yok... Biz kötü hastayı gözünden biliriz... Önemli bir hastalığın yok gibi görünüyor...

Bekir Ağa: (Ayağa fırlayarak...):

- Vallahi de Önemli hastayım, billahi de Önemli hastayım... Hele şu ayağımdaki yaraya bak!.. Kurşun yarası gibi...

Doktor:

- Peki, peki öyle olsun!.. Yeter ki sen sakin ol.. Hele bir muayene edelim.. Yat hele şu yatağa, uzat şu ayaklarını... Hah şöyle... (Doktor geriye dönerek masanın üzerine bırakmış olduğu çantasından stetescopu çıkarır... Kulaklıklarını kulağına takar. Muayene etmeye başlar...) Nerenden şikayetçisin söyle bakalım.

Bekir Ağa: (Şaşırır...):

- Karnın, başım... Yok yok ille de şu ayağım...

Doktor:

- Ağrımadık yerin kalmamış daha... Ver bakalım şu ayağını... (Doktor hastanın ayağını sertçe tutarak kaldırmak ister...)

Bekir Ağa:

- Aman doktor ayağım gerçekten hasta... Aman doktor koparacaksın ayağımı, yavaş tut!..

(Doktor, hastanın ayağından sonra; ciğerlerini, midesini, böbreklerini, ağzını, gözünü ilginç bir şekilde muayene eder... Sonra tansiyon aletini çantasına kor ve küçük bir çekiçle döner... Bunu gören hasta...):

Bekir Ağa:

- Aman doktor bey o ne?..

Doktor:

- Bununla sinirlerini muayene edeceğim...

Bekir Ağa:

- Aman doktor sinirlerimde bir şey yok!... Hastalık ayağımda... Yok, yok yalnız ayağımda değil; hem ayağımda, hem karnımda, hem de başımda...

Doktor:

- Şimdi anlarız hastalık nerende?

(Elinde küçük çekiçle hastanın yanına gelir...):

- Hele sen yavaş yavaş kalk, şu masanın üzerine çıkarak

otur...

(Hasta masanın üzerine oturmamak için nazlanır... Korkmuş gibi yaparak kaçar... Hastanın hanımı, oğlu, doktor hastayı tutup getirerek masaya oturturlar... Doktor hastanın dizine çekiçle vurur... Bunun üzerine hastanın ayağı yukarı fırlar. Öbür ayağına vurunca da aynı biçimde hastanın ayağı yukarı fırlar... Bunun üzerine Bekir Ağa...)

Bekir Ağa:

- Aman doktor yavaş vur, gözünü seveyim senin... Öldürecek sin daha beni...

Doktor:

- Korkacak ne var bunda?.. Ben daha bu küçücük çekiçten korkup kaçan hasta görmedim...

Bekir Ağa:

- Onlar benim kadar hasta değillermiş de ondan!..

Doktor:

- Ne var yahu bu çekiçten korkacak? Gördün ya hiç bir şey olmuyor... Senin de canın pek yufka imiş canım...

(Doktor muayenesini bitirmiştir. Aygıtlarını toplayıp çantasına yerleştirirken...):

Doktor:

- Hiç bir şeyin yok. Maşallah turp gibisin!.. Ayağındaki yara da kör çiban dedikleri yara... Ciğerlerinde, böbreklerinde, yüreğinde ve diğer yerlerine gelince sapasağlam... Demir gibisin maşallah!.. Hiç bir şey bulamadım sende. Ancak sinirlerin biraz bozulmuş. Sanırım sen bir şeyden korkmuşsun... Vesveseye kapılmışsın o kadar!.. Sinirlerin için sana bir ilaç yazacağım. Sabah, öğle, akşam günde bir tatlı kaşığı içersen birkaç gün içinde hiçbir şeyin kalmaz... Yok, yine ben hastayım dersen o zaman bir hastaneye gide rek ağrıyan yerlerinin filmini çektirirsin... Ne olup olmadığı filmde görülür. Olur ya belki yanılabilirim... (Doktor masaya otururken...) Şimdi sana bir reçete yazacağım: Sinirlerin için teskin edici bir şurup, Nevronas, ağrıların için Novalgin, ayağındaki yara için de bir tüp Vitanol...

Bekir Ağa:

- Hay Allah senden razı olsun. Ayağımdaki hastalık belli... Sinirlerimde de bir hastalık yakaladın ya helal olsun sana bu doktorluk....

Doktor:

- Korkulacak bir durum yok! Sinirlerindeki rahatsızlığa gelince son günlerde bir şeye canın sıkılmış o kadar... Verdiğim şurubu muntazam içersen üç güne hiçbir şeyin kalmaz...

Bekir Ağa:

- Şurubu da içirim, hapları da yutarım... Eline sağlık Doktor Bey... Sinirlerimdeki hastalığı buldun ya...Borcumuz ne kadar sen onu söyle...

Doktor:

- Ben bildiğin doktorlardan değilim! Ben hastamla yakından ilgilenirim... Hastamı iyi edinceye kadar çalışırım. Ücrete gelince; muayenede muayene edersem iki yüz lira, evlere gidince dört yüz lira alırım... İlk muayeneden sonra her evinize gelişte de iki yüz liranızı alırım...

Hanım (Kendini tutamı yarak atılır...):

- Aman doktor bey dört yüz lira çok değil mi?

Doktor:

- Ben prensip sahibiyim... Doktor var, doktorcuk var...

(Bu arada Bekir Ağa, Doktor sözünü bitirmeye kalmadan atılarak...):

Bekir Ağa:

- Sus kadın sus! 20 yıl dirsek çürütmüştür o... Doktorla pazarlık edilmez. Hasta değilsin ki bilesin... Can bağışlayan adamla pazarlık edilir mi? Doktor ne istiyorsa vermeliyiz... Görmüyor musun sinirlerimdeki hastalığı nasıl da buldu... Demek ki benim başımın, karnımın, kızımanın ağırları hep bu sinirdenmiş...

(Doktor ücretini alır. Hacı ve hanım yol göstererek doktoru yolcu etmek üzere birlikte çıkarlarken doktor kapı önünde durup dönerek...)

Doktor:

- Eğer ağırların geçmezse, başının ve midenin röntgen filmini çektirmelisin...

Bekir Ağa:

- Çektiririm doktor çektiririm. Sen hiç merak etme...

(Doktor, hanım ve Hacı birlikte çıkarlar...Hasta, sevinç içindedir. Kendi kendine konuşmaya başlar...)

Bekir Ağa:

- Şimdi bu doktorun bizim evden çıktığını görenler merak ederek kimin hasta olduğunu sorup soruştururlar... Duymayan kimse kalmaz hasta olduğumu... Bana git de bir röntgenini çekti diyor... Vay akıllı vay!. Hiç gider miyim? Niçin röntgen filmimi çektirecekmişim. Röntgen filmi adamın içinde ne var ne yok gösterirmiş... Adama röntgen filmini çekirmiş de hiçbir şeyi çıkmamış derler... Kim inanır o zaman benim hasta olduğuma...(Pencereye doğru giderek dışarıyı gözler...) Hele şu pencereden bakayım doktorun bizim evden çıktığını gören var mı? Tuh Allah belanızı versin sizin... Sokakta kimsecikler yok.. Keşke bekleyeydim de sokak kalabalık olunca göndereydim. (Düşünür...) Yavaş onun da kolayı var... Bir doktor daha çağırırım. Çektirmem, çekirtmem, o röntgeni filmini çekirtmem... Kendi kendine söylensin dursun filmini çekti diye... (Kapısına doğru giderek oğlunu çağırır...)

Bekir Ağa:

- Hacı! Hacı!.. Nerelerde kaldın gelsene...

(Hacı içeri girer...)

Hacı:

- Doktoru gönderiyorduk baba.. Buyur!...

Bekir Ağa:

- Hemen git bana başka bir doktor bul getir!...Bu doktor ayağımdaki yaraya aldırmadı bile... Bana git röntgen filmini çekti diyor... Doktor değil misin sen... Bilsene ne hastalığım var... Yalan mı oğlum hastayım işte... Başım da ağrıyor, karnım ağrıyor... Hele şu ayağımın durumuna bak...

Hacı:

- Vakit öğleye yaklaştı. Şimdi doktorlar yemeğe çıkarlar...

Bekir Ağa:

- Çabuk öyleyse... Yemeğe çıkmadan birini yakala. Doktora hasta para demektir. Doktorlara hasta var dedin mi kellenin kefini almadan gelir. Çabuk koş, durma...

Hacı:

- Ya yemek saatinden sonra geliriz derlerse...

Bekir Ağa:

- Babam çok hasta, ne kadar istersen verecek dedin mi gelmemelik etmez... Gelmez olur mu, para sesini duyunca iki eli kanda olsa yine gelir... Doktor için hasta demek para

demek... (Hacı kapıya doğru yönelirken...) Aman oğlum göreyim seni.. Almadan gelme... Haa, gelirken taksi ile gelmeyiniz... Evimiz çok yakın diye kandırırsın kendisini.. Ama getirirken çarşıdan geçirerek getirmeyi de unutma... Çarşıdakilerin hepsi görsün senin doktorla bize geldiğini...

Hacı:

- Baba, niçin yol yakinken uzak edelim. Kısa yoldan getirelim de biran önce derdine derman olsun, ağrını, sızını, sancını gidersin. Hastalığına bir çare bulsun....

Bekir Ağa:

- Sus, uzatma.. Her işe de burnunu sokma.. Babalar ne derse çocuklar onu yapar. Elbet bizim de bir bildiğimiz, bir hesabımız var. Haydi, sallanma, koş!.. (Hacı çıkarken hanım içeri girer...)

Hanım:

- Yine ne var? Nereye gönderiyorsun çocuğu?

Bekir Ağa:

- Doktora hanım doktora... Bu doktor hastalığımı bilemedi. Hiç bir şeyim yokmuş, azıcık sinirlerim bozukmuş... (Ayağını göstererek...) Hele şu ayağımın durumuna bak! Başım da kazan gibi oldu. Fang fang edip duruyor... Yerde miyim, gökte miyim bilmiyorum. Sanki dünya dönmüyor da ben dönüyorum... Karnımın ağrısı da arttı üstelik... Anlamıyor musunuz? Ama ne bilsin hastanın halinden sağlam... O doktora gitti, sen de git bana şu reçetede yazılanları al getir... Giderken çarşıdan geç. Yolda rastladıklarına da "Amanın beyim hastalandı, başımıza him taşı düştü..." diye yakınmayı unutma... (Hanım bu adama ne oldu diye şaşkın şaşkın eşine bakmaktadır...) Bakma öyle salak salak yüzüme... Ne bakıyorsun öyle adam görmemişsin gibi... Ömründe hiç mi hasta adam görmedin...

(Kolundan tutup sürükleyerek eşini dışarı kor... Ayak seslerini izler. Ayak sesleri uzaklaşınca...)

Tamam, işler yolunda.. Ah şu ayağımdaki çıban da ağrımasa keyfime diyecek yok ama... Ağrısın, ağrısın... Böyle ağrıya can kurban... Ayağımdaki yara Hızır gibi yetişti imdadıma... Yalanımız yakışıyor hiç olmazsa... Eğer bu çıban da olmasa kime yutturabiliriz hastalığımızı... Dernek başkanlığı ha... Gösteririm ben size dernek başkanlığını...

(Odada gezinirken Hacı girer...)

Hacı:

- Baba bir doktor buldum ama zorla geldi. Babam ölecek dedim de öyle geldi... Babam ölürse katili sen olursun deyince gelmekten başka yol bulamadı...

Bekir Ağa:

- Aman gelsin de nasıl gelirse gelsin. Aferin sana. İyi korkutmuşsun kendini... Hemen içeri all.. Çarşıdan gezdirerek getirdin değil mi? Gören oldu mu sizi çarşıda?..

Hacı:

- Evet baba, tam istediğin gibi yaptım.. Herkes bize baktı...

Bekir Ağa:

- Aferin oğlum, gözüme giriyorsun gittikçe...(Elinde büyükçe bir çanta ile 2. doktor içeri girer...)

Doktor: (Mağrur bir eda ile...)

- Efendim önce kendimi tanıtayım. Bendeniz doktor Ahmet Muhtar Kılı kırk yarar... Tanınmış operatör... Bıçağımın altına yatan hasta acı duymaz...

(Bekir Ağa, korkar, kaçır gibi yapar...)

Bekir Ağa:

- Aman Doktor Bey!! Ben ameliyatlık bir hasta değilim... Ameliyatlık bir şeyim yok!.. Ayağımda biraz çiban var o kadar.. Biraz da karnımda, başımda ağrı var o kadar...

Doktor:

- Korkma, şimdi sancılara bir son veririm. Tıp ilerlemiştir... Kafan ağrıyorsa kafanı keser yerine yenisini takarız. Miden ağrıyorsa mideni çıkarır yerine yeni bir mide takarız... Yok ciğerlerin ağrıyorsa ciğerlerini çıkarır yerine son model bir ciğer takarız... İnsan oğlu için korkulacak bir şey kalmamıştır... Çünkü tıp o kadar ilerlemiştir ki artık insanları öldürüp birkaç yüz yıl sonra diriltiyorlar Avrupa'da, Amerika'da...

(Hasta, Doktorun sözünü bitirmesine meydan vermeden atılarak...)

Bekir Ağa:

- Yalnız öldürüp diriltmekle kalsalar neyse ne dersin... Geçenlerde duydum radyoda: Ağ köpeğin başını kesip kara köpeğe, kara köpeğin başını kesin ağ köpeğe takıyorlarmış...

Doktor:

- Bak sen de biliyorsun tıbbın ne kadar ilerlediğini... Öyleyse neden korkuyorsun benden... Geçenlerde bir köpeğin kanını boşaltarak öldürdükten sonra yeniden kan vererek diriltmişler... Bütün bunları yapan; ölü köpeği diriltten; ağ köpeğin başını kara köpeğe, kara köpeğin başını ağ köpeğe takanlar hep operatör doktorlar... Dedim ya zamanımızda hastalar için korkulacak bir neden kalmamıştır.. Örneğin şimdi sen ölsen bile seni yeniden diriltebilirim.

(Hasta irkilerek sıçrar...)

Bekir Ağa:

- Aman doktor ben öyle ölümcül hastalardan değilim. Benim ki küçük bir ağrı...

Doktor:

- Olsun, belli olmaz... Küçük dediğin ağrılar büyük bir kanamanın öncüsü olabilir... O küçük ağrıların önü zamanında alınmazsa bir de bakmışsın ki iş işten geçmiş... Bunun da yolu, işi ilaçtı, şuruptu diye uzatmaktansa ağrıyan yeri hemen kesip atmaktır...

(Bekir Ağa, büsbütün korkar...)

Bekir Ağa:

- Aman Doktor, senin de gözün kesip biçmekte. Ben hasta falan değilim. Geçti hepsi... Sancılarım da kesildi, ağrıları da bitti. Hastalığım da geçti...

Doktor:

- Bıçak sözü geçince nasıl da korkuyorsun... Korku dağları bekletir, demiş atalarımız. Belli ki ameliyat olmaktan çok korkuyorsun... Korkma, ameliyattan korkmak için bir neden yok!.. Ameliyat ederken uyuturuz biz adamı. Kılın bile duymaz acıyı. Canavar değiliz ki biz bayıltmadan adamı kesip biçelim... Biz adamı bayılttıktan sonra kesip biçeriz... Biz operatörler o kadar nazik insanlarız ki bir hastamızın tırnağını kesecek olsak bayıltırız... İsteriz ki, hastalarımız hiç acı duymasın... Merak etme, eğer ameliyat etmek gerekirse seni de uyutmadan ameliyat etmeyiz...

Bekir Ağa:

- Hayır doktor bey hayır... Ben hasta falan değilim. Hele ameliyatlık bir hasta hiç değilim. Turp gibiyim... İstersen gel

seninle güreşelim... (Hasta ameliyat korkusuyla iyiden iyiye şaşırmıştır. Doktora elense çekmeye kalkar...) İstersen gel seninle bilek güreşi yapalım... (Hasta bileklerini çemlemeye başlar...) Bak istersen sana bir takla atayım da gör.... Hiç hasta adam böyle takla atabilir mi? (Hasta arkası üzeri yatarak takla atmak ister... Doktor kendisine engel olur...)

Doktor:

- Korkma canım korkma... Ameliyat olmaktan niçin bu kadar korkuyorsun. Hem ameliyat gerekse bile seni burada ameliyat edecek değiliz ya!.. Ameliyat için senin rızan gerek, imzan gerek... Ondan sonra seni ameliyata hazırlamak için bir hafta incelememiz gerek.

(Bekir Ağa, sevinir...)

Bekir Ağa:

- Ben istemezsem, ben imzalamazsam kimse beni ameliyat edemez mi? Korkulacak bir şey yok desene... Gel beni muayene et!... (Hasta topallayarak yatağına gidip oturur...)

(Doktor, çantasından aygıtlarını alarak gelir...)

Doktor:

- Neren ağrıyor göster bakalım... (Doktor Hastayı muayene etmeye başlar...) Söyle bakalım şuran mı, yoksa şuran mı?..

Bekir Ağa:

- Ameliyat olup olmamak benim gönlüme değil mi?

Doktor:

- Evet!

Bekir Ağa:

- Öyleyse her yerim ağrıyor...

Doktor:

- Ben sana demedim mi? Ameliyat olmaktan korktuğun için hasta değilim diyorsun... Bak şimdi, sen istemeden ameliyat etmeyeceğimi bildiğin için nasıl da her yerim ağrıyor diyorsun... Neyse, şurada ağrı var mı?... (Bekir Ağa'nın midesine bastırır...)

Bekir Ağa:

- Evet, ağrıyor... Aman doktor bey yavaş bastır... Bastın bastırı karnımı patlatıp canımı çıkaracaksın daha...

Doktor:

- Başka neren ağrıyor? Göster bakayım...

Bekir Ağa:

- Ayağım da ağrıyor. Hele şu ayağımın durumuna bir bak...

Doktor:

- Ayağının işi kolay!.. Ne de olsa çıbandır, görünür yerdedir... Önemli olan görünmeyen hastalıkları bulup çıkarmaktır. Böyle çıbanları çok gördük. Ayağın kangren olsa bile keser, yenisini takarız... Dedim ya tıp çok ilerlemiştir... Artık biyonik adamlar bile yapılıyor... Bir ayağı platinden, bir gözü teleskoptan...

Bekir Ağa:

- Aman doktor senin de gözün daima kesip biçmekte mi ne? Geldin geleli kesip biçmekten söz ediyorsun!...

Doktor:

- Peki, peki korkma... Kimseyi zorla ameliyat edecek değiliz...Ancak ben senin midenden kuşkulandım... Senin midende muhakkak bir rahatsızlık var... Elimi bastırınca nasıl acı çektiğini sen de gördün... Bak şuraya dikkatle bak, gözle görülen bir şişlik var!..

Bekir Ağa:

- Neremde doktor, neremde?

Doktor:

- İşte şurada, şurada elle bak! Midendeki şişliği sen de fark edersin!...

(Hasta, gösterilen yere elini bastırır...)

Bekir Ağa:

- Aman yarabbî!.. Gerçekten bir şişkinlik var... Öldük desene!...

Doktor:

- Midende yemeklerden sonra ekşime, yanma olur mu? Ara sıra geçirir misin?

(Hasta, düşünür düşünür...)

Bekir Ağa:

- Bazı bazı ekşime, yanma olur. Bazen da uykuda mide suyum ağzıma çıkar, boğulur gibi olurum...Geçirmeye gelince o da çok!..

Doktor:

- Tamam, teşhisim doğru... Senin midende habis ur

olabilir. Ya da bir yara... Yani mide ülseri...

Bekir Ağa:

- Aman doktor ne söylüyorsun sen?

Doktor:

- Korkma korkma! Bir bıçak darbesi ile alırım. Ne olursa olsun... İster ur, ister yara...

Bekir Ağa:

- Başka çaresi yok mu doktor bey bu hastalığın?

Doktor:

- Başka çaresi yok!.. Ameliyat gerekiyor... Merak etme sen bir bıçakla alırım, kılın bile duymaz...

Bekir Ağa:

- Aman doktor yine mi bıçak!.. Yok, yok istemiyorum. İmza etmiyorum. Ölürüm de bıçağın altına yatmam...

Doktor:

- Sen bilirsin... Bence yapılacak başka bir şey yok. Midedeki hastalığın derdine şimdiden düşmezsen işin bitik!..

Bekir Ağa:

- Gerçekten midemde ur ya da yara var mı doktor bey!..

Doktor:

- Hiç kuşum kalmadı!.. Öyle olmasaydı midene bastırır bastırmaz bağırırmazdın...

Bekir Ağa:

- Ben onu yalandan bağırdım!..

Doktor:

- İnsan durup dururken yalancılıktan bağırır mı? Bir adamın midesi boşuna ekşimez... Bir adamın midesi boşuna yanmaz... Bir adamın mide suyu uyurken durur dururken uyurken nefes borusuna kaçmaz... Bir adamın midesinde boşu boşuna şişlik olmaz. Bir adam durup dururken geçirmez... Hasta olduğun halde ameliyat olmaktan korktuğun için hasta değilim, yalandan bağırdım, diyorsun...

Bekir Ağa:

- Öldük desene Doktor Bey... Doğru, doğru... Midemin ekşimesi, yanması boşuna değil... Nefes boruma mide suyumun kaçması boşuna değil... Geçirmem yalan değil... Aman yarabbi içimde dert büyütülmüşüm de haberim yokmuş!..

(Hanım elinde ilaçlarla birlikte içeri girer... Doktor ilaçları inceler...)

Doktor:

- Ne bunlar? Kim yazdı bu ilaçları?... (Reçeteden doktorun adını okur, başını sallar...) Doktor eskisi bunlar!... Kafa eski kafa... Uyuyor bu adamlar... Gelişen tıbbi izlemiyorlar ki... Nereye bağlanmışlarsa halâ orada otuyorlar.. Tıbbın ilerlediğinden haberleri bile yok... Adam doktor değil ki. Doktordan çok iş adamı... Arsa alıp satma onda, araba alıp satma onda... Apartman yaptırıp satma onda... Elbette gözü parada olunca hastanın derdine derman olacak reçete yazamaz. Kendisini ararsan muayenehanesinde değil tapu dairesinde, kendisini ararsan muayenehanesinde değil icra dairesinde...Adliye sarayını muayenehane yapmış sanki... Şimdi de bağevi yaptırma derdine düşmüş... Belediye Başkanına baskı yapıyormuş bağevine kadar yol yapılsın diye... Yoksa partiye para yardımı yapmam diyormuş... Kesilecek yaraya Vitanol, yenisi takılacak mideye Nevronas... Neyse kısa keselim... Ne de olsa meslektaşımız. Arkasından konuşmak doğru olmaz!.. Hem ben dedikodudan hoşlanmam... Dedikodu yapanlardan nefret ederim... Doktor dediğin dedikodu yapmaz... (Doktor hastaya dönerek...) Senin hastalığın bu ilaçlarla iyi olacak hastalıklardan değil... Boşuna uğraşıyorsun bu ilaçlarla... Ameliyattan başka çare yok. Bıçağımın acısını duymazsın bile...

Bekir Ağa:

- Aman hanım ver doktor beyin parasını... Durup durup bıçaktan, kesmekten biçmekten söz ediyor... Nerden çıkardı midemde yara olduğunu... Sapasağlam bir adamken bu adam tuttu beni hasta etti...

(Doktor, çantasını toplayıp gitmeye hazırlanırken...)

Doktor:

- Durup dururken seni niçin hasta edeyim... İşte bak miden şiş!.. Mide durup dururken niçin şişsin?.. Sen bilirsin, benden söylemesi!.. Hadi Allah'a ısmarladık... Ameliyat olmak istersen benden iyisini bulamazsın!...

(Doktor ücretini alır. Hacı, anası ile birlikte çıkar... Bekir Ağa derin derin düşünürken Hanım içeri girer...)

Bekir Ağa:

- Gördün mü hanım gördün mü? Biz ayağımızdaki yarayı gösterirken o midemizdeki yarayı ortaya çıkardı... Midemde bir ur varmış; en az, otuz kilo gelirmiş... Bak, elle istersen... Nasıl da sert sert dokunuyor adamın eline... Şimdi aldırırmazsam büyümüş, kırk kilo olurmuş... Duydun değil mi?.. Kulaklarınla duydun hasta olduğumu... Bir de bana inanmıyordun... Şimdi inandın mı hasta olduğuma...

Hanım:

- Duydum, duydum... Hastayım derdin de inanmazdım... Hemen gidip bir doktor da ben getirmezsem içim rahat etmeyecek... Aman Tanrım, ne yazgımız varmış... Bu da mı gelecekmiş başımıza...

(diye başına vura vura doktor aramak için çıkarken hasta hanımın arkasından bağırır...)

Bekir Ağa:

- Aman hanım bir taksi tut, jeet hızı ile eve getir. Bir dakika önce ulaştır da nasıl ulaştırırsan ulaştır... (Hanım çıktıktan sonra...) Gerçekten hastaymışım da haberim yokmuş... Aman Tanrım, deliye döneceğim... Hele şu midemdeki şişliğe bak!.. (Odanın ortasında midesini yoklayarak ve söylenerek dolaşır...) Gördün mü başıma gelenleri... (Midesini eller...) Şurada sert bir şey var, sert bir şey duruyor şuramda... Midemde yara varmış, ur varmış. Amanın uydurmadan hasta olalım derken bu doktor beni gerçekten hasta etti... Neylersin sen hasta numarası yapmayı el alemi kandırmayı... İşte gerçekten hasta oldun gitti... (Ellerini yukarıya doğru açarak yalvarmaya başlar...) Tanrım bu dertten beni kurtar... Eğer beni bu dertten kurtarırsan dernek başkanı da olurum, mahalle muhtarı da... Demek bu kadar zenginliğim hiçbir işe yaramayacak... Boşuna zengin olmuşum ben... Ben de son günlerimde rahat edeceğim diye sevinip duruyordum... Bittim, bittim!.. Boşuna midem ekşimezmiş.. Boşuna midem yanmazmış.. Boşuna mide suyu nefes borusuna kaçmazmış... Boşuna geçirmezmişim... Bu derdi ben açtım başıma ben. Ah benim akılsız başım... Senin neyine gerekti hastalık numarası yaparak herkesi kandırmak...

(Hanım içeri girer... Arkasında çarşafalı bir bayan...)

Bekir Ağa:

- Hanım, hanım! Doktor nerde Doktor?.. (Çarşafı kadını göstererek...) Bu da kim?

Hanım:

- Doktor gelecek... Şimdi bir sokak ötedeki hastasına gitti.... Ağır bir hastası varmış. Bizden önce çağırmışlar.... Ona baktıktan sonra bize gelecek... Ben kendisine evimizi iyice tarif ettim...

Bekir Ağa:

- Demedin mi karnında ur varmış, otuz kilo gelirmiş... Gittikçe büyüymüş, yakında kırk kilo olacaktı diye...

Hanım:

- Dedim, dedim ama beni dinlemedi. Daha önce başka yerden çağrıldım, önce oraya gitmem gerek, dedi. Ben de boş gelmeye dim diyerek taksi ile Emine Bacıyı aldım geldim...

Bekir Ağa:

- Aferin iyi etmişsin amma...

(Hanım kocasının sözünü arasına girerek...)

Hanım:

- Emine Bacı hasta olduğunu duyunca hele bir bakayım, dedi... Allah'ın izni ile hemen iyi, ederim kendini dedi... Bir baksın hele, belki nefesi iyi gelir... Ne zararı var, doktor gelinceye kadar bir okuyup üflesin...

Bekir Ağa:

- Hanım, bu hastalık gerçekten doktor hastalığı oldu. Hele şu karnıma bak!.. Demedin mi doktora, kocam ölecek, diye.. Ölürse nedeni sen olursun, diye...

Hanım:

- Dedim ama dinletemedim...

Bekir Ağa:

- Git, git! Kadın değil misiniz... Hepinizin saçları uzun aklı kısa. Hepiniz birbirinize benzersiniz... Başka bir doktor getirmeyi akıl edemedin mi? Şu karnımın görünüşüne bak... Gittikçe davul gibi şişiyor. (Emine Bacı söze karışır...)

Emine Bacı:

- Bekir Ağa niçin biz öldük mü ki.. Hele bir de biz bakalım. Evvel Allah, Allah'ın izni ile elimi değirmemle birlikte şişliğin inmesi bir olur... Biz nice doktorların bakmaktan aciz kaldığı

hastaları iyi ettik. Hepsine şifa verdik. Allah'ın izniyle.. Bir okuyup liflersem, üç yasin, bir tebareke okursam, karnındaki şişlik balon gibi söner gider...

Bekir Ağa:

- Karnımdaki şişlik balon değil ki söne... Doktor söyledi tek yol bıçağın altına yatmakmış. Kocaman bir yara varmış karnımda, ur olmuş, gittikçe büyüyormuş...

Üfürükçü:

- Gel hele Bekir Ağa gel!.. Evvel Allah'ın izniyle derde derman oluruz. Dert veren Allah dermanını da vermiştir... Allah neye kadir değil ki...

(Hastayı kolundan tutarak yatağına oturtur... Hasta yatmak ister...)

Üfürükçü:

- Kalk Bekir Ağa kalk!.. Doktorlar yatırarak muayene eder... Ama biz yatırmaya gerek görmeyiz... Yatmaya gerek yok... Allah kimseleri yatırmaz.. İmanın sağlam olsun yeter... Kendini alıştırma yatmaya..

Bekir Ağa:

- Aman beni kurtarın da, nasıl muayene ederseniz edin... Şimdi midem gerçekten ağrımaya başladı... Hiç olmazsa şu ağrılarımı kesin.... Of, of ayağım!.. Ayak ne yapsın buna, karın ne yapsın buna, baş ne yapsın buna!..

Üfürükçü:

- Başın da mı ağrıyor? Cin girmesin sakın başına?..

Bekir Ağa:

- Demek başıma Cin musallat olmuş. Önce şu Cini çıkar da kurtulayım şu Cin belasından...

Üfürükçü:

- Hiçbir Cin benim nefesime dayanamaz. Toz olur gider. Otur hele sen şöyle...

Bekir Ağa:

- Ayağımdaki yaraya da Cin girmiş olmasın. Bi'de ayağıma okuyup üfle de şu Cin belasından kurtulayım.

(Üfürükçü, Hasta'nın ayağına bakarken...)

Üfürükçü:

- Dert dediğin bu olsun Bekir Ağa.. Evvel Allah'ın izni ile iki güne kalmaz iyi ederim. Çıra yanığından başka bir şey değil ayağındaki yara..

Bekir Ağa:

- Ya karnımdaki otuz kiloluk ur? O da mı çıra yanığı? Onu da mi iki günde iyi edersin?.. Cin dediğin karnımdaki otuz kiloluk urun içine saklanmış olmasın...

Üfürükçü:

- Acele etme Bekir Ağa!.. Her şeyin bir sırası var.. (Hanıma dönerek..) Aşe Bacı, şimdi hemen mutfağa git... Bir tas, bir parça un, bir gazocağı, biraz da zeytinyağı al getir. Bir tane de cam su bardağı. hacamat almamız gerekecek... (Aşe Bacı, İstenilenleri almak üzere çıkarken..)

Bekir Ağa:

- Aman bacı bu hastalık gözümü kırdı... Dayanamıyorum artık... Bu sancılar öldürecek beni... Bu sancıları başıma musallat eden senin Cin dediklerindir muhakkak...

Üfürükçü:

- Korkma, korkma!.. Erkek değil misin, acıya da katlanmalısın, sancıya da... Hele şu ağrıyan yerine bir bakayım!.. (Hasta karnını gösterir, Üfürükçü, eli ile yoklayarak bastırır...) Korkma, korkma, hiçbir şeyin yok!

Bekir Ağa:

- Aman aman, yavaş bastır elini... Şimdi ağzımdan çıkacak karnımdaki urlar... Ocağın bata doktor, nerden çıkardın bu karnımdaki uru... Dalgamızı bozdun durup dururken...

Üfürükçü:

- Üzülme, üzülme... Şimdi karnındaki uru da çıkarırım, içindeki Cin'i de... (Belinden bir ustura çıkarır...

Bekir Ağa:

- Aman, karnımı mı yaracaksın yoksa.. Sende mi ameliyatçısın yoksa... İstemiyorum, rıza göstermiyorum. (Hasta, ayağa kalkarak kaçır...)

Üfürükçü:

- Yok Bekir Ağa yok... Evvel Allah'ın izni ile bıçak vurmadan çıkaracağım karnındaki uru, Cin'i... Şimdi bu ustura ile ayağını çizeceğim. Çizeceğim ki ayağındaki bozuk kanlar aksın gitsin.

Bekir Ağa:

- Ağzını topla, benim kanım bozuk değil..

Üfürükçü:

- Öyle demek istemedim Bekir Ağa... Yaranın çevresinde toplanan kanı akıtacağım ki rahatlayasın... Cerahatli kanları akıtmak istiyorum...

Bekir Ağa:

- Öyle ise mesele yok... Ama yavaşça çiz de ağrıtmaya ayağımı... Çektiğim yetti... (Üfürükçü, ustura ile yaranın çevresini çizmek için her davranışında hasta acı çektiğini, korktuğunu belirterek çekinir...) Hiç korkma şimdi rahatlırsın...

Bekir Ağa:

- Gerçekten rahatladım...

Üfürükçü:

- Ben sana demedim mi? Evvel Allah'ın izni ile hiç bir şeyin kalmaz... Şimdi de karnındaki urun içindeki Cinleri çıkaracağım...

(Bekir Ağa, korkmuştur...)

Bekir Ağa:

- Amanın karnımı da mı çiziktireceksin yoksa!.. Yeter yahu bırakın şu bıçağı, usturayı... Korkuyorum bıçaktan, usturadan...

Üfürükçü:

- Korkma Bekir Ağa, korkma... Bu işi ustura ile değil, hacamat alarak yapacağım... (Hacamat alırken...) Vah yavrum vah!.. Nazar değmiş sana... (Üfürükçü Aşe baciya dönerek...) Bir ateş kepçeniz yok mu?

Aşe Bacı:

- Olmaz olur mu? Yeter ki sen iste!..

Üfürükçü:

- Getir, getir de, beyimizin karnındaki urun içindeki Cinleri çıkaralım...

(Hanim, istenilenleri getirmek çıkar... Bekir Ağa, Üfürükçüye dönerek...)

Bekir Ağa:

- Emine Bacı, sen bu içimdeki Cinlerin farkına nasıl vardın?

Üfürükçü:

- Sen bilmezsin Bekir Ağa!.. Bu Allah vergisi... Allah Cinleri görmeyi dilediği kuluna nasip eder. Her adam Cinleri göremez. Etrafımız Cinlerle, Şeytanlarla dolu... Ama sizler

göremezsiniz..

(Bekir Ağa, sağa sola, tavana bakar...)

Bekir Ağa:

- Ben bir şey göremiyorum; seninle benden başka kimse yok bu odada...

Üfürükçü:

- Dedik ya Allah vergisi bu!. Dilediği kuluna nasip eder bunu... Dilediği kuluna gösterir... Sizlere göstermez. ..

(Hanım elinde bir ateş kepçesi ile içeri girer... Üfürükçü, cebinden çıkardığı bir kurşun parçasını kepçeye koyarak gaz ocağının üzerinde ısıtarak eritir. Hastanın başı üzerinde tuttuğu bir tas suya atar. Cazz, diye bir ses çıkar... Suyun içinde şekillenen kurşunu eline alıp bakarak...)

Üfürükçü:

- Vah yavrum vah! Sen bu günlerde bir şeylerden korkmuşsun... Bir şeye çok canın sıkılmış senin...

Bekir Ağa:

- Nasıl da biliyorsun, nasıl da okuyorsun oradan benim durumumu...

Üfürükçü:

- Ben demedim mi sana Bekir Ağa... Allah dilediği kuluna gösterir. Her işin bir püf noktası vardır... (Üfürükçü ağarmış saçlarını tutup göstererek...) Boşuna ağartmadık biz bu saçları...

Bekir Ağa:

- Hele iyi bak şu kurşuna, daha neler görüyorsun?

(Üfürükçü, elindeki kurşuna yeniden bakar...)

Üfürükçü:

- Aman yarabbi! Aman yarabbi!.. Dost gibi düşmanlar başına toplanmışlar. Her yerde senden söz ediyorlar...

Bekir Ağa:

- Tamam, tamam.. Tam dediğin gibi... Demek ki yanılmamışım...

Üfürükçü:

- Başına bir iş açacaklar senin... Elindekini avucundakini alacaklar; bu dost gibi görünen düşmanların...

Bekir Ağa:

- Öyle, öyle.. Zaten bu derdi de başıma onlar açmadı mı?..

Üfürükçü:

- Şu parçalara bak şu parçalara!.. (Elindeki şekillenmiş kurşun parçalarını hastanın eşine göstererek...) Cin, Peri belirtileri de var.. İşte bu kötü... İşin içine Cin Peri karıştı mı iş uzar... (Üfürükçü hastanın başı ucunda dönmeye başlayarak dualar okur, eli ile hastanın başını tutarak üfler...) Elemtare fiş, kem gözlere şiş... Üçler, kırklar, yediler aşkına gidin yiğidimin başından, karnındaki urdan... Çekilin, çekilin yiğidimi rahat bırakın. Tuh! Tuh!.. Kiş, kiş!.. Vah aslanım vah!.., (Okuyup üfledikten sonra kendi ellerine tükürür ve tükürüklü elleri ile Hasta'nın; alnını, gözlerini, yüzünü sıvazlayarak...) Bu iş bitti... Cin de, Peri de, Şeytan da gitti!.. Şimdi getir şu unu.. Aslanımın ayağına bir kuymak çalalım... Aslanımın estiri estiri uyusun... Deliye döndürmüştünüz yiğidimi... (Üfürükçü bu ara Hastanın eşine dönerek tembihler...) İyi oluncaya kadar herifin koynuna girmek yok ha!... (Her ikisi de utanarak gülüşür...)

Bekir Ağa:

- Kimselere inandıramadım hasta olduğumu...

Üfürükçü:

- İnanmayanın başına gelsin...

Bekir Ağa:

- Aman, Emine Bacı ağzını hayra aç!.. Olan yine bizimkilere olur. Çünkü inanmayan bizimkiler...

Üfürükçü:

- Sizden ırak olsun Bekir Ağa.. Sözüm yabana.

Bekir Ağa:

- Gördünüz mü hanım, gördünüz mü neler çektiğimi..

Üfürükçü:

- Daha az bile çekiyorsun... Başında bu kadar Cin, Peri dolaşırsa senden kime hayır gelir... (Sağa sola bakarak Cin, Peri arayan Hastaya ve eşine...) Boşuna bakmayın göremezsiniz... Onları bizim gibi kalp gözü açık olanlar görür...

Bekir Ağa:

- Bir de kalp gözün mü var yoksa senin...

Üfürükçü:

- Ya, işte bak! Kalp gözünün varlığından bile haberin yok!.. Kalp gözü Allah'ın halis kullarında olur...

Bekir Ağa:

- Şimdi biz Allah'ın halis kulu değil miyiz?..

Üfürükçü:

- Kimse bilmez kimin halis, kimin habis kul olduğunu...

Ancak Allah bilir... İnsanın gözü Allah'a yakınlığı oranında açılır...

Bekir Ağa:

- Niçin şimdi biz Allah'tan uzak mıyız?..

Üfürükçü:

- Öyle demek istemedim Bekir Ağa!... Allah, her insana şah damarından daha yakındır. Cinleri Perileri kalp gözü açık olanlar görür.. Sizin kalp gözleriniz kapalı olduğu için başınız üstünde dolaşan Cinleri Perileri göremezsiniz. İyi ki görmüyorsunuz... Onları görenlerin çoğu aklını oynatmıştır. Tımarhaneye düşmüştür. Ne yapacaksınız görüp de...

Hanım:

- Bize gereği yok öyle ise kalp gözü ile görmenin... Zaten azıcık aklımız var; onu da Cin, Peri diye oynamayalım...

Bekir Ağa:

- Amanın hanım, iyi ki kalp gözümüz açık değil bizim. Dediğin gibi küçücük bir aklımız var. Onu da oynatırsak ne yaparız biz?..

Üfürükçü:

- Sizler bizim gördüğümüzü göremezsiniz!.. Onları ancak biz görürüz. Çekilin!.. Çekilin!.. Ey Cinler, Periler, Şeytanlar... Size diyorum, beni dinleyin, beni daha çok meşgul etmeyin, kafamı kızdırmayın. Süleyman Peygamberi çağırırım yoksa.. (Hasta ile eşine dönerek...) Bak, gördünüz mü Süleyman peygamberin adını duyunca nasıl da kaçıştılar... Bu Cinler, Periler, Şeytanlar Süleyman Peygambere dayanamazlar. Süleyman Peygamberin adı geçince toz olurlar...

(Üfürükçü, gaz ocağının üzerinde kızdırdığı suya un döker. Hamurdan kuymak yapar.)

Üfürükçü:

- Bir parça bez getir de saralım şu yarayı... Yarayı sarayım da ağamız estiri estiri uyusun...

Bekir Ağa:

- Öyle de uykuya ihtiyacım var ki..

(Üfürükçü, Aşe bacıya dönerek tembihler...)

Üfürükçü:

- Demin de dediğim gibi herifin koynuna girmek yok ha!.

Bırak da yiğidim çocuklar gibi yatsın, uyusun...

(Hanım dolaptan bir bohça çıkarır. İçinden bez parçaları alarak Üfürükçüye verir. Üfürükçü hamuru bir parça zeytin yağı ile ıslatarak okuyup üfledikten sonra kuymağı Hastanın ayağında ki yaranın üzerine koyarak yarayı sarar...)

Bekir Ağa:

- Amanın Emine Bacı, kuymak çok sıcakmış!.. Ne olurdu şunu biraz soğutup koysan!..

Üfürükçü:

- Şimdi sıcaklığı kalmaz. Hoşlanmaya başlarsın. İyileşmeye başlayınca tatlı tatlı kaşınır... San sakın kaşıyayım deme ha!.. Sonra çıbanı azdırırız da başımıza iş açarsınız...

(Üfürükçü, gitmek üzere ayağa kalkar...)

Hanım:

- Borcumuz ne kadar Emine Bacı?

Üfürükçü:

- Ne verirsiniz verin. Gönlünüzden ne koparsa onu verin...

Hanım:

- Elli lira versem yeter mi?..

Üfürükçü:

- Elli kağıt da neyin nesi imiş... Attığım kurşunu bile alamazsın elli kağıtla...

Hanım:

- Ne bileyim Emine Bacı, gönlünüzden ne koparsa onu ver dedin de...

Bekir Ağa:

- Uzatma hanım uzatma.. Ne isterse ver...

(Üfürükçü Hastaya dönerek...)

Üfürükçü:

- Yarın yine geleceğim.. Üç cuma selâ verilirken gelip başına kurşun atmalıyım ki Cinlerden, Perilerden kurtulasın... Cinler, Periler, Şeytanlar öyle bir kovalama ile iki kovalara insanın başından gitmez... (Yeniden hastanın çevresinde dönmeye baslar...) Kiş, kiş! Üçler, kırklar, yediler aşkına... Süleyman Peygamber aşkına... Tüh! Tüh! kiş, kiş!..

Bekir Ağa:

- Peki, peki anladık, anladık!... Üç selâ gelmezsen beş selâ gell!.. Yeter ki beni şu dertten kurtar...

Üfürükçü:

- Bir doktor getirseniz dört yüz kağıttan aşağı almaz... Cinler Periler de yiğidimin içinde kalır.. Cinleri Perileri İnsanın içinden çıkarmak doktorların işi değil bizim işimiz... Doktorlar iyi eğlenmesini bilir, taksiyle gezmesini bilir...

Hanım:

- Ne bileyim Emine Bacı, elli kağıt yeter sandım. Sizin hiç para almadığınızı söylemişlerdi de... Ben de hiç olmazsa elli kağıt vereyim, dedim...

Üfürükçü:

- Doğru, doğru... Para almadığım doğru. Çünkü para adamı Allah'tan uzaklaştırır. Ama ne var ki her şey pahalı.. Yine de paraya elimi sürmem. Mekruhtur!..

Hanım:

- Al öyleyse bir yüz lira vereyim!...

Üfürükçü:

- Aman aman!.. Yaklaşırma şu parayı bana.. Sade mekruh mübarek... Elim değmesin, şu cebime koy!..

Hanım:

- Hangi cebine koyayım?..

Üfürükçü:

- Yüz kağıt az olur! Bir elli kağıt daha koy da hangi cebime koyarsan koy... Paraya elimi vurmam ama bastık sucuk olursa dayanmam. Sağ olsunlar, hangi kapıya gitsen bastık, sucuk vermeden göndermezler beni...

Hanım:

- İstedğin bastık sucuk olsun Emine Bacı... Gel kilere gidelim de biraz da bastık sucuk vereyim...

(Onlar çıkarken hasta sedirden kalkarak odanın ortasına gelir ve Tanrı'ya yakarmaya başlar...)

Bekir Ağa:

- Ne olursun Tanrım kurtar beni bu dertten... Ben ettim sen etme... Beni bir kere iyi et, ne istersen yaparım... Beş vakit namazımı kılarım, orucumu tutarım, hacca giderim. Mahallemize bir cami, sokağımıza da bir çeşme yaptırırım... Yeter ki beni iyi et! Dernek başkanı da olurum, Cami Yaptırma

Derneği Başkanı da olurum. Tek beni bu dertten kurtar Allah'ım!.. Büyüksün, gafursun, rahmansın, rahimsin...

(Hacı İçeri girer...)

Hacı:

- Baba dışarıda bir doktor bizim evi sorup duruyordu.

Ben de alıp getirdim...

Bekir Ağa:

- Güzel!.. Hemen gelsin, koş içeri al...

(Hacı doktoru alıp getirir.)

Bekir Ağa:

- Aman doktor bey gel!... Elini ayağını öpeyim senin...

Başıma neler geldi bir bilsen... Sağlamken hasta olduk. Bir doktor getirdik, midende yara var, kanama yaparsa öldün gittin diyor...

Doktor :

- Sakin ol telaşlanma... Hele bir görelim neyin var...

(Doktor çantacına masanın üzerine koyarak içinden stetoskopu çıkarır ve Hasta'yı yatağına yatırır...) Neren ağrıyor göster bakalım...

Bekir Ağa:

- İşte şuram!.. (Diyerek midasını gösterir. Doktor Hastanın midasını muayene eder.. Daha elini deydirmeden, Hasta...) Ah, of!.. Yavaş bastır, midemi patlatacaksın...

Doktor :

- Dur, dur!.. Sakin ol, korkma. Elimi değirmeden ah, of deme ki teşhisimde yanılmayayım... Dur canım korkacak bir şey yok... (Hastanın midasını elleyerek...)

Doktor:

- Şuranda ağrı var mı?

Bekir Ağa:

- Azıcık ağrıyor.. Aman çok bastırma Doktor kanama yapar yoksa...

Doktor:

- Dur bakalım hele bir de yüreğine, böbreğine, bir de ciğerlerine bakalım.. (Hastayı yatağında oturtturur... Stetoskopu kulaklarına takarak muayene etmeye başlar. Başını Hastanın sırtına dayayarak dinlemeye başlar....) Derin derin nefes al bakayım... Şimdi de şiddetli şiddetli öksür bakayım... (Hastayı arka üstü yatırır yüreğini dinleme

başlar. Bu arada nefesini kendisine veren Hastanın çenesinden tutarak sertçe yana çevirir... Yapılması gerekenleri yaptıktan sonra...)

Doktor:

- Sen de bir sende bir hastalık geremedim...

Bekir Ağa:

- Aman doktor midemde yara yok mu?..

Doktor:

- Yok, hiç bir yerinde bir şey yok... Sapasağlam, turp gibisin...

Bekir Ağa:

- Midemde mi?..

Doktor:

- Miden de... Maşallah öyle bir mide vermiş ki Allah sana camız derisi gibi; ne çekme ile yırtılır, ne sündürme ile...

Bekir Ağa:

- Demek midemde yara olduğu, ur olduğu yalan öyle mi?

Hay ellerini öpeyim senin Doktor!.. (Doktorun ellerine sarılır, öpmek ister...)

Doktor: Sinirlerin biraz bozulmuş o kadar... Sinirlerindeki gerginlik de yazacağım ilaçla geçer...

Bekir Ağa:

- Demek hiç bir şeyim yok?...

Doktor:

- Yok dedim ya!..

Bekir Ağa:

- Niçin senden önceki Doktor; midemde yara var, ameliyat olman gerek, ameliyat olmazsan ölürsün dedi öyleyse?..

Doktor:

- Ne bileyim ben, belki de seni ameliyat edip para sızdırmak istemiştir... Şimdi öyle doktorlar türedi ki para için babasını bile keser...

Bekir Ağa:

- Şimdi bende gerçekten hastalık yok mu?

Doktor:

- Yok ya!.

(Bekir Ağa rahatlamıştır ama sağlam olmak işine gelmemektedir... Yorganın altından ayağını çıkararak gösterir...)

Bekir Ağa:

- Ya şu ayağımdaki çıban ne oluyor?.. Şu yaraya bak!..
(Doktor, yaraya açıp baktıktan sonra....)

Doktor:

- Kim sardı bu ayağını böyle?.. Bu ne biçim tedavi?..
Hamur koymuşlar yaranın üstüne. Kime yaptırdın bunu böyle? Ya mikrop kaparsa... İşte o zaman görürsün gününü... Kangrene keser yarın bu yara... O zaman da ayağını kesmekten başka çare kalmaz..

Bekir Ağa:

- Ne bileyim ben. Bizin hanım bir kadın getirdi... O yaptı, iki gün içinde iyi olurmuş... Bak şu çizikleri de o çizdi..

Doktor:

- Yazık, yazık çok yazık!.. Toplum kurtulmadı bu üfürükçülerden... Suç yalnız onlarda değil, Devlette de var, Hükümette de var, sizlerde de var.....

Bekir Ağa:

- Ne yapayım doktor? Denize düşen yılanı sarılır. Sizden önce bir doktor getirtmiştik. Adama ayağımdaki şu yarayı gösterdik, o bize midemizdeki yaradan söz etti. Öyle de inandırdı ki bizi, midem ha patladı, ha patlayacak diye bekleyip duruyorum... Bereket sen geldin de yüreğime su serptin...

Doktor:

- İyi ki ben gelmişim; yoksa öldüreceklermiş seni...

Bekir Ağa:

- Bütün bunların nedeni hep o ameliyatçı doktor. Midemizde bir yara çıkarttı hiç yoktan, az daha korkudan ödüm patlayacaktı... Be adam midemde gerçekten yara olsa yine söylenmez. Hastaya hastalığı söylenir mi?.. Hasta hastalığını bilirse beş ay sonra ölecekse, beş haftaya kalmaz ölür.. Hasta hastalığını bilmezse bilmeziye yaşayıp gider... Bizde öyle yaşayıp gidiyorduk.. Ama adamın amacı başka... Adam hem midemize bıçak atıp bizi yarım adam edecek, hem de paramızı alıp gidecek...

Doktor:

- Anlaşıldı, anlaşıldı... Senin sinirlerin bozulmuş biraz. Bunun da en iyi tedavi yolu kültür fizik hareketleridir... (Hastanın elinden tutarak ayağa kaldırır..) Ellerini yukarı

kaldır, yana aç! Hah işte böyle.. Bak, ben nasıl yapıyorsam sen de öyle yap..

(Doktorla Hasta birlikte kültür fizik hareketleri yaparlar. Birbirlerine el ense çekerek güreş oyunlarına girerler... Boks oyunları yaparlar. Öyle ki bir ara Doktor...)

- Kanama yapacak miden şurası mı? Al öyleyse!

(Diyerek hastanın midesine yumruk atar.. Hasta, iki büküm olurken Hacı daha fazla dayanamayarak Hasta ile Doktor arasına girer...)

Hacı:

- Doktor Bey, hele babam hasta sende mi hasta oldun? Böyle muayene mi olur? Böyle tedavi mi olur?.. Bu nasıl tedavi?..

Doktor:

- Gördün değil mi? Baban demir gibi oldu... Midesinde yara falan yok.. Eğer midende yara olsaydı şimdiye çoktan patlar, ağzından kan gelirdi. Bak maşallah senden benden sağlam...

Bekir Ağa:

- Gerçekten öyle doktor.. Hasta olsaydım bu hareketleri yapabilir miydim?

Doktor:

- Her sabah bu hareketleri birkaç kere yaparsan hiç bir şeyin kalmaz... Birkaç gün içinde demir gibi olursun... Midende yara olsa bile iyi olur gider...

Bekir Ağa:

- Senin gibi doktoru nereden bulmalıyım? Kiminle yapmalıyım sen olmazsan ben bu hareketleri? (Hasta, böyle derken kültür fizik hareketlerini yineler...)

Doktor:

- Kendi kendine yaparsın. Daha olmazsa şu oğlunla yaparsın... Hanımınla da yapsan da olur... Hanımla yaparsan daha iyi olur... Daha olmazsa sokağa çıkar, bir spor okuluna yazılırsın.. Amaç kültür fizik hareketleri yapmak... Ne demiş atalarımız: “İşleyen demir pas tutamaz!”, “Sağlam kafa sağlam vücuda bulunur” deye boşa dememiş Atatürk!... Bir ulusu kalkındıracak olan beden eğitimidir... Ama kimileri kalkınmanın yolu millî eğitimden geçer, diyor. Kimi de ekonomiden ve sanayiden geçer diyor... Hepsi de hava,

boş sözler bunlar... Kalkınmanın ana unsuru insandır. İnsan sağlıklı olmazsa ne eğitim işe yarar, ne de üretim... Ne var ki yöneticilerimiz beden eğitiminin önemini kavrayacak kültürden yoksun... Bu nedenle beden eğitimine, spora gereken önemi vermiyor. Okullarda haftada bir saat beden eğitimi dersi mi olurmuş. Beden eğitimi her ders günü olmalı...

(Bekir Ağa, kendi kendine kültür fizik hareketleri yapmakta, ikide bir midesine vurarak....)

Bekir Ağa:

- Midemde yara yokmuş, ur yokmuş... Yaşasın doktor bey yasasın!... Sayesinde midemdeki urdan kurtuldum... (Doktora dönerek...) Doktor Bey, söyle borcunuz ne kadar? Ne istersen vereceğim... Dört yüz, beş yüz, bin yeter ki sen iste. Kurtuldum hastalıktan, demir gibiyim.. Bir daha da hasta olmaya tövbe... Tövbe tövbe hasta olmaya tövbe!..

Doktor:

- Evde muayene ettiğim için dört yüz liranızı alırım. İki yüz lira da kültür fizik hareketleri için...

Bekir Ağa:

- Altı yüz lira çok değil mi doktor bey?..

Doktor:

- Seni dertten kurtardık, sapasağlam ettik... O kadar sağlamsın ki benimle boks maçı bile yaptın...

Bekir Ağa:

- Doğru doktor, doğru.... "Olmaya sıhhat cihanda bir nefes sıhhat gibi!" demiş Kanunî Sultan Süleyman... Sen beni yaşama kavuşturdun yeniden... Ne istesen az bile!..

Doktor:

- Doktorlara ne versen azdır... Çünkü hiçbir şey hayat kadar kıymetli olamaz... Size hayatınızı bağışlayan adama ne verseniz azdır...

(Hasta cüzdanından paraları çıkarıp verirken...)

Bekir Ağa:

- Güle güle doktor bey güle güle!..(Hasta, kapıdan Doktoru yolcu ederken...) Ben sana yine haber salacağım... (Doktor ile hacı dışarı çıkarlar...Hasta odasına gelerek yeniden kültür fizik yapmaya boşlar...)

Bekir Ağa:

- Eller yukarı, eller aşağıya. Eller havada birleştirilip açılacak. Ayaklar da yerde açılıp birleştirilecek!.. Kurtuldum, kurtuldum yaşasın kurtuldum. Hasta değilim artık... Demir gibiyim.. Hele şu mideme bak!... Camız derisi gibi İmiş... Ne sündürme ile yırtılmış, ne çekip uzatma ile... Ocağın bata doktor senin... Beni bıçağın altına yatırıp da keyfine bakacaktı, Hem de binlerce liramı alıp kaçacaktı.. Üstelik de beni yarım adam edecekti... Neyse ucuz atlattık!..

(Hastanın Hanımı içeri girdiğinde kocasının kültür fizik yaptığını, ellerini, kollarını açıp sıçradığını görür...)

Hanım:

- Bekir Ağa, esnaf arkadaşların seni görmeye gelmişler.. Hasta olduğunu duymuşlar, gidip görelim demişler... Ne dersin, içeri alayım mı?

Bekir Ağa:

- Hayır, hayır!.. Çok hasta dersin, sizleri görececek hali yok dersin.

Hanım:

- Ne oldu sana yine Bekir Ağa? Şimdi içeri girdiğimde bir basıp beş sıçıyordun?..

(Bekir Ağa, hemen yatağına koşar...)

- Yok, yok içeri alma... Bekir Ağa komalık dersin. Kimse ile konuşacak durumda değil dersin... Ama içeri alma beni ağır hasta bilsinler...

Hanım:

- Niçin almayacakmışım.. Maşallah topuz gibisin. Baksana hiç bir şeyin kalmamış.. Ayağı yanmış it gibi sıçrayıp duruyorsun...

Bekir Ağa:

- İt senin baban!.. Şimdi dayağı yersin ha!... Ben ne diyorsan onu yap.. Evin erkeği sen misin, ben miyim?.. Size hastayım diyorsam elbet bunun bir nedeni vardır... Şu ayağımın durumuna bak!.. Hiç insaf yok mu sende. Nasıl çıkaracaksın beni bu ayakla esnafın karşısına... Topal Başkan derler bana sonra...

Hanım:

- Ne olur beş dakika girip çıksınlar... Çabuk giderler. Şimdi kabul etmezsek bir daha da gelmezler... Elleri de dolu dolu gelmişler...

Bekir Ağa:

- Hayır hanım hayır... Ellerindekini al, kendilerini sav... Sen bilmezsin onların ne çenesi çürük olduğunu.. Oysa benim bir dakika konuşacak durumum yok... Hemen yatıp uyumak, dinlenmek istiyorum.

Hanım:

- Bilmiyorum, senin bir düşündüğün var ama, bir türlü akıl erdiremiyorum...

Bekir Ağa:

- Ne düşüncem olmalıymış... Görmüyor musun, hastayım işte. Senin nene gerek... Bekir Ağa sizinle görüşecek durumda değil. Başka zaman gelin, dersin...

(Hanım, çıkarken...)

Hanım:

- Bir dolap çeviriyorsun ama bir türlü aklım yetmiyor. Sonu iyi olur inşallah..

(Bekir Ağa, Hanım çıktıktan sonra söylenmeye başlar...)

Bekir Ağa:

- Olmadı böyle, numaramı çaktı bu avrat! Çevirdiğim dolabı anladı. Kendisini gerçekten hasta olduğuma inandırmalı... Yoksa yedi mahalleye rezil eder bu kadın beni... Öyle yapmalıyım ki, hasta olduğuma öylesine inandırmalıyım ki, hasta olduğumu kendi ağzı ile söyletmeliyim herkese...

(Hanım içeri girer..)

Hanım:

- Hepsinin sana çok çok selamı var.. Hepsi de geçmiş olsun diyor... Çok üzüldüler... Değerli bir başkan yitirmek istemiyoruz. Hemen bir doktor göndereceğiz... Vah! Vah! diyerek gittiler...

Bekir Ağa:

- Değerli değil paralı bir başkan yitirdiler... Öyle ya benim gibi değerli bir başkanı bir daha nereden bulacaklar... Yazık olacak koskoca derneğe... Kim gelse yerimi tutamaz. Dağılıp gidecek koskoca dernek... Ben de çok üzüliyorum ama bu halimle dernek başkanlığı yapamam ki... (Topallayarak yürürken..) Adımızı Topal Başkana çıkaracaklar... Topal başkan geldi, topal başkan gitti, diyecekler...

Hanım:

- Bekir Ağa, Bekir Ağa, bu yara kabir yoldaşın değil ya...

İki gün sonra haydi diyelim iki hafta sonra nasıl olsa geçip gider...

Bekir Ağa:

- Ya şu karnının sancısına ne diyelim, Ya şu başımın ağrısı... Öyle ağrıyor ki nerdeyse başım kopacak sanıyorum.

Hanım:

- Hadi, hadi, şimdi numara yapıp durma. Biraz önce içeri girdiğinde sen beni görmedin ama ben seni görüyordum. Neydi o halin? Bir basıp beş sıçırıyordun. Köçekler gibi oynuyordun... (Hanım bu sözleri kocasını öykünerek söyler...)

Bekir Ağa:

- Derdimden sıçırıyordum hanım derdimden. Kimileri keyfinden sıçırar, kimileri de derdinden... Sen de keyfimden mi sıçradığımı sanıyorsun.. Derdimden sıçırıyordum hanım derdimden... Kocan yalan söyledi mi hiç sana bu zamana kadar... Hasta olmasa hastayım der mi.. Ah başım, ah karnım.. Hele şu ayağımın durumuna bak...

(Bekir Ağa, topallayarak odanın içinde dolaşırken Hacı girer..)

Hacı:

- Nasıl oldun baba? Biraz rahatladın mı?..

Bekir Ağa:

- Ne rahatlaması oğul? Derdim azmış gibi bir de anan dert oldu başıma.. Sen hasta değilsin, numara yapıyorsun diyor bana.. Baban hiç yalan söyledi mi bu zamana değin size ... Baban hasta olmasa hastayım der mi?..

(Hacı, anasına dönerek...)

Hacı:

- Niçin inanmıyorsun babama ana... Hiç hasta olmasa hastayım der mi? Hasta olup olmadığını babamdan iyi mi bileceksin. Hasta olmasa bu kadar doktor gelip gider mi?..

(Bekir Ağa, Hanımına çıkışarak...)

Bekir Ağa:

- İnanmıyorsun ama yarın Hacı babasız kalırsa görürsün gününü... Eğer ölürsem bunun suçu senin Olur.. (Hacıya dönerek...) Oğlum Hacı, birkaç güne kadar ölürsem eğer, suç bu anandadır. Eğer anan, ölümün başucunda ağlamak isterse; ağlatma bu ananı başucumda... Ağlarken kaldır başucumdan kendisini... Sağlığında yeter ağrıttın başını,

hiç olmazsa ölüsünü rahat bırak de!.. (Bekir Ağa Hanımına dönerek...) Hanım, hanım daha çok bakıp durma öyle... Daha çok söyletmeyin beni de biraz dinleneyim...

Hanım:

- Ne yapalım başa gelen çekilir...

(Hanım ve hacı dışarı çıkar. Bekir Ağa yatağa girer. Hemen uyur, horlamaya başlar... Bu sırada Hanım, Hacı ve Esnaf arkadaşlarının gönderdiği doktor içeri girer... Doktorun elinde bir çanta... Hastanın başucuna gelir, horladığını görünce uyarır... Uyanan Hastaya ...)

Doktor:

- Beni arkadaşların gönderdi. Ne de çok severlermiş seni. Neyin var söyle bakalım.

(Bekir Ağa, ayağındaki yarayı gösterir...)

Bekir Ağa:

- Önce ayağındaki şu yaraya bakalım. (Hastanın ayağını yoklar. Yaranın Üzerine katlanmış bulunan kılı çekip çıkarır... Bekir Ağa, irkilir...)

Bekir Ağa:

- Amanın öldüm!.. Uy, uy!.. Ciğerimi çekip çıkardın daha!..

Doktor:

- Bu kılı boşuna çekmedim... Ayağındaki çıban küçük bir sivilce. Kılın üzerine katlanması yüzünden ağrıyor. Yoksa ayağındaki yarada bir şey yok. Bu kılı aldım ya artık ağrı falan duymazsın... Çıban Önemli değil. Çektiğim kılın acısını duyduğuna göre sinirlerin duyarlı. Birkaç güne kalmaz geçer...

(Doktor, muayeneden önce Hanım ile oğlu Hacıyı dışarı çıkarır... Çantasından aletlerini çıkararak gereken muayeneyi yapmaya başlar...Elindeki küçük çekiçle dizlerine vurur. Hastanın dizleri yukarı fırlar...)

- Hiç bir şeyin yok, ayağındaki küçük bir çıban... Biraz da sinirlerin bozulmuş o kadar...

Bekir Ağa:

- Gerçekten hiçbir şeyim yok mu doktor bey?

Doktor:

- Hayır! Hiçbir şeyin yok. Demir gibisin maşallah!.. Yalnız biraz sinirlerin bozulmuş o kadar. Bunun tedavisi da biraz dinlenmektir... Dinlenmenin en iyi yolu da su kenarlarında,

ağaçlar altında gezmek, temiz hava almaktır...

Bekir Ağa:

- Dükkanı tezgahı bırakalım da su kenarlarında gezinti mi yapalım Doktor Bey?.. Ekmeği nerden yeriz biz o zaman... Sen bana bir ilaç ver de sinirlerimi düzelsin...

Doktor:

- İlaçla, hapla olsa işi kolay. Son günlerde biraz Üzülmüşsün... Bir şeye çok üzüldüğün anlaşılıyor... Kendini başka şeylere vererek oyalanırsan bu sıkıntıdan kurtulursun...

Bekir Ağa:

- Neye vereyim Doktor Bey?

Doktor:

- Örneğin müzik, ruhunu dinlendirmede çok yararlı olur... Müzik ruhun gıdasıdır... Atalarımız müzikle tedavi ederlermiş hastalarını... Her makamın tedavi ettiği hastalık başka başkadır. Saba makamındaki şarkılar senin hastalığına iyi gelir. Sinirlerini yatıştırır, sakinleştirir. Saba makamı insanın, dertlerini, takıntılarını, vesveselerini söker atar...

Bekir Ağa:

- Hiç bunu duymamıştım Doktor Beyi!...

Doktor:

- Müziğin tedavideki rolü yeni yeni tıp dünyasına girmektedir. Yurduzdaki doktorların çoğu müziğin tedavideki rolünü bilmezler. Ben Avrupa'da iken hastalarımı müzikle tedavi ederdim.. Müziğin insan ruhu üzerindeki etkisini hiçbir ilaç karşılayamaz. Ne var ki doktorlarımızın hiçbiri müziğin önemini kavrayamıyor. Söylediğim zaman bana gülüyorlar. Müzik ilacın yerini tutamazmış.. Doktorlukla ne ilgisi var bunların. Kiminin sesi kulüpten, kiminin sesi bardan pavyondan, kiminin sesi dernekten, kiminin sesi partiden gelir... Politikacıların mesleğine bir bak. Çoğu doktor, çoğu hukukçu... Kiminin gözü belediye başkanlığında, kiminin gözü milletvekilliğinde, kiminin gözü senatörlükte... Doktor dediğinin gözü mesleğinde olmalı... Mesleğini hiçbir makamla, mevki ile değiştirmemeli...

Bekir Ağa:

- Siz doktorlar da birbirinizi hiç beğenmiyorsunuz. Herkes kendi doktorluğunu övüyor, herkes kendi tedavi yöntemini

övüyor. Biz de şaşıktık hangisine uyacağımızı... Sonra her birinizin teşhisi başka, tedavisi başka... Sizden önce birkaç doktor getirtti miştim. Biri sinirlerin bozulmuş dedi. Diğeri midende otuz kiloluk ur var dedi.. Hele bir tanesi var ki çok ilginç şeyler söyledi... Bir üfürükçü getirttik. O da başına Cinler, Periler, Şeytanlar üşüşmüş dedi. Bir diğeri geldi; hiçbir şeyin yok diyerek bizi sektirip sıçrattı, hoplatıp oynattı. Sen de gelmiş müzikle tedavi diyorsun...

Doktor:

- Belli olmaz, bazen doktorlar da yanılabilir... Ama bana göre senin hastalığının ilacı dinlenmektir... Bu ara bol bol müzik dinlemektir. Çalıp oynamaktır...

Bekir Ağa:

- Aman Doktor Bey; çalıp oynamayı da nerden çıkarttın. Bu yaştan sonra oynamak benim neyime...

Doktor:

- Müzik demek hareket demektir. Müzik Doğa'nın hareketinden kaynaklanmıştır. Duymaz mısın yelin ağaçlara çarparken çıkardığı sesleri... Müzik oynatmazsa, sıçratmazsa, neşelendirmezse müzik değildir. Biz nenni müziğin den söz etmiyoruz.. Biz oynatan müzikten söz ediyoruz... Bebekler bile müzik sesini duyar duymaz elleri ile ayakları ile oynamaya başlar..

Bekir Ağa:

- Doktor Bey, sözün gelişinden anlıyorum ki sen beni köçek gibi oynatacaksın... Şimdi ben köçek gibi oynarsan iyi mi olacağım?..

Doktor:

- Bunda şaşılacak ne var? Müzik dinlerken oynamazsan neye yarar?.. Müziğin oynak seslerine ayak uydurarak oynamazsan tedavi rolü olmaz... Sen Mevlana'nın adını hiç duymadın mı?

Bekir Ağa:

- Duymaz olur muyum?

Doktor:

- Mevlana gibi büyük bir ermiş, müziğin sesini duyunca ayağın kırılıncaya kadar kaç uzaklaş denmesine karşın; tef, kudum çalıp, ney üfleyip sema dönmedi mi, raks edip oynamadı mı?..

Bekir Ağa:

- Sahi haal!..

Doktor:

- Boşuna mı çalıp oynadı Mevlana... Niçin tef çalıp ney üfleyip raks etti acaba?

Bekir Ağa:

- Ne bileyim Doktor Bey, ince işlere aklım yetmez ki benim...

Doktor:

- Müziğin ruhumuzda yaptığı oluklu değişikliği bildiği için müziği ve raksı dinimize soktu.

Bekir Ağa:

- Gerçekten Doktor Bey, dinimize göre müzik haram deyenler var... Çalgı sesini duyunca ayağın kırılınca kadar kaç deyenler var...

Doktor:

- Halt etmiş onlar. Ezan makamla okunmaz mı? Tekbir makamla getirilmez mi? Mevlit makamla okunmaz mı? Eğer ezandaki o makam olmasa ezandan kim hoşlanır da zevkle dinler... Hiç öyle olsaydı Mevlana müzikle meşgul olur muydu? Senin nene gerek... Ben sana ne diyorsam onu yap.. Dediğim gibi bol bol müzik dinlemelisin. Canın çekerse utanmadan kalkıp oynamalısın..

Bekir Ağa:

- Hele hanım şu bizim teypi getir de Doktor Bey bi'görsün, işe yarar mı bir baksın?.. (Doktora dönerek...) Birisi benden ödünç para almıştı da yerine bu teypi rehin olarak koymuştu... Dolapta boşu boşuna duracağına işe yarasın bari... (Doktor, hanımın verdiği teypi masanın üzerine koyarak çalıştırmaya çalışır...)

Bekir Ağa:

- Doktor Bey, bunu çalıştırmasını bilir misin?.. Biz günah diye elimizi sürmedik de...

Doktor:

- Sana söyledik ya canım; müzik haram olsaydı, Mevlana çalıp oynamazdı. Sen bırak bu boş lafları da şu, teypi çalıştırmaya bakalım... (Hastanın ve ailesinin bakışları arasında makineyi çalıştırır...) Teyp güzeli çalışıyor... Bak güzel de parçalar çıkıyor. Tam da oyun havası... Günde birkaç kere

çalıp oynarsan bir hafta içinde hiçbir şeyin kalmaz!..

Bekir Ağa:

- Aman Doktor Bey adama ne derler? Bekir Ağa artık çalgı çalıp göbek atıyormuş derler... Adımız köçeğe çıkarsa ne yaparız biz...

Doktor:

- Aldırma sen onlara!.. Bu dünyaya çalıp oynamaya, gülüp eğlenmeye geldik... Kaldı ki sen hastalığının tedavisi için çalıp oynuyorsun... Bunun için kimse sana bir şey demez... Bir söz söyleyen olursa Doktorun emri böyle dersin... Müzik dinlemenin, çalıp oynamanın neresi günah olsun...

Bekir Ağa:

- Günahına pek aldırıldığım yok da; ne yalan söyleyeyim, elden günden utanıyorum...

Doktor:

- Ele güne ne bakıyorsun sen. Eğer sana biri bir şey diyen olursa doktorun emri dersin... Hastalığının ilacı çalıp oynamakmış dersin... Sana bir şey diyen olursa bana gönder, onun hakkından gelirim ben... (Doktor müziğin ritmine ayak uydurarak oynamaya başlar ve Hastayı da oynamaya zorlar...) Hadi gelsene... Ne duruyorsun?.. Bak ne güzel parçalar çalıyor... (Bu sözler Üzerine hasta biraz canlanmaya başlar. Doktorun karşısına geçerek oynamaya başlar. Davranışları çok gülünçtür... Bu arada Bekir Ağa'nın eşi ile oğlu da içeri girer.. Doktor, hanıma dönerek...) Gel sen de oyna, gel gel sıkılma... (Hasta» döndüğün de Hanımın da oynadığını gören Bekir Ağa..)

Bekir Ağa:

- Hele ben hastayım. Sana ne oluyor?

Hanım:

- Sen derdinden oynuyorsan, ben de keyfimden oynuyorum. Ben oynamayayım da kim oynasın?.. Kocam hastalıktan kurtuldu. Daha ne isterim Allah'tan!..

Hacı:

- Ben ne duruyorum öyleyse.. Ben de oynarım. (Diyerek oyuna katılır ve oyun sürerken perde kapanır...)

X
XX

15. AV. HAYRİ BALTA'NIN ÖZ GEÇMİŞİ...

1932 yılında Gaziantep'te doğdu. 10 yaşında iken annesi öldü. Babası, eşinin ölümüne dayanamayarak yaşama küstü.

Çocukluğunun kış günlerini Gaziantep'in Tabakhane semtinde; yaz günlerini de Gaziantep'e yakın İbrahimli köyündeki bağlarında geçirdi.

Yaz günlerinin gecelerinde kayan gök taşlarını görünce "Tanrım! Ölen annemi geri gönder!" diye dileklerde bulundu...

Dileklerinin yerine getirilmemesi üzerine sükut-u hayale uğradı ve Allah'ı aramaya başladı...

1945 yılında Gaziantep Lisesi Ortaokul 1. Sınıfa giderken yapılan bir temizlik yoklamasında Türkçe öğretmeni: "Gömleğin kirli, git değiştir gel!" deyince, çok da istediği halde, utancından bir daha okula gidemedi...

Okula gidememesine karşın; okuma ve öğrenme tutkusu ile yanıp tutuştu. Okuyamamış olmasının eksikliğini; günlük gazeteleri, haftalık ve aylık dergilerle kitaplar okuyarak gidermeye çalıştı.

Okuldan koptuğu yıllarda geçimini dericilik, kilimcilik yaparak sağladı... Çalışmaktan artan boş zamanlarında futbol oynadı. Kendisi futbolu değil de futbol kendisini bıraktığı zaman futbol hakemlik kursuna bitirdi...

Stajyer olarak yönettiği ilk maçta taraftarlarca geleneksel tezahürat yapılırca futbol hakemliğini bıraktı.

25 yaşında Gaziantep'te tasavvufçu, tasavvuf müziği ustası olgun insan Dindar Filozof Dr. Emin Kılıç Kale'den; Ahlak, tasavvuf, yaşam ve müzik dersleri aldı... O toplulukta kimi zaman tef vurdu ve kimi zaman da ney (nay) üfledi.

Bu toplulukta "fırınlara girip çıktı", "ölmeden önce öldü", "yeniden doğdu". Bu topluluğa "ölü" olarak girdi "diri" olarak çıktı.

Dünya görüşü nedeniyle kavmiyetçi ve ümmetçi kişilerce hakaretlere ve iftiralara uğrayarak

komünistlikten yargılandı.

Yargılama sonunda mahkeme: “Hayri Balta, Atatürkçü ve aydın bir kimsel” (Gaziantep Sorgu Hakimliği. E. 962. K. 127/16) diye karar verdi. Böylece Türkiye’de mahkeme kararı ile “Atatürkçü ve Aydın” sayılan bir kişi oldu. Ne var ki aklanmasına karşın 10’a yakın işyerinden kovuldu. 10’a yakın ev değiştirmek ve sonunda Gaziantep’ten ayrılmak zorunda kaldı...

1965 yılında, 33 yaşında iken, Gaziantep Lisesi Akşam Ortaokuluna başladı. 1969 yılında dört yıllık olan bu okulu sınıf ve okul birincisi olarak bitirdi.

Gaziantep Akşam Lisesi 1. Sınıfında okurken “Kavmiyetçi ve Ümmetçi” kişilerce rahat verilmemesi üzerine 11 Mart 1971’de Ankara’ya göçtü.

Gaziantep’ten ayrıldıktan bir gün sonra 12 Mart 1971’de Ordu, yönetime el koydu. Böylece 12 Mart’ın hismından kurtulmuş oldu. Eğer o tarihte Gaziantep’te olsaydı başına gelecek vardı...

Ankara’ya gelir gelmez Anafartalar Akşam Lisesi 1. sınıfına kaydını yaptırdı ve Genel-İş Genel Merkezi Hukuk Bürosunda yazman, bir süre sonra da muhasebe bölümünde muhasebeci ve daktilo olarak çalıştıktan sonra muhasebe şefliğine getirildi.

Gündüzleri çalıştı, akşamları okula gitti. 4 yıllık Anafartalar Akşam lisesini bitirdikten sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Akşam Türkçe Bölümüne kaydını yaptırarak derslere gidip gelmeye başladı. 15 gün sonra yaşının geçmiş olduğu gerekçesiyle okuldan kaydı silindi.

Bunun üzerine yılmadı bir yıl da üniversite sınavlarına çalıştıktan sonra 1974’te Ankara Hukuk Fakültesine girmeyi başardı ve hem çalışıp hem okuyarak 1979 yılında Hukuk Fakültesini bitirdi ve bir yıl da staj gördükten sonra 1980 yılında (48 yaşında) avukatlığa başladı.

Hukuk Fakültesi öğrencisi iken, 27 Mart 1977’de, ölüm döşegindeki babaannesini görmek için gittiği Gaziantep’te, gece yarısı evinin önünde, faşistlerce kurşunlandı... Sağ göğsünden giren kurşun akciğerinin

üst lobunu delerek kürek kemiğinden çıktı. 15 gün ağzından kan geldikten sonra “hayatî tehlikeyi” atlatarak yeniden yaşama döndü. Hâlâ zaman zaman kurşun yarasının acısını hisseder ve düşlerinde yakın mesafeden ateş edilen tabanca sesi ile uyanır...

Avukatlık yaptığı sırada Atatürkçü Düşünce Derneği'nin kurucularından oldu.

İlk iki Yönetim Kurulunda Genel Sekreter yardımcısı olarak görevli iken 11 Mart 1991 tarihinde ağır bir kalp krizi geçirince kalbinin % 70'i çalışmaz bir duruma geldi. ADD'deki görevinden ayrıldı ve doktorların sözü üzerine avukatlığı bıraktı. O günden bu güne değin de evinde yazarlık yapmaktadır...

Yaşamı boyunca emeğinden başka geliri olmadığı için eşi ve dört çocuğu ile geçim zorluğu çekti. Ankara'da iki kışı, ailesi ile birlikte, odunsuz, kömürsüz, elektrik sobası ile geçirdi...

65 yaşına kadar yoksul olarak yaşadıktan sonra babaannesinden kendisine kalan trilyonlar değerindeki taşınmazları, kendisine yeteri kadarını ayırdıktan sonra, dört kızına bıraktı...

Şu an dört kızından 6 torunu bulunmaktadır. Torunlarından biri Amerika'da bir üniversitede Siyaset Bilimi hocalığı yapmaktadır. Biri de İnşaat Fakültesini bitirmiş olup bir şirkette inşaat mühendisi olarak çalışmaktadır...

Yaşamı boyunca, hastalığında bile, bir Aydınlanmacı olarak düşünce özgürlüğünü, Laikliği ve Cumhuriyetin kazanımlarını korumaya çalışmıştır. Laikliği savunmak için birçok dava açmış ve bu davalardan birinin sonucunda da ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE DERNEĞİ kurulmuştur.

Gaziantep yerel gazetelerinin, bir ikisi dışında, hemen hemen hepsine günlük yazı verdi. Kimisi kapandığı için, kimisinden de, bir süre sonra, yazılarına yer verilmediği için, ayrıldı.

Ankara'da ise Barış ve Ulus gazetelerinde ve kimi dergilerde yazdı.

Bu günkü tarih itibariyle basılmış 36 kitabı vardır.

Bu kitaplar parasız dağıtılmaktadır... (Kitapların listesi aşağıdadır...)

2000 yılından beri www.tabularatalanayalanabalta.com adresli Sitesinde aydınlanma savaşı vermektedir...

Düşünce ve inanışlarından ötürü hakaretlere, küfürlere ve tehditlere karşı; bireyciliğe karşı toplumculuğu, dine karşı bilimi, şeriata karşı cumhuriyeti, teokraziye karşı Laikliği, vahye karşı aklı, yaratılış teorisine karşı evrim teorisini, ruhçuluğa karşı maddeciliği savunmuştur...

Ne var ki çok az kişi tarafından anlaşılabilmiştir. Şimdi bile dinciler tarafından dinsiz; dinsizler tarafından da dinci sayılır...

Av. Hayri Balta, 19.11.2014

+

16. TABULARA TALANA YALANA BALTA YAYINLARI:

(Alfabetik olarak)

1. Anılar 1: Bir Aydın Adayı
2. Anılar 2: Muhbir ve Tertipçilerim
3. Anılar 3: Röportaj ve ...
4. Anılar 4: Son Nokta
5. Anılar 5: Alleben (Kaybolan Cennet)
6. Anılar 6: Emanet (Şafık Güvenç Emaneti)
7. Anılar 7: Cahilin Dünyası
8. Anılar 8: Cehaleti, Yaşayan Bilir
9. Anılar 9: Zilli Kurt'un Çırpınışı
10. Atatürk 1: Atatürk Budur
11. Din 1: Allah Denince 1/6
12. Din 1: Allah Denince 2/6
13. Din 2: Allah Denince 3/6
14. Din 3: Aydınlanma
15. Din 4: Sırların Sırrı
16. Din 5: Tanrı'ya Yakınlık
17. Din 6: Erenlerin Dünyası
18. Din 7: Aydınlarla Mektup
19. Din 8: Kaygılarım
20. Din 9: Kuran'a Akılcı Bir Bakış (Kuran'dan)
21. Din 10: İncil'den
22. Din 11: Tevrat'tan
23. Din 12: Takvimlerden
24. Din 13: Misyoner'e Yanıt
25. Din 14: Sanal Katılım-Taç'a Atılanlar
26. Köşe Yazıları 1: Kızma Yok 1/60
27. Laiklik 1: Laiklerin El Kitabı
28. Laiklik 2: Laikliği Benimsemeden...
29. Laiklik 3: Laiklik Bir Yaşam Biçimidir
30. Öykü 1: Yitmiş Bir Adam
31. Öykü 2: Muzır'dan Kes!..
32. Öykü 3: Cambazlar
33. SSS 1/23: Sevenler-Soranlar-Sövenler
34. SSS 2/23: Aşağılık Maymun
35. Şiir 1-9: Ellerim Ellerim Suçsuz Ellerim

TABULARA, TALANA, YALANA BALTA

**IRKÇILIĞA, SÖMÜRÜYE, ŞERİATA
HAYIR!..**

AV. HAYRİ BALTA’NIN ÖZGEÇMİŞİ

1932 yılında Gaziantep’te doğdu. 10 yaşında iken annesi öldü. Babası, eşinin ölümüne dayanamayarak yaşama küstü.

Çocukluğunun kış günlerini Gaziantep’in Tabakhane semtinde; yaz günlerini de Gaziantep’e yakın İbrahimli

köyündeki üzüm bağlarında geçirdi.

Yaz günlerinin gecelerinde kayan gök taşlarını görünce “Tanrım! Ölen annemi geri gönder!” diye dileklerde bulundu...

Dileklerinin yerine getirilmemesi üzerine sükut-u hayale uğradı ve Allah’ı aramaya başladı...

1945 yılında Gaziantep lisesi Ortaokul 1. Sınıfa giderken yapılan bir temizlik yoklamasında Türkçe öğretmeni: “Gömleğin kirli, git değiştir gel!” deyince, çok da istediği halde, bir daha okula gidemedi...

Okula gidememesine karşın; okuma ve öğrenme tutkusu ile yanıp tutuştu. Okuyamamış olmasının eksikliğini; günlük gazeteleri, haftalık ve aylık dergilerle kitaplar okuyarak gidermeye çalıştı.

Okuldan koptuğu yıllarda geçimini dericilik ve kilimci kalfalığı yaparak sağlamaya çalıştı... Çalışmaktan artan boş zamanlarında futbol oynadı. Kendisi futbolu değil de futbol kendisini bıraktığı zaman futbol hakemlik kursunu bitirdi.

Stajyer olarak yönettiği ilk maçta taraftarlarca geleneksel tezahürat yapılırken futbol hakemliğini de bıraktı.

25 yaşında Gaziantep’li tasavvufçu, tekke ve tasavvuf müziği ustası olgun insan Dindar Filozof Dr. Emin Kılıç Kale’den; Ahlak, tasavvuf, yaşam ve müzik dersleri aldı... O toplulukta kimi zaman tef çaldı ve kimi zaman da ney (nay) üfledi.

Bu toplulukta “fırınlara girip çıktı”, “ölmeden önce öldü”, “yeniden doğdu”. Bu topluluğa “ölü” olarak girdi “diri” olarak çıktı.

Dünya görüşü nedeniyle kavmiyetçi ve ümmetçi kişilerce hakaretlere ve iftiralara uğrayarak komünistlikten yargılandı.

Devamı en son sayfada